

Κόσμος

των ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ

Έτος ΙΒ' • Περίοδος 2η • αριθ. φύλλου 76 • Α' εξάμηνο 2022 • Κωδικός 01-554

ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ
ΤΕΛΟΣ
Τοκ. Γραφείο
ΚΕΜΠ ΑΘ
Αριθμός Άδειας
3793

11^ο Διεθνές Συνέδριο Πολυτέκνων

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

σε συνεργασία με το

Ερευνητικό Εργαστήριο Κοινωνικής Διοίκησης Π.Α.Δ.Α.

Θέμα:

«Δημογραφική πρόκληση,
ο ρόλος των πολυτέκνων οικογενειών
και το μέλλον της Ευρώπης»

18 Οκτωβρίου 2021

στο Αμφιθέατρο του
Πανεπιστημίου Δυτικής Ατικής

90 χρόνια κοινωνικής προσφοράς της ΑΣΠΕ

Με τη στήριξη του Υπουργείου Εξωτερικών

Ο Κόσμος

των πολυτέκνων

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Η ΑΣΠΕ συμπλήρωσε 90 χρόνια ζωής, δράσεως και κοινωνικής προσφοράς	835
ΑΣΠΕ, η παρουσία και η προσφορά της	836
Χατζηδάκης: Νταντάδες της γειτονιάς, επιδόματα για τα παιδιά, νέες γονικές άδειες είναι πολιτική και για το δημογραφικό.....	842
Ημερίδα της ΟΚΕ για το μέλλον της Ευρώπης με συμμετοχή και ομιλία της ΑΣΠΕ (4/11/2021)	843
Πολύτεκνοι ήρωες του 1821, μια διαφορετική προσέγγιση της ιστορίας	847
Οδικός χάρτης για το ασφαλιστικό.....	848
Προκόπης Παυλόπουλος: Το διαχρονικό μήνυμα της Εθνεγερσίας του 1821 είναι η δημιουργία του Έθνους – Κράτους που οφείλει να είναι η βάση της ΕΕ	850
Από τις δραστηριότητες της ΑΣΠΕ	855
Δραστηριότητες Συλλόγων	860
Αρχαιρεσίες Συλλόγων	864

ΕΞΑΜΗΝΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΑΝΩΤΑΤΗΣ
ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ
(Α.Σ.Π.Ε.)

Έτος ΙΒ', Περίοδος 2^η, αριθ. Φύλλου 76
Α' εξάμηνο 2022
Κωδικός 01-5546

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ: Α.Σ.Π.Ε.

Εκδότης:

Βασίλειος Θεοδοκάτος

Διευθυντής - Υπεύθυνος:

Δημήτριος Σταμούλης

ΓΡΑΦΕΙΑ

Πλατεία Ελευθερίας 22, 105 53, Αθήνα
Τηλέφωνα: 210 32 43 408 - 210 32 32 513
Fax: 210 32 55 363

www.aspe.org.gr, info@aspe.org.gr

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

10 ευρώ

ΠΑΡΑΓΩΓΗ-ΕΚΤΥΠΩΣΗ

Ευθύμιος Σανιδάς • Τηλ.: 210 94 14 233

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΤΗΣ Α.Σ.Π.Ε

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:	Βασίλειος Θεοδοκάτος
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:	Δήμητρα-Ινές Αγγελή
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΙ:	Λεωνίδα Μαργαρίτης, Νικόλαος Φωτόπουλος, Δημήτριος Σταμούλης, Θωμάς Γιαννιώτης
ΤΑΜΙΑΣ:	Γεώργιος Πιερράκος
ΑΝΑΠΛ.ΓΕΝ. ΓΡΑΜ.:	Ευδοξία Σαρμίνη
ΑΝΑΠΛ. ΤΑΜΙΑΣ:	Γεώργιος Τσακαλίδης
ΕΦΟΡΟΣ:	Κωνσταντίνος Γκρίζης, Λάμπρος Δαβιώτης, Κυριάκος Ιωαννίδης, Άννα Κυριαζοπούλου, Ιφιγένεια Κυριάκου, Δημήτριος Λειψάκης, Αναστασία Μανωλοπούλου, Κωνσταντίνος Μπεκρής, Ευάγγελος Παπαμιχαήλ, Γεώργιος Παρασύρης, Σουλτάνα Πράπα, Νικόλαος Σμολοκτός, Ουρανία Σούφλα.
ΜΕΛΗ:	

Τα ενυπόγραφα κείμενα εκφράζουν
τις απόψεις των συντακτών τους

Η ΑΣΠΕ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΕ 90 ΧΡΟΝΙΑ ΖΩΗΣ, ΔΡΑΣΕΩΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ

Του Βασίλη Θεοδοκάτου

Επιτίμου Δικηγόρου - Προέδρου της Ανωτάτης Συνομοσπονδίας Πολυτέκνων Ελλάδος

Συμπληρώθηκαν το 2021 ενενήντα χρόνια ζωής, δράσεως και κοινωνικής προσφοράς της Ανωτάτης Συνομοσπονδίας Πολυτέκνων Ελλάδος (ΑΣΠΕ) από τότε που ιδρύθηκε (1931). Όλα αυτά τα χρόνια παρέμεινε όρθια και διατήρησε την αξιοπιστία της, αποδίδοντας με θρησκευτική ευλάβεια την πολυτεκνική ιδιότητα σε όσους πράγματι την εδικαιούντο. Είναι χαρακτηριστικό το γεγονός ότι όλα αυτά τα χρόνια ουδέποτε παρουσιάστηκε περίπτωση που ν' άμφισβητηθεί το πιστοποιητικό της ΑΣΠΕ. Το ΑΣΕΠ, το οποίο άρχισε να λειτουργεί από το 1994 και ελέγχει την νομιμότητα των πιστοποιητικών, ουδέποτε διετύπωσε οποιαδήποτε παρατήρηση για πιστοποιητικό, που εξέδωσε η ΑΣΠΕ. Η προάσπιση της αξιοπιστίας της ΑΣΠΕ ήταν πρώτη προτεραιότητα της. Γνωρίζει η Ελληνική Πολιτεία την πορεία της ΑΣΠΕ και την αξιοπιστία της και ακριβώς γι' αυτό απέτυχαν προσπάθειες κάποιων κατά καιρούς Υπουργών διαφόρων αποχρώσεων κυβερνήσεων, που θύλησαν να την αποδυναμώσουν με την αφαίρεση των αρμοδιοτήτων της.

Η ΑΣΠΕ προόσισε με συνέπεια τα συμφέροντα των πολυτέκνων και της Ελληνικής οικογενειακής γενιγώτερα αυτό το γνωρίζουν και οι πολύτεκνοι. Κάποτε προκλήθηκε ένας Υπουργός από κυβερνητικό Βουλευτή, κατά τη συζήτηση νομοσχεδίου, που είχε φέρει στη Βουλή για την αποδυνάμωση της ΑΣΠΕ, εαν έχει κάποιο στοιχείο να καταθέσει στη Βουλή ότι η ΑΣΠΕ δεν κάνει σωστά αυτά που της έχει αναθέσει η Ελληνική Πολιτεία, η απάντησή του ήταν ότι δεν έχει κανένα στοιχείο. Τότε ο κυβερνητικός Βουλευτής απάντησε: αποσύρετε το άρθρο δεν πρόκειται να το ψηφίσουμε, αφού κάνουν σωστά αυτά που τους έχει αναθέσει η Πολιτεία γιατί θέλετε να τ' αλλάξετε; Η απάντηση του Υπουργού ήταν: Θα ρίξετε την Κυβέρνηση; Και η ανταπάντηση του Βουλευτή: Δεν ρίχνουμε την Κυβέρνηση, απλώς δεν ψηφίζουμε τη διάταξη, αποσύρετε τη διάταξη. Ο Υπουργός, αφού δεν μπορούσε ν' απαντήσει και στο ερώτημα του κυβερνητικού Βουλευτή, μπροστά στον κίνδυνο να μίν ψηφισθεί η διάταξη, την απέσυρε και έτσι τελείωσε το θέμα.

Άλλη φορά, άλλος Υπουργός ρώτησε τον Πρόεδρο ενός μεγάλου Σωματείου, για ποιο λόγο στηρίζει τον Πρόεδρο της ΑΣΠΕ, αφού δεν είναι κυβερνητικός. Εκείνος του απάντησε: Εγώ είμαι στο Συμβούλιο της ΑΣΠΕ και ουδέποτε άκουσα τον Πρόεδρο να εκφράζεται υπέρ κάποιου Κόμματος. Στις περιπτώσεις ωρισμένων κατά καιρούς κυβερνητικών, που ήθελαν την αποδυνάμωση της ΑΣΠΕ, ορθώθηκε απέναντί τους

η συντριπτική πλειοψηφία των πολυτεκνικών Συλλόγων, που συσπειρώθηκε γύρω από την ΑΣΠΕ και ανάγκασε τους κυβερνητικούς σε υποχώρηση και απέτρεψε κάθε σκέψη για την αποδυνάμωση της ΑΣΠΕ, αφού γνώριζαν ότι αυτό θα έχει και μεγάλο πολιτικό κόστος. Οι Σύλλογοι των πολυτέκνων αλλά και οι ίδιοι οι πολύτεκνοι γνωρίζουν πολύ καλά ότι η ΑΣΠΕ λειτουργεί γι' αυτούς, ότι έχουν άμεση εξυπηρέτηση από την ΑΣΠΕ και λαμβάνουν άμεση απάντηση σε οποιοδήποτε αίτημά τους.

Η ηγεσία της ΑΣΠΕ και οι Σύλλογοι – μέλη της έμεινε μακράν των κομματικών αντιπαράθεσεων και μάλιστα και στις εποχές ακόμη εκείνες, που υπήρχε στα Σωματεία έντονη κομματικοποίηση, οι εκπρόσωποι των Διοικήσεων αρνήθηκαν να δώσουν κομματικό χαρακτήρα στις εκάστοτε εκλογές. Έτσι έμεινε η ΑΣΠΕ όρθια, έχοντας γύρω της την συντριπτική πλειοψηφία των πολυτεκνικών Συλλόγων. Προόσισε την πολύτεκνη οικογένεια και γενικώτερα την Ελληνική οικογένεια και εξακολουθεί να την προασπίζει και μάλιστα τώρα που συμπληρώνει τα ενενήντα χρόνια ζωής της.

Προσπαθεί η ΑΣΠΕ ν' αποτρέψει τα όσα απεργάζονται όσοι θεωρούν πρόοδο τη διάλυση της Ελληνικής οικογένειας, ενώ αυτό αποτελεί ουσιαστικά βόμβα στα θεμέλια του Έθνους, διότι η οικογένεια είναι αυτή που διατήρησε τη συνοχή του και σε δύσκολους καιρούς κράτησε την πατρίδα όρθια.

Στις 28 Οκτωβρίου 1940, όταν ο Μετξάς έλεγε το ιστορικό ΟΧΙ απέναντι στην

τότε πανίσχυρη Ιταλική Αυτοκρατορία, γνώριζε ότι υπήρχε η Στρατιά των Ηπειρωτών, που θα εμάχετο για την ακεραιότητα και την ελευθερία της Πατρίδος.

Τότε η συντριπτική πλειοψηφία των οικογενειών ήταν πολύτεκνες και υπήρχαν οι νέοι, που θα έδιδαν τη μάχη. Σήμερα με την νοοτροπία του ενός και κατά λάθος ενός δεύτερου παιδιού ουδεμία Στρατιά Ηπειρωτών θα υπήρχε.

Ένα ακόμη γεγονός, πρέπει να επισημανθεί είναι και το ότι η ΑΣΠΕ δεν υπήρξε κρατικοδίαιτη Οργάνωση, η ύπαρξη της οποίας εξαρτάται από κρατικές οικονομικές ενισχύσεις, αλλά βασίσθηκε μόνο στις συνδρομές των μελών της.

Επέτυχε επίσης να είναι μέλος της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής της Ελλάδος, του οργάνου των θεσμικών κοινωνικών Φορέων που εκφράζουν την κοινωνία των πολιτών, στο οποίο η ΑΣΠΕ μετέχει μεταφέροντας τη «φωνή της οικογένειας» και μεριμνώντας ώστε οι επίσημες Γνωμοδοτήσεις της ΟΚΕ να περιέχουν πάντα μια διάσταση οικογενειακής και δημογραφικής πολιτικής. Είναι μια ακόμη συνεισφορά της ΑΣΠΕ στο δημόσιο διάλογο για πολιτικές που επηρεάζουν τη ζωή των πολυτέκνων και της οικογένειας γενικά.

Ήδη η ΑΣΠΕ, βαδίζει πλέον προς την τελευταία δεκαετία για τη συμπλήρωση της πρώτης εκατονταετίας της ζωής και δράσεώς της. Να ευχθούμε να συνεχίσει την πορεία της όρθια εορτάζοντα τα εκατό της χρόνια, ν' αρχίσει με πολύ καλύτερους οιωνούς την επόμενη εκατονταετία της.

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ, Η ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΚΑΙ Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΗΣ

Ομιλία στο 11ο Διεθνές Συνέδριο, «Δημογραφική πρόκληση. Ο ρόλος των πολυτεχνικών οικογενειών και το μέλλον της Ευρώπης». Συνεδριακό Κέντρο Αρχαίου Ελαιώνα Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής, 18 Οκτωβρίου 2021.

Κυρίες και Κύριοι.

Είναι ματαιοπονία να προσπαθήσει κανείς να παρουσιάσει στο σύνολό της, την Εθνική και Κοινωνική προσφορά της ΑΣΠΕ, στα 90 ολόκληρα χρόνια παρουσίας της, σε όλες τις εκφάνσεις της κοινωνικής ζωής του τόπου μας, γιατί το έργο είναι πολύπλευρο και πολυσύνθετο.

Όμως, θα σκιαγραφίσουμε το ιστορικό της ιδρύσεώς της, την ιστορική διαδρομή της, την προσφορά της στην κοινωνία, τις αγωνίες της ηγεσίας της και την περαιτέρω πορεία της.

Ιστορικό ιδρύσεως της ΑΣΠΕ - Διοίκηση - Μέλη

Η Ανωτάτη Συνομοσπονδία Πολυτεχνικών Ελλάδος, ιδρύθηκε από το Ε΄ Πανελλαδικό Συνέδριο Πολυτεχνικών, που πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα το Δεκέμβριο του 1930 και αναγνωρίστηκε από το Πρωτοδικείο Αθηνών το 1931.

Σήμερα, έχει στη δύναμή της, 100 συνολικά Συλλόγους Πολυτεχνικών, που αποτελούν αναγνωρισμένα μέλη της, που δραστηριοποιούνται σε όλη τη χώρα, στη δύναμη των οποίων είναι εγγεγραμμένες πάνω από 200 χιλιάδες πολυτεχνικές οικογένειες.

Το έτος ιδρύσεώς της και ο αριθμός των πολυτεχνικών οικογενειών που εκπροσωπεί, την καθιστούν μία από τις αρχαιότερες Συνομοσπονδίες της χώρας μας, εάν όχι την αρχαιότερη και την πολυπληθέστερη.

Είναι Ν.Π.Ι.Δ., μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και με απόφαση του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, πιστοποιήθηκε ως φορέας παροχής υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Κοινωνικής Φροντίδας, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα.

Διοικείται από Γενικό Συμβούλιο, που απαρτίζεται από 22 αιρετά μέλη, που προ-

Του Χαράλαμπος Παύλου
Πρυχιούχου Πολιτικών Επιστημών,
Διευθυντού της ΑΣΠΕ

έρχονται από τις Πρωτοβάθμιες Οργανώσεις Πολυτεχνικών που είναι μέλη της.

Από τους 22 Γενικούς Συμβούλους, οι 7 συγκροτούν την Εκτελεστική Επιτροπή (Ε.Ε.) της, η οποία υλοποιεί τις αποφάσεις του Γενικού Συμβουλίου και των Γενικών Συνελεύσεων, που συγκαλούνται ανά ζετία.

Όλα τα μέλη του Γενικού Συμβουλίου και της Ε.Ε. παρέχουν τις υπηρεσίες τους ανιδιοτελώς.

Αρμοδιότητες της ΑΣΠΕ, που απορρέουν από τη νομοθεσία

Από της ιδρύσεως της ΑΣΠΕ, η πολιτεία με διαχρονικούς νόμους (5781/1933 - 1910/1944 - 860/1970 και 3454/2006), της εμπιστεύθηκε και της ανέθεσε:

- Την απονομή της πολυτεχνικής ιδιότητας, σε αυτούς που ενδιαφέρονται και έχουν τις προϋποθέσεις της εκάστοτε ισχύουσας νομοθεσίας.
- Τη χορήγηση του πιστοποιητικού πολυτεχνικής ιδιότητας.
- Τον εφοδιασμό των πολυτεχνικών (γονέων και τέκνων) με πολυτεχνικές ταυτότητες (βιβλιάρια).
- Την έκδοση απορριπτικών αποφά-

σεων για όσους υπέβαλαν αίτηση να τους απονεμηθεί η πολυτεχνική ιδιότητα και από τον διενεργηθέντα ενδελεχή έλεγχο προέκυψε ότι δεν έχουν τις νόμιμες προϋποθέσεις προς τούτο.

Την παραπάνω αποστολή, που της εμπιστεύθηκε η πολιτεία, η ΑΣΠΕ την επιτελεί, από της ιδρύσεώς της μέχρι σήμερα, με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, η ισχύουσα για τις αρμοδιότητες αυτές νομοθεσία τηρείται με ευλάβεια, χωρίς να προκύψει ποτέ κανένα απολύτως πρόβλημα και χωρίς να παρουσιαστεί έστω και μία περίπτωση, μη σύννομης απονομής της πολυτεχνικής ιδιότητας.

Διαχρονικός εγκωμιασμός του έργου της ΑΣΠΕ, εντός του Κοινοβουλίου

Ο υποδειγματικός τρόπος λειτουργίας της ΑΣΠΕ, καταξιώθηκε στη συνείδηση του Ελληνικού λαού και εγκωμιάστηκε κατ' επανάληψη διαχρονικά εντός του Κοινοβουλίου, από Υπουργούς και Βουλευτές, όλων ανεξαιρέτως των πολιτικών παρατάξεων. Ενδεικτικά:

• Υπουργός Υγιεινής (Μαρκόπουλος), από την αγόρευσή του στη Βουλή στις 22/7/1933:

[...] Τουναντίον ευρίσκω ότι είναι χρέος εθνικόν, χρέος κοινωνικόν, χρέος ολοκλήρου του κράτους να μη μείνη αδιάφορον προς την κατάστασιν των πολυτεχνικών οικογενειών, αι οποίαι μέσα εις τας δυσμενείς περιστάσεις τας οποίας διέρχεται ο Ελληνικός λαός, το Κράτος και η κοινωνία, υφίστανται μιαν ιδιαιτέραν δοκιμασίαν εξ όλων των δυσμενείων αυτών [...].

• Βουλευτής (Λιδωρίκη), Εισηγήτρια Νομοσχεδίου τον Απρίλιο του 1973:

[...] πολλών δε μάλλον, όταν είναι γνωστή η συμβολή των πολυτεχνικών εις την κοι-

ωνοκοινοτική ζωή του Έθνους, δια της συμμετοχής των εις την άμυναν της χώρας, εις την ενίσχυσιν του εργατικού δυναμικού, εις την αντιμετώπισιν του δημογραφικού προβλήματος [...].

[...] Είναι γνωστό, ότι η αρμοδιότητα αναγνώρισης της πολυτεχνικής ιδιότητας των οικογενειών που πληρούν τις προϋποθέσεις του Νόμου, έχει ανατεθεί στην Ανωτάτη Συνομοσπονδία Πολυτεχνικών Ελλάδος. Η αρμοδιότητα αυτή διεξάγεται επί 50ετία επιτυχώς, δεδομένου ότι τόσο οι Πολυτεχνικές Οργανώσεις όσο και κυρίως η ΑΣΠΕ, διαθέτουν έμπειρο και εξειδικευμένο προσωπικό, αλλά και νομική υπηρεσία που αντιμετωπίζει τα αναφερόμενα εκάστοτε νομικά προβλήματα περί την αναγνώριση της σχετικής ιδιότητας, ώστε να αποφεύγεται παρερμηνεία και καταδολίευση του νόμου [...].

• Βουλευτής (Κων. Μπαντουβάς), Πρακτικά Βουλής 2-9-1998:

[...] Θα ήθελα επίσης να πω στον κύριο Υπουργό ότι ορισμένοι τομείς είναι τόσο ευαίσθητοι που δεν πρέπει να τους αγγίξουμε. Είναι σαν πορσελάνη που αν δεν την προσέξεις, θα θρυμματιστεί. Δεν είναι δυνατόν στην Ελλάδα, με το οξύτατο δημογραφικό πρόβλημα, να αγγίζουμε το θέμα των πολυτεχνικών και να λέμε ότι καταργούμε ουσιαστικά εκείνους οι οποίοι πιστοποιούν την πολυτεχνία, όταν μάλιστα έχουν διαγωνιστεί και μέσα σε αυτές τις συμπληγάδες που συνέτριψαν καταστάσεις, φορείς, αρχές, αυτοί έμειναν πάρα πολύ απυρόβλητοι έξω από αυτή την αντιπαράθεση [...].

• Υπουργός - Συνεδρίαση Βουλή 23-3-2000:

«Το δημογραφικό πρόβλημα και γενικότερα τα μέτρα ενίσχυσης της οικογένειας είναι ένα πεδίο προσέγγισης των πολιτικών κομμάτων, ένα πεδίο που δεν χωρούν ανταγωνισμοί και κυρίως ποιος έκανε πιο πολλά στο χώρο των πολυτεχνικών. Δεν υπάρχει Έλληνας ο οποίος να μην αντιλαμβάνεται την κρισιμότητα της κατάστασης και ότι βρισκόμαστε πλέον ενώπιον μιας δημογραφικής κρίσης και όχι ενώπιον ενός δημογραφικού προβλήματος [...].»

Υποδειγματικός ο τρόπος λειτουργίας της ΑΣΠΕ

Το τεράστιο έργο, με το οποίο έχει επιφορτισθεί η ΑΣΠΕ, το διεκπεραιώνει με μόλις δέκα υπαλλήλους.

Ενδεικτικά αναφέρεται πως η ΑΣΠΕ,

εκδίδει αυθημερόν περί τα χίλια (1.000) πιστοποιητικά πολυτεχνικής ιδιότητας, κατά μέσο όρο, ενώ ο αριθμός αυξάνεται αισθητά στις περιπτώσεις διαγωνισμών.

Οποιοσδήποτε κρατικός φορέας ή υπηρεσία των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης είχε αναλάβει τη διεκπεραίωση του τεράστιου έργου της ΑΣΠΕ, θα απασχολούσε αισθητά πολλαπλάσιο αριθμό υπαλλήλων, οι οποίοι θα διεγκωνίζοντο μεταξύ τους και κανείς δεν μπορεί να αποκλείσει την εμφάνιση «μαϊμού» πολυτεχνικών, όπως κατ' επανάληψη ανέγραφε ο τύπος για «μαϊμού» αναπήρους.

Επιθεωρητής του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, εκτελώντας εντολή της Υπηρεσίας του, στο πόρισμα που συνέταξε στις 16/9/1992, ύστερα από τη διενέργεια Οικονομικού και Διοικητικού Ελέγχου της ΑΣΠΕ, σημειώνει:

«3. Η Ανωτάτη Συνομοσπονδία Πολυτεχνικών Ελλάδος με την άρτια οργάνωση των υπηρεσιών της είναι η μόνη Οργάνωση που έχει τη δυνατότητα να εκδίδει τα πιστοποιητικά πολυτεχνικής ιδιότητας για οποιαδήποτε χρήση με θαυμαστή ταχύτητα, ακρίβεια και υπευθυνότητα. Ως εκ τούτου επιβάλλεται όπως τα πιστοποιητικά πολυτεχνικής ιδιότητας για οποιαδήποτε χρήση να εκδίδονται μόνο από την Ανωτάτη Συνομοσπονδία Πολυτεχνικών Ελλάδος [...].

4. Δεν διαπιστώθηκαν παραβάσεις ή παραλείψεις κατά την έκδοση των πιστοποιητικών πολυτεχνικής ιδιότητας, αντιθέτως από την έρευνα προέκυψε ότι εκδίδονται με θαυμαστή ταχύτητα, ακρίβεια και υπευθυνότητα μετά από λεπτομερή μελέτη της κάθε περίπτωσης από τις υπηρεσίες της ΑΣΠΕ. Από το Διοικητικό και Οικονομικό έλεγχο δεν διαπιστώθηκαν παραβάσεις, αντιθέτως διαπιστώθηκε ότι οι υπηρεσίες της ΑΣΠΕ λειτουργούν άριστα».

Κλείνοντας την Έκθεσή του, προτείνει: «Να εξακολουθήσει το καθεστώς της εκδόσεως των πιστοποιητικών πολυτεχνικής ιδιότητας για οποιαδήποτε χρήση από την ΑΣΠΕ η οποία είναι η μόνη Οργάνωση που διαθέτει άριστα καταρτισμένο και έμπειρο προσωπικό».

Καταστατικό σκοποί της ΑΣΠΕ

Πέραν των παραπάνω αρμοδιοτήτων, που εκπορεύονται από τις διατάξεις του τελευταίου νόμου 3454/2006, η ΑΣΠΕ με βάση το καταστατικό της εκτός των άλλων,

αγωνίζεται για τη μελέτη, προάσπιση και προαγωγή των πνευματικών, ηθικών και υλικών συμφερόντων των πολυτεχνικών, την προστασία του γάμου και της οικογένειας, την προστασία της Χριστιανικής Θρησκείας, με παράλληλο σεβασμό των άλλων αναγνωρισμένων δογμάτων και θρησκειών, τη μελέτη και προβολή του δημογραφικού προβλήματος, τη διαφύλαξη της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, τη συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες του κράτους και της Ε.Ε.

Διεθνής παρουσία της ΑΣΠΕ

Η ΑΣΠΕ αποτελεί τη «φωνή της οικογένειας» ανάμεσα στους κοινοτικούς εταίρους και πασχίζει για την καταξίωσή της σήμερα που όλες οι ηθικές αξίες και οι θεσμοί αμφισβητούνται.

Αποτελεί μέλος της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής (Ο.Κ.Ε.), στη Διοίκηση της οποίας συμμετέχει ο Πρόεδρος της κ. Βασ. Θεοτοκάτος.

Μετέχει και στις δύο Ευρωπαϊκές Ομοσπονδίες των Οικογενειακών Οργανώσεων (COFACE και ELFAC) με εκπροσώπους της, οι οποίοι μάλιστα είναι μέλη των Διοικητικών Συμβουλίων τους.

Εθνικός Συντονιστής του Ευρωπαϊκού Δικτύου των φιλικών προς την οικογένεια πόλεων.

Είναι θεσμικός κοινωνικός εταίρος για θέματα μητρότητας, οικογένειας και παιδιού.

Επίσης εκπρόσωποι της ηγεσίας της συμμετέχουν:

- Στην Επιτροπή του άρθρου 8 του ν. 3454/2006, η οποία αποφαινεται με την έκδοση διαπιστωτικής πράξεως για των απώλεια της πολυτεχνικής ιδιότητας.

- Στις Α/βάθμιες και Β/θμιες Επιτροπές του ν.2643/1998, καθώς και στις Α/βάθμιες Πενταμελείς Επιτροπές του ν. 2643/1998.

- Στην Κεντρική Επιτροπή Εποπτείας και Συντονισμού Εφαρμογής του ν. 2643/1998.

- Στο Συμβούλιο Νησιωτικής Πολιτικής.

- Στο Δ.Σ. του Οργανισμού Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ο.Π.Ε.Κ.Α.).

- Στο Εθνικό Συμβούλιο Οικογένειας και Πληθυσμού του ν. 3454/2006 κ.ά.

Το έργο της ΑΣΠΕ είναι πολύπλευρο

Όμως, οι δραστηριότητες της ΑΣΠΕ, δεν περιορίζονται μόνο σε αυτές που απορρέουν από την υφιστάμενη σήμερα νομο-

θεσία, ούτε σε αυτές που περιγράφονται στο καταστατικό της, αλλά αναπτύσσει ένα πολύπλευρο έργο. Ενδεικτικά:

Δημοσιευθέντα άρθρα του Προέδρου της ΑΣΠΕ

Στον ημερήσιο τύπο, δημοσιεύονται συχνά άρθρα του Προέδρου της ΑΣΠΕ Βασ. Θεοδοκάτου και άλλων μελών της ηγεσίας της, το περιεχόμενο των οποίων διαπερνά το έντονο ενδιαφέρον του για την προάσπιση των δικαιωμάτων των πολυτέκνων οικογενειών, τη δικαιολογημένη ανησυχία του για την πορεία του δημογραφικού προβλήματος, που μαστίζει τη χώρα μας, ενώ δεν παύει να σπληνιτεύει την ασκούμενη διαχρονικά αντισυνταγματική, αντιδημογραφική, αντιπολυτεκνική και αντιοικογενειακή πολιτική. Έχουν δημοσιευθεί πάνω από 280 άρθρα και η αρθρογραφία του συνεχίζεται.

Μνημόνιο συνεργασίας μεταξύ της ΑΣΠΕ και του Πανεπιστημίου Δυτ. Αττικής

Στις 21 Σεπτεμβρίου 2019, στην έδρα της ΑΣΠΕ υπεγράφη μνημόνιο συνεργασίας μεταξύ της ΑΣΠΕ και του Πανεπιστημίου Δυτ. Αττικής.

Σκοπός της συνεργασίας αυτής είναι η αξιοποίηση εκ μέρους της ΑΣΠΕ της επιστημονικής έρευνας, για την ανάδειξη και τεκμηρίωση ζωτικών ζητημάτων, για την προστασία του θεσμού του γάμου, της μητρότητας και της οικογένειας καθώς και την προβολή του δημογραφικού προβλήματος.

Συμμετοχή της ΑΣΠΕ στις εορταστικές εκδηλώσεις, με τη συμπλήρωση 200 χρόνων από την Εθνική Παλιγγενεσία του 1821

Με την ευκαιρία συμπληρώσεως 200 χρόνων, από την Εθνική Επανάσταση του 1821, το Γ.Σ. της ΑΣΠΕ αποφάσισε ομόφωνα να συμμετάσχει στις εορταστικές εκδηλώσεις και η ΑΣΠΕ, καθώς και οι Σύλλογοι Πολυτέκνων που είναι μέλη της.

Στο πλαίσιο αυτό, αποφασίστηκε να προβληθεί η προσφορά και η θυσία στον απελευθερωτικό αγώνα και των πολυτέκνων αγωνιστών και μάλιστα όχι μόνο των επωνύμων αλλά και των ανωνύμων, τους οποίους πολλές φορές αγνοεί η ιστορία.

Στο πλαίσιο αυτό εξέδωσε τα παρακάτω καλαίσθητα βιβλία:

- Για τους ήρωες πολυτέκνους του 1821:

Βλάχο Ιωάννη, Γάτσο Άγγελο, Καγιάφα Παναγιώτη, Καρατάσο Αναστάσιο, Παππά Εμμανουήλ και Υψηλάντη Αλέξανδρο, την εκπόνηση του οποίου ανέλαβε ανιδιοτελώς ο Δρ. Θεολογίας Τσακαλίδης Γεώργιος, πολύτεκνος πατέρας και Έφορος της ΑΣΠΕ.

- Για τους ήρωες του '21: Κολοκοτρώνη, Κουντουριώτη, Κανάρη, Μαυρογένους, Μακρυγιάννη, Νικητάρη, Καποδίστρια καθώς και για το Μεσολόγγι, την εκπόνηση των οποίων ανέλαβε ανιδιοτελώς ο Δρ Μπούσιος Χαράλαμπος, πολύτεκνος πατέρας, Αντιπρόεδρος της Ε.Π.Α. και Μέγας Υμνογράφος της των Αλεξανδρέων Εκκλησίας.

- Για τον ήρωα Ανδρούτσο, την εκπόνηση του οποίου ανέλαβε ανιδιοτελώς η κα Αλουμανή, πολύτεκνη μητέρα, Φιλολόγος και μέλος του Δ.Σ. της Ε.Π.Α.

Επίσης εξέδωσε και εκδίδει:

- Το περιοδικό «Ο ΚΟΣΜΟΣ ΤΩΝ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ», που αποτελεί συνέχεια της εφημερίδας «ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ», το πρώτο φύλλο της οποίας εκδόθηκε με την ανατολή του 1933.

- Τον «ΑΤΛΑΝΤΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ» το 1981, βιβλίο χρήσιμο για την πρόληψη των ατυχημάτων και ιδιαίτερα των παιδικών.

- Δύο τόμους των 650 σελίδων έκαστος «ΑΣΠΕ - 75 ΧΡΟΝΙΑ ΕΘΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ» το 2007, ενώ εντός ολίγου θα εκδοθούν δύο ακόμα τόμοι για τα 90 χρόνια της Εθνικής και κοινωνικής προσφοράς της ΑΣΠΕ.

Έκδηλο το ενδιαφέρον της ΑΣΠΕ για τα Εθνικά θέματα

Το ενδιαφέρον της ΑΣΠΕ και των Συλλόγων Πολυτέκνων για τα Εθνικά θέματα, υπήρξε έμπρακτο διαχρονικά και μάλιστα την εποχή που η φτώχεια και η ανέχεια δοκίμαζαν τον Ελληνικό λαό.

Από την εφημερίδα «ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ» της 16^{ης} Μαΐου 1937, πληροφορούμεθα:

[...] Οί πολύτεκνοι άναξιοπαθούντες περισσότερον πάσης άλλης τάξεως λόγω τής πολυτεκνικής καταστάσεώς των δέν ύστέρησαν καί εις έμπραγμάτους θυσίας.

Ούτω μέχρι τής στιγμής οί πολύτεκνοι έχουν προσφέρει παρά τήν δεινήν οικονομικήν κρίσιν τεράστια ποσά, υπέρ τής Βασιλικής Άεροπορίας μεταξύ τών οποίων συγκαταλέγεται ή «Ένωσις Πολυτέκνων Αθηνών» 10.000 δρχ., έτέρας 10.000 δρχ. ό Σύλλογος Τριπόλεως, 5.000 δρχ. ό

Σύλλογος Καρδίτσας καί πλείοσαι άλλαι Όργανώσεις, αίτινες δέν μās άνεκοίνωσαν έπισήμως καί λεπτομερώς τά προσφερθέντα ποσά [...].

Από τις εφημερίδες «ΙΔΗΣ» και «ΔΡΑΣΙΣ» Ηρακλείου της 19ης Μαρτίου 1938, πληροφορούμεθα ότι ο Πρωθυπουργός τότε της χώρας, απέστειλε ευχαριστήρια επιστολή στους πολυτέκνους Ηρακλείου Κρήτης για την ενίσχυση της Πολεμικής Αεροπορίας.

Εορτασμός της ημέρας της πολυτέκνης οικογένειας

Με σχετική διάταξη του ν. 3454/2006, ορίστηκε ως ημέρα της πολυτέκνης οικογένειας, η πρώτη Κυριακή του Νοεμβρίου.

Την ημέρα αυτή, ο πολυτεκνικός κόσμος της χώρας τιμά κατά τον προσήκοντα τρόπο, τους προστάτες του Αγίου Τερέντιο και Νεονίλλη και τα επτά παιδιά τους, την ακολουθία των οποίων εξεπόνησε ο πολύτεκνος πατέρας, Δρ Μπούσιος Χαράλαμπος, Μέγας Υμνογράφος της των Αλεξανδρέων Εκκλησίας.

Με την ευκαιρία του εορτασμού είχε καθιερωθεί, επί σειρά ετών, αντιπροσωπεία της ηγεσίας της ΑΣΠΕ, συνοδευόμενη από μικρό αριθμό πολυτέκνων οικογενειών, να γίνονται δεκτοί στο Προεδρικό Μέγαρο από τον ΠτΔ.

Η υποδοχή των πολυτέκνων από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, είχε και έχει βαρύνοντα συμβολισμό, για την προβολή του δημογραφικού προβλήματος, την επιβράβευση των πολυτέκνων οικογενειών, την ανάδειξη των προβλημάτων που αυτές αντιμετωπίζουν και την παρότρυνση των νέων ζευγαριών, να δημιουργήσουν οικογένεια και να αποκτήσουν παιδιά.

Μακάρι, η τακτική αυτή να συνεχιστεί και από τη νέα ΠτΔ, γιατί σχετικό αίτημα της ΑΣΠΕ, για επίσκεψη στο Προεδρικό Μέγαρο, με την ευκαιρία εορτασμού της ημέρας της πολυτέκνης οικογένειας, δεν έγινε αποδεκτό για το έτος 2020.

Η ΑΣΠΕ εθνικός συντονιστής στην Ελλάδα, για τη συλλογή υπογραφών της Ευρωπαϊκής

Πρωτοβουλίας Πολιτών «Μαμά, Μπαμπάς και Παιδιά»

Η ΑΣΠΕ, ως Εθνικός Συντονιστής στην Ελλάδα, διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο, για τη συλλογή υπογραφών, στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πρωτοβουλίας Πολιτών

«Μαμά, Μπαμπάς και Παιδιά».

Περί τα μέσα του έτους 2016, η Πανευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Πολιτών «**Μαμά, Μπαμπάς και Παιδιά**», ανέλαβε δράση προκειμένου να κατοχυρωθεί νομικά στο δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο θεσμός του γάμου και της οικογένειας, δεδομένου ότι ο γάμος και η οικογένεια αποτελούν, κατά τεκμήριο, το ασφαλές εκείνο περιβάλλον, μέσα στο οποίο τα παιδιά μπορούν να ανατραφούν υλικώς και πνευματικώς με τη φροντίδα των γονέων τους.

Για να ευοδωθεί η προσπάθεια της παραπάνω Πρωτοβουλίας, έπρεπε να συγκεντρωθούν από όλα τα κράτη που συμμετείχαν σε αυτή, ένα εκατομμύριο υπογραφές.

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής, με επιστολή του από τη Βουδαπέστη τον Ιούνιο του 2017, εκ μέρους της Επιτροπής, εξουσιοδότησε τον Πρόεδρο της ΑΣΠΕ κ. Βασ. Θεοτοκάτο, ως Εθνικό Συντονιστή στη χώρα μας να συγκεντρώσει στην Ελλάδα υπογραφές και να υποβάλλει τις σχετικές καταστάσεις.

Η ΑΣΠΕ με την έμπρακτη συμπαράσταση των Συλλόγων Πολυτέκνων που είναι μέλη της, της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών, των Μητροπόλεων και των Ι. Ναών, διαφόρων κοινωνικών φορέων και ιδιωτών, συγκέντρωσε τον εντυπωσιακό αριθμό των **124.258** υπογραφών, ενώ ανάλογα με τον πληθυσμό της Ελλάδος, το όριο των υπογραφών που τέθηκε από την Επιτροπή, ήταν **15.750** υπογραφές.

Εάν συνοπολογίσει κανείς και τον αριθμό των άκυρων υπογραφών, ο συνολικός τους αριθμός ξεπερνά τις 150.000.

Επί 28 συνολικά κρατών, που συμμετείχαν στην προσπάθεια αυτή, η χώρα μας ήταν δεύτερη σε αριθμό έγκυρων υπογραφών, με πρώτη την Πολωνία.

Τελικά, η όλη προσπάθεια απέτυχε, γιατί προσέκρουσε σε διάφορα προσχήματα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία όπως φαίνεται διακατέχεται από τις δικές της ιδεοληψίες για το θεσμό του γάμου και της οικογένειας, σε μια Ευρωπαϊκή Ένωση που παραπαίει ηθικά και πνευματικά.

*

Διοργάνωση από την ΑΣΠΕ Πανελληνίων Συνεδρίων

Στο πλαίσιο των ενδιαφερόντων της ΑΣΠΕ, βρίσκεται η προβολή του δημογραφικού προβλήματος, που έχει οδηγήσει τη χώρα μας στα πρόθυρα της δημογραφικής κατάρρευσης, επισημαίνοντας στην πολι-

τεία τη συνταγματική υποχρέωση που έχει να σχεδιάζει και να εφαρμόζει δημογραφική πολιτική.

Αρκεί επί του προκειμένου να επισημανθεί ότι την τελευταία 10ετία οι θάνατοι υπερβήσαν τις γεννήσεις, κατά **219.833**, αφού είχαμε **953.066** γεννήσεις και **1.172.899** θανάτους.

Το χρόνο που διανύουμε, από 1/1 έως 30/9/2021) οι θάνατοι υπερέχουν των γεννήσεων κατά 39.035 (γεννήσεις 56.081 θάνατοι 95.116).

Στο πλαίσιο αυτό η ΑΣΠΕ, πραγματοποιήσε:

• **Από το έτος 1979, μέχρι το 1981**, δώδεκα Πανελλήνιες Διασκέψεις (9 στη Θεσ/νίκη και από 1 Καρδίτσα, Ρόδο και Τρίπολη).

• **Από το 1988 έως το 2017** 9 Πανελλήνια και ένα Ευρωπαϊκό Συνέδριο, με την παρακάτω θεματολογία:

1. Λάρισα, 1/10/1988: «**Το δημογραφικό πρόβλημα - Προτάσεις για τη λύση του**».

2. Κολυμπάρι Χανίων, 7-8/10/1989: «**Κράτος και Κοινωνία απέναντι στην οικογένεια**».

3. Καλαμάτα, 1-2/9/1990: «**Η ασφάλεια των παιδιών στην κοινωνία μας**».

4. Πάτρα, 1-2/10/1994: «**Τα δικαιώματα των οικογενειών στην Ευρωπαϊκή Ένωση**».

5. Αλεξανδρούπολη, 12-13/9/1998: «**Οικογένεια και δημογραφικό**».

6. Κατερίνη, 5-6/5/2001: «**Κοινωνικές "πληγές" και σύγχρονη οικογένεια**».

7. Ηράκλειο Κρήτης, 1-2/11/2003: «**Η Ελληνική οικογένεια στην Ευρωπαϊκή Ένωση**».

8. Μυτιλήνη, 1-2/10/2005: «**Δημογραφική πολιτική και μέλλον του Ελληνισμού**».

9. Δράμα, 4-5/10/2008: «**Παιδί και Παιδεία**».

10. Θεσ/νίκη, 7-8/10/2017: «**Η δημογραφική κατάρρευση: Η αθέατη γενεακτονία**».

Περαιτέρω:

• Τον Αύγουστο του 2009, πραγματοποιήθηκε στο Βερολίνο Διεθνές Συνέδριο, με θέμα: «**Παιδική φτώχεια - Μια Ευρωπαϊκή πρόκληση**». Την ΑΣΠΕ εκπροσώπησε ο διακεκριμένος Δρ. Θεολογίας, Έφορος της ΑΣΠΕ, Τσακαλίδης Γεώργιος.

• Το Φεβρουάριο του 2011, η ΑΣΠΕ και η Παγκύπρια Οργάνωση Πολυτέκνων

(Π.Ο.Π.), συνδιοργάνωσαν στη Λάρνακα Ευρωπαϊκό Δημογραφικό Συνέδριο, με θέμα: «**Δημογραφικό πρόβλημα - Επιπτώσεις και πολιτικές**».

Η ΑΣΠΕ αρωγός στις πολύτεκνες οικογένειες που επλήγησαν από τους φονικούς σεισμούς, τις πυρκαγιές και πλημμύρες

Σεισμοπαθείς πολύτεκνες οικογένειες:

• Το Σεπτέμβριο του 1986 έπληξε την περιοχή της Καλαμάτας καταστρεπτικός σεισμός που στοίχισε ανθρώπινες ζωές και προκάλεσε ανυπολόγιστες υλικές ζημιές.

Η ΑΣΠΕ, σε συνεργασία με το Σύλλογο Πολυτέκνων Καλαμάτας άνοιξε τραπεζικό λογαριασμό και συγκεντρώθηκε το συνολικό ποσό των **132.000 δρχ.**, που διατέθηκε για την ανακούφιση των πολυτέκνων οικογενειών που επλήγησαν.

• Για τους σεισμοπαθείς πολυτέκνους του Πύργου, Γρεβενών, Κοζάνης και Αιγίου, η ΑΣΠΕ διέθεσε το ποσό του **ενός εκατομμυρίου** που προήλθε από τις συνδρομές των Συλλόγων Πολυτέκνων, που είναι μέλη της.

• Για τους σεισμοπαθείς πολυτέκνους, που επλήγησαν από τον φονικό σεισμό της Αττικής το Σεπτέμβριο του 1999, η ΑΣΠΕ και οι Σύλλογοι Πολυτέκνων, συγκέντρωσαν το ποσό των **13.220.000 δρχ.** που μοιράστηκε σε **169** σεισμοπαθείς πολύτεκνες οικογένειες.

• Με παρέμβαση της ΑΣΠΕ, η Αρχιεπισκοπή Αθηνών, διέθεσε το χρηματικό ποσό του ενός εκατομμυρίου, σε κάθε πολύτεκνη οικογένεια, που το σπίτι της καταστράφηκε ολοσχερώς.

• Για τις σεισμοπαθείς πολύτεκνες οικογένειες της ΣΑΜΟΥ, τον Οκτώβριο του 2020, η ΑΣΠΕ διέθεσε στο Τοπικό Σύλλογο το ποσό των 3.000 ευρώ για ενίσχυση των πολυτέκνων οικογενειών.

Πυρόπληκτες πολύτεκνες οικογένειες:

Το καλοκαίρι του 2007 σημειώθηκαν εκτεταμένες καταστροφικές πυρκαγιές στους Νομούς Ευβοίας, Ηλείας, Αρκαδίας, Μεσσηνίας και Λακωνίας, από τις οποίες χάθηκαν ανθρώπινες ζωές και προκλήθηκαν ανυπολόγιστες ζημιές σε περιουσίες και φυσικό πλούτο.

Η ΑΣΠΕ και οι Σύλλογοι Πολυτέκνων-Μέλη της ενεργοποιήθηκαν άμεσα και συγκέντρωσαν το συνολικό ποσό των **31.878,20** ▶

ευρώ, που διανεμήθηκε αναλογικά στις πολύτεκνες οικογένειες που επλήγησαν. Δυστυχώς είχαμε μια πολύτεκνη οικογένεια που απώλεσε 5 μέλη, μία που απώλεσε 2 μέλη, τρεις που απώλεσαν 1 μέλος και μια απώλεσε 264 ζώα.

Πλημμυροπαθείς πολύτεκνες οικογένειες:

Το Σεπτέμβριο του 2020, σημειώθηκαν στην περιοχή της Καρδίτσας πλημμύρες, από τις οποίες προκλήθηκαν σοβαρές ζημιές σε οικίες και καλλιεργήσιμες εκτάσεις.

Η ΑΣΠΕ συγκέντρωσε τρόφιμα μακράς διάρκειας που διανεμήθηκαν στις πολύτεκνες οικογένειες, μέσω του Τοπικού Συλλόγου.

Δημιουργία Παρατηρητηρίου για την οικογένεια και τη δημογραφία

Η Εκτελεστική Επιτροπή της ΑΣΠΕ, στη Συνεδρίασή της στις 14/3/2020, αποφάσισε ομόφωνα τη δημιουργία Παρατηρητηρίου για την οικογένεια και τη δημογραφία, οι στόχοι του οποίου συνοψίζονται:

1) Η συστηματική καταγραφή και παρακολούθηση του εθνικού και υπερεθνικού νομικού πλαισίου στα πεδία των οικογενειακών και δημογραφικών πολιτικών.

2) Η συνεργασία με επιστημονικούς Φορείς για τη διεξαγωγή μελετών και ερευνών σε θέματα οικογενειακών και δημογραφικών πολιτικών.

3) Η υποστήριξη των δράσεων της ΑΣΠΕ μέσα από πόρους, που θα προκύψουν από συνεργασίες αυτές είτε με Εταιρείες του ιδιωτικού τομέα στο πλαίσιο των προγραμμάτων της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης, είτε με συμμετοχή σε χρηματοδοτούμενα προγράμματα δράσεων σχετικών με τους σκοπούς της ΑΣΠΕ.

Θέσεις-προτάσεις της ΑΣΠΕ επί θεμάτων γενικότερου κοινωνικού ενδιαφέροντος

Στις περιπτώσεις εκείνες που έρχονται στην επικαιρότητα θέματα γενικότερου κοινωνικού ενδιαφέροντος, η ΑΣΠΕ κατέθεσε και καταθέτει στην εκάστοτε Κυβέρνηση και στους εμπλεκόμενους φορείς τις τεκμηριωμένες θέσεις-προτάσεις για τη βελτίωσή τους. Ενδεικτικά αναφέρονται:

• Για τον πολιτικό γάμο:

Το 5^ο Πανελλήνιο Συνέδριο που πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα στις 7/12/1930, μεταξύ των άλλων, εξέδωσε το παρακάτω ψήφισμα:

«Να εγκαταλειφθή η ιδέα της καθιέρωσης του πολιτικού γάμου, τον οποίο το Συνέδριο θεωρεί ως θίγοντα αυτές τας βάσεις του θρησκευτικού αισθήματος και της οικογένειας, η οποία είναι το βάθρο του σημερινού κοινωνικού καθεστώτος [...]».

• Εκτρώσεις:

Η εφημερίδα «ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ» του μηνός Φεβρουαρίου 1986, μας πληροφορεί πως η ΑΣΠΕ και οι Οργανώσεις Πολυτέκνων-Μέλη της, στις 24/12/1986 συμμετείχαν σε μεγάλη συγκέντρωση στην Αθήνα, διακηρύσσοντας ότι:

«Το έμβρυο από τη σύλληψή του είναι ανθρώπινη ψυχοσωματική ύπαρξη σεβαστή και απαραβίαστη, σύμφωνα με τα πορίσματα της επιστήμης και σιγματίζουμε την έκτρωση ως ανθρωποκτονία από πρόθεση».

• Σύμφωνα συμβίωσης:

Το Δεκέμβριο του 2015, από το Υπουργείο Δικαιοσύνης στάλθηκε στην αρμόδια Επιτροπή της Βουλής Νομοσχέδιο για το Σύμφωνο Συμβίωσης.

Η ΑΣΠΕ με Δελτίο Τύπου εξέφρασε την αντίθεσή της, γιατί σύμφωνα με τον ορισμό του νομομαθούς Μοδεστίνου, το θεσμό του γάμου αποτελεί:

«Ανδρός και γυναικός συνάφεια και ολοκλήρωση του βίου δια παντός, θείου τε και ανθρωπίνου δικαίου κοινωνία».

• Αναδοχή και υιοθεσία:

Το Μάιο του 2018, κατατέθηκε στην αρμόδια Επιτροπή της Βουλής, νομοσχέδιο για την αναδοχή και υιοθεσία.

Η ΑΣΠΕ απέστειλε στην Επιτροπή υπόμνημα, επισημαίνοντας ότι:

«Κατάλληλοι για να γίνουν ανάδοχοι, είναι οικογένειες που αποτελούνται από πατέρα και μητέρα (συζύγους ή έχουν συνάψει σύμφωνο συμβίωσης), χωρίς ή με παιδιά ή μεμονωμένα άτομα άγαμα ή διαζευγμένα ή σε χρεία, με ή χωρίς παιδιά», ενώ συμμετείχε και κατέθεσε τεκμηριωμένες προτάσεις:

• Στον Εθνικό διάλογο για την παιδεία, γιατί πιστεύει ακράδαντα πως η όποια επένδυση στη μόρφωση των παιδιών, είναι η καλύτερη επένδυση στο μέλλον της χώρας.

• Στον Εθνικό διάλογο για ένα δίκαιο φορολογικό σύστημα, για να αποδειχθεί πως αυτό διαχρονικά δεν υπήρξε ποτέ αναλογικό και δίκαιο για τις πολύτεκνες

οικογένειες, αφού οι πολύτεκνοι, με όσα παιδιά και αν έχουν, φορολογούνται όπως οι άγαμοι και οι άτεκνοι.

Δεν είναι υπερβολή να λεχθεί ότι όλοι οι φορολογικοί νόμοι, διαχρονικά, αντιμετωπίζουν τα παιδιά ως είδος πλουτισμού.

• Στην ηλεκτρονική διαβούλευση για την αναθεώρηση του Συντάγματος, ζητώντας να παραμείνουν ως έχουν οι διατάξεις του Συντάγματος που αναφέρονται στην επικρατούσα θρησκεία, καθώς και του άρθρου 21 που αναφέρεται στην οικογένεια, στο γάμο και στην παιδική ηλικία, στην προστασία των ευπαθών κοινωνικών ομάδων, μεταξύ των οποίων και οι πολύτεκνες οικογένειες και στην υποχρέωση της πολιτείας να σχεδιάζει και εφαρμόζει δημογραφική πολιτική.

Διοργάνωση από την ΑΣΠΕ Πανελληνίων Συλλαλητηρίων

Στις περιπτώσεις εκείνες που η εκάστοτε Κυβέρνηση αποπειράθηκε να καταργήσει θεσμοθετημένα δικαιώματα των πολυτέκνων οικογενειών, το Γ.Σ. της ΑΣΠΕ δεν δίστασε να αποφασίσει ομόφωνα, τη διοργάνωση ειρηνικών Πανελληνίων Συλλαλητηρίων, με τη συμπάρασταση όλων των Συλλόγων Πολυτέκνων-μέλη της.

Στο πλαίσιο αυτό πραγματοποίησε Πανελλήνια Συλλαλητήρια στην Αθήνα, ως κατωτέρω:

• **Τον Ιούνιο του 1981**, για το επίδομα της πολύτεκνης μάνας και την εφάπαξ οικονομική ενίσχυση για κάθε μπτέρα, που αποκτούσε το 4^ο παιδί.

• **Το Δεκέμβριο του 1996**, με πορεία προς τη Βουλή, για τη σχεδιαζόμενη κατάργηση των πολυτεκνικών επιδομάτων και της ισόβιας σύνταξης.

• **Το Μάιο του 2010**, από τους πολυτέκνους Εκπαιδευτικούς, για τα δυσμενή μέτρα που έλαβε εναντίον τους το Υπουργείο Παιδείας.

• **Τον Δεκέμβριο του 2010**, για τα πολυτεκνικά επιδόματα και την ισόβια σύνταξη.

• **Το Σεπτέμβριο του 2012**, για τη θέσπιση κατωτάτων εισοδηματικών κριτηρίων για τη χορήγηση του πολυτεκνικού επιδομάτος και της ισόβιας σύνταξης.

Συμμετοχή της ΑΣΠΕ σε Πανελλαδικά Συλλαλητήρια

• **Τον Οκτώβριο του 2011**, η ΑΣΠΕ και οι Σύλλογοι Πολυτέκνων, συμμετείχαν

στο Πανελλαδικό Συλλαλητήριο, που πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα, από τις κοινωνικές τάξεις, για τα εξουθενωτικά μέτρα λιτότητας, που ελήφθησαν εναντίον τους.

• **Το Μάρτιο του 2018**, η ΑΣΠΕ, οι Σύλλογοι Πολυτέκνων-μέλη της και τα Ορθόδοξα Χριστιανικά Σωματεία συνδιοργάνωσαν Συλλαλητήριο στα Προπύλαια του Πανεπιστημίου Αθηνών, για το μάθημα των θρησκευτικών στα Σχολεία.

• **Τον Ιούνιο του 2018** η ΑΣΠΕ και οι Σύλλογοι Πολυτέκνων, συμμετείχαν στο Πανελλήνιο Συλλαλητήριο, που πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα, για το Μακεδονικό.

Προσφυγή της ΑΣΠΕ στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο

Στις περιπτώσεις εκείνες, που δεν είναι και λίγες, κατά τις οποίες η εκάστοτε Κυβέρνηση, παραβιάζοντας κατάφωρα τις διατάξεις του Συντάγματος και της ισχύουσας νομοθεσίας, έλαβε δυσμενή μέτρα κατά των πολυτέκνων, είτε με την κατάργηση θεσμοθετημένων δικαιωμάτων τους, είτε με τη θέσπιση δυσμενών, η ΑΣΠΕ δεν δίστασε να προσφύγει στα Διοικητικά Δικαστήρια (Πρωτοδικεία, Εφετεία, ΣτΕ), για την αποκατάσταση της νομιμότητας.

Πέραν τούτου, το 2015 προσέφυγε στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο του Στρασβούργου, ζητώντας την ακύρωση αποφάσεως του ΣτΕ, αναφορικά με τις μετεγγραφές των πολυτέκνων.

Πολιτιστική δραστηριότητα της ΑΣΠΕ

α. Απονομή βραβείων και τιμητικών διακρίσεων από την ΑΣΠΕ σε:

- Πολυτέκνες μπότερες, συζύγους διακεκριμένων επιστημόνων, στις **28/7/1991**.
- Κυπρίους αγωνιστές, για την αυτοθυσία τους υπέρ του απελευθερωτικού αγώνα στην Κύπρο, στις **21/3/1993**.
- Διακεκριμένους επιστήμονες για την προσφορά τους στις επιστήμες, τα γράμματα και την εν γένει πνευματική ζωή του τόπου, στις **3/4/1994**.
- Άτομα για πράξεις αυτοθυσίας και αλτρούσμου, στις **2/4/1995**.
- Προσωπικότητες για τη συμβολή τους στην προβολή και προώθηση του δημογραφικού προβλήματος, στις **15/12/1997**.
- Φορείς για την προβολή της δημογραφικής διαφήμισης, στις **15/12/1997**.
- Εκπροσώπους της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, που έλαβαν μέτρα για τη στήριξη των

πολυτέκνων οικογενειών, στις **15/3/1998**.

- Υπερπολύτεκνες μπότερες για την ευγονία και πολυτεκνία τους, όπως:
- Στις **4/11/2007** στην Αθήνα σε υπερπολύτεκνο ζεύγος με 14 παιδιά, 57 εγγόνια, από τα οποία 30 έγγαμα, και 64 δισέγγονα. **Σύνολο γενεαλογικού δέντρου 181 άτομα**.
- Στις **30/10/2013**, στην Κοινότητα Κυπάρριος Αιτωλ/νίας, σε υπερπολύτεκνο ζεύγος με 18 ζώντα παιδιά, 68 εγγόνια και 16 δισέγγονα. **Σύνολο γενεαλογικού δέντρου 128 άτομα**.

β. Θέσπιση βραβείων από την ΑΣΠΕ
Η ΑΣΠΕ θέσπισε και απένειμε, κατά περίπτωση, βραβεία ως κατωτέρω:

- Στη μνήμη του **Γεωργίου Τζιαφέτα**, Καθηγητού Ε.Μ.Π., ειδικού δημογράφου, για τα περιπούδαστα συγγράμματά του, μελέτες, δημοσιεύματα και ομιλίες, για το δημογραφικό πρόβλημα.
- Στη μνήμη του **Γεωργίου Τζάμου**, Αντισημνάρχου της Π.Α., πολύτεκνου πατέρα 4 ανηλίκων παιδιών, που δολοφονήθηκε άνανδρα το Μάρτιο του 1994, από δύο ληστές πολυκαταστήματος, στην προσπάθειά του να τους αναχαιτίσει.
- Στη μνήμη της **Λέλας Καραγιάννη**, πολύτεκνης μπότερας, η οποία με την αδάμαστη ψυχή της και τον ασάβλινο χαρακτήρα της συγκρότησε αντιστασιακή Οργάνωση, εναντίον των κατακτητών του 1940.

γ. Συναυλίες και μουσικές εκδηλώσεις της ΑΣΠΕ

Στο πλαίσιο της πολιτιστικής της δραστηριότητας η ΑΣΠΕ πραγματοποίησε:

- Μουσική εκδήλωση στο Μέγαρο Μουσικής στις 16/5/1995.
- Μουσική εκδήλωση στο Ξενοδοχείο ΚΑΡΑΒΕΛ στις 22/10/1995.
- Συναυλία στο Ωδείο Ηρώδου Αττικού στις 1 & 2/7/1998.

δ. Βραβεύσεις της ΑΣΠΕ

Για την πολυετή και πολύπλευρη προσφορά της η ΑΣΠΕ έχει βραβευθεί από:

- Την Ακαδημία Αθηνών το Δεκέμβριο του 1996.
- Την Εταιρεία Χριστιανικών Γραμμάτων τον Ιανουάριο του 1996 και
- Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο τον Ιούνιο του 1999, ο Πρόεδρος της κ.Βασ. Θεοτοκάτος.

Επίλογος

Κυρίες και Κύριοι.
Επισημάνθηκε στην αρχή πως είναι

ματαιοπονία να προσπαθήσει κανείς να παρουσιάσει το πολύπλευρο κοινωνικό έργο της ΑΣΠΕ, γι' αυτό και εγώ θα σταματήσω να ματαιοπονώ, γιατί το έργο της ΑΣΠΕ είναι **ανεξάλειπτο**.

Θα σημειώσουμε όμως, πως επειδή η ΑΣΠΕ δεν επιθυμεί:

- Να παρακολουθεί τη δημογραφική κατάρρευση της χώρας μας, αφού τα τελευταία χρόνια οι θάνατοι υπερτερούν σταθερά των γεννήσεων και κάθε χρόνο, μια πόλη των 50.000 κατοίκων περίπου εξαφανίζεται αθόρυβα, χωρίς να μεσολαβήσει πόλεμος ή φυσική καταστροφή.
- Να κλείνουν κάθε χρόνο Δημοτικά Σχολεία και Νηπιαγωγεία.
- Να αραχνιάζουν οι παιδικές χαρές και να μην ακούγονται οι χαρούμενες παιδικές φωνές.
- Να ερμηνώνει η ύπαιθρος και να συρρικνώνεται ο πληθυσμός και μάλιστα σε ευαίσθητες ακριτικές περιοχές.
- Να συντελείται αργά αλλά σταθερά η αλλοίωση της πληθυσμιακής σύνθεσης της πατρίδας μας.
- Να αιμορραγεί η χώρα μας δημογραφικά με τη μετανάστευση των επισημόνων της.
- Να συνεχίζεται διαχρονικά η αντιδημογραφική, αντιπολυτεκνική και αντιοικογενειακή πολιτική.
- Να παραγκωνίζονται οι πολύτεκνες οικογένειες, με την κατάργηση θεσμοθετημένων δικαιωμάτων τους, η ΑΣΠΕ με την καθοδήγηση της εμπνευσμένης ηγεσίας της, αντλούσα δύναμη από την κοινωνία, στη συνείδηση της οποίας έχει καταξιωθεί και με τη συμπαράσταση των Συλλόγων Πολυτέκνων, που είναι μέλη της, και του πολυτεκνικού κόσμου στο σύνολό του, θα συνεχίζει απρόσκοπτα το έργο της, επικεντρώνοντας το ενδιαφέρον της στην προβολή του δημογραφικού προβλήματος και στην προάσπιση των δικαιωμάτων των πολυτέκνων οικογενειών, γιατί οι πολύτεκνες οικογένειες είναι οι μόνες που αντιστέκονται σθεναρά στον κατήφορο της υπογεννητικότητας και γιατί δεν αξίζουν το δημόσιο έπαινο μόνο γιατί αναζωογονούν το Έθνος με νέους πολίτες, αλλά και γιατί τροφοδοτούν την πατρίδα μας με πολίτες παραγωγικούς και περισσότερο προσανατολισμένους στις Εθνικές και πνευματικές αξίες, επειδή υπόκεινται λιγότερο στη φθοροποιό επίδραση του υλικού πλούτου.

Χατζηδάκης: Νταντάδες της γειτονιάς, επιδόματα για τα παιδιά, νέες γονικές άδειες είναι πολιτική και για το δημογραφικό

Την πολιτική του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων για τη στήριξη των οικογενειών, τη συμφιλίωση της εργασιακής με την οικογενειακή ζωή και την αντιμετώπιση του δημογραφικού παρουσίασε ο Υπουργός Κωστής Χατζηδάκης σε συνάντηση που είχε σήμερα με την αντιπρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Dubravka Suica, αρμόδια για το Δημογραφικό και τη Δημοκρατία.

Στη συνάντηση συμμετείχε και η Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Μαρία Συρεγγέλα.

Σε δηλώσεις της μετά τη συνάντηση η Αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής τόνισε: «Η συνάντηση με τον Υπουργό και την Υφυπουργό ήταν πολύ σημαντική. Η συζήτηση επικεντρώθηκε στο δημογραφικό, όπως γνωρίζετε το χαρτοφυλάκιο μου είναι η Δημοκρατία και η Δημογραφία. Γνωρίζουμε ότι η Ελλάδα είναι αντιμετώπιση με τη δημογραφική αλλαγή. Αυτό το Υπουργείο, βοηθά τις οικογένειες να συμφιλιώσουν την επαγγελματική με την οικογενειακή ζωή και λαμβάνει μέτρα προκειμένου να βελτιώσει τη θέση των οικογενειών.

Γνωρίζουμε ότι το δημογραφικό εντάσσεται στις εθνικές αρμοδιότητες αλλά ταυτόχρονα θέλουμε να συνδράμουμε τις χώρες – μέλη με χρηματοδότηση από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας όπως και από τα Διαρθρωτικά Ταμεία. Απευθύνουμε επίσης πρόσκληση σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη να συμμετάσχουν στο συνέδριο για το μέλλον της Ευρώπης προκειμένου να συζητήσουμε τις ελπίδες, τις ιδέες, τις ανησυχίες, τους φόβους αν θέλετε για το

μέλλον της Ευρώπης».

Ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων Κωστής Χατζηδάκης τόνισε: «Τα μέτρα για τη στήριξη της οικογένειας δεν είναι μόνο κοινωνική πολιτική. Είναι και εθνική πολιτική, διότι συνδέονται και με την αντιμετώπιση του δημογραφικού. Ένα τέτοιο μέτρο είναι οι λεγόμενες «νταντάδες της γειτονιάς» που ψηφίζεται αυτήν την εβδομάδα στη Βουλή. Δεν είναι μεμονωμένο, έρχεται σε συνέχεια άλλων μέτρων όπως το επίδομα των 2.000 ευρώ για κάθε παιδί που γεννιέται αλλά και τα πρόσφατα μέτρα που πέρασαν στο πλαίσιο του εργασιακού νόμου για τη διεύρυνση των γονικών αδειών».

Από την πλευρά της η κα Συρεγγέλα ανέφερε ότι, «η πολιτική για την αντιμετώπιση των δημογραφικών προκλήσεων πρέπει να είναι ενιαία, συνεκτική και σε συνεργασία φυσικά με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για να έχει τα αναμενόμενα αποτελέσματα. Σύντομα θα ανακοινωθεί η συγκρότηση Ειδικής Επιτροπής για το Δημογραφικό, η οποία θα ασχοληθεί με την αναβάθμιση της δημογραφικής πολιτικής». Και πρόσθεσε ότι, «η στρατηγική μας περιλαμβάνει ένα πλέγμα οριζόντιων μέτρων σε όλους τους τομείς πολιτι-

κής για τη στήριξη της οικογένειας, της γυναικείας εργασίας, την ενταξίωση της οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής και την ουσιαστική ισότητα των φύλων. Τα μέτρα αυτά είναι άρρηκτα συνδεδεμένα με τη δημογραφική πολιτική και θα διαδραματίσουν καθοριστικό ρόλο στην αύξηση της παραγωγικότητας και κατ' επέκταση την ανάκαμψη της οικονομίας». Η κα Συρεγγέλα αναφέρθηκε συγκεκριμένα στα έργα που υλοποιεί το Υπουργείο, όπως το πρόγραμμα «Νταντάδες της Γειτονιάς» που αφορά στην οικονομική ενίσχυση των εργαζομένων γονέων για τη φύλαξη των παιδιών τους ηλικίας από 2 μηνών έως και 2,5 ετών και το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων 2021-2025 που θα παρουσιαστεί το προσεχές διάστημα. Η Υφυπουργός έκανε μνεία και στην άδεια πατρότητας μετ' αποδοχών που θεσπίστηκε με τον νέο εργασιακό νόμο, καθώς και στις δράσεις που θα χρηματοδοτηθούν από το Ταμείο Ανάκαμψης, όπως η δημιουργία χώρων φύλαξης βρεφών σε Επιχειρήσεις.

Πηγή: www.briefingnews.gr/ellada/hatzidakis-ntantades-tis-geitonias-epidomata-gia-ta-paidia-nees-gonikes-adeies-einai-politiki (φωτογραφία και κείμενο)

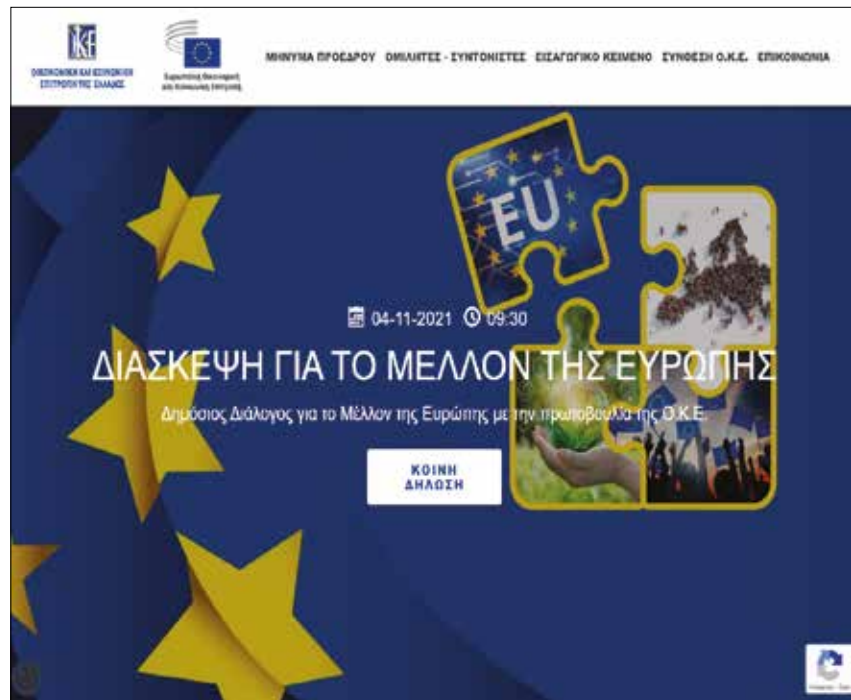
Ημερίδα της ΟΚΕ για το μέλλον της Ευρώπης με συμμετοχή και ομιλία της ΑΣΠΕ (4/11/2021)

Δημόσιος Διάλογος στο πλαίσιο της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για το Μέλλον της Ευρώπης

Η πανδημική κρίση Covid-19 και η αναγκαιότητα οικονομικής αντιμετώπισής της, η κλιματική αλλαγή και οι ορατές πλέον επιπτώσεις της, η ραγδαία τεχνολογική ανάπτυξη και ο συνακόλουθος ψηφιακός μετασχηματισμός υπηρεσιών, διαδικασιών και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, έχουν μεταβάλλει δομικά τα τελευταία χρόνια το πλαίσιο της κοινωνικής και οικονομικής ζωής των Ευρωπαίων πολιτών. Ανέδειξαν την αναγκαιότητα για αναθεώρηση και περαιτέρω προσαρμογές σε πολλούς τομείς της δημόσιας σφαίρας, όπως σε επίπεδο οικονομικής πολιτικής, κινητικότητας εργασίας, υγειονομικών πρωτοκόλλων, δικαιωμάτων, φυσικών καταστροφών κλπ., τόσο κατά την παρούσα συγκυρία, όσο και στην επερχόμενη μεταπανδημική εποχή. Στο πλαίσιο αυτό αποτελεί σημαντικότερη πρωτοβουλία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κατά το κομβικό αυτό χρονικό σημείο να αναπτύξει για το σκοπό αυτό διαύλους κοινωνικού διαλόγου μέσω της Διάσκεψης για το Μέλλον της Ευρώπης.

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή της Ελλάδας, που αποτελεί τον θεσμοθετημένο εκφραστή του κοινωνικού διαλόγου στην χώρα, ακολουθώντας το παράδειγμα των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων, επιθυμεί να συμβάλει σε αυτήν την πρωτοπόρα προσπάθεια, διοργανώνοντας εκδήλωση με σκοπό να εκκινήσει στο πλαίσιο της παραπάνω Διάσκεψης, τον κοινωνικό διάλογο, με την ευρύτερη δυνατή συμμετοχή και τη συμπερίληψη όλων των κοινωνικών ομάδων.

Κατά τη σύνοδο ολομέλειάς της που πραγματοποιήθηκε στις 27 και 28 Απρι-

λίου 2021 (συνεδρίαση της 27ης Απριλίου), η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε Ψήφισμα με θέμα τη: «Διάσκεψη για το μέλλον της Ευρώπης», μέσα από το οποίο κάθε χώρα, εθνικός ή ευρωπαϊκός θεσμός ενθαρρύνεται να αναλάβει πρωτοβουλίες διαβούλευσης με την κοινωνία των πολιτών για τα μείζονα ζητήματα που αφορούν τη μελλοντική πορεία του Ευρωπαϊκού οικοδομήματος.

Το ψήφισμα περιλαμβάνει ορισμένα κρίσιμα συμπεράσματα για το ρόλο της ΕΕ στην Ευρώπη των επόμενων δεκαετιών (βλ. ... «η Ευρώπη πρέπει να θεωρηθεί: **1)** Θεματοφύλακας κοινών θεμελιωδών αξιών όπως η ελευθερία, η δημοκρατία, τα ανθρώπινα δικαιώματα και το κράτος δικαίου, **2)** υπέρμαχος, σε παγκόσμιο επίπεδο, της βιωσιμότητας, του ανοικτού, αλλά και δικαίου

εμπορίου και της πολυμέρειας, **3)** εγγυήτρια ενός μοναδικού οικονομικού και κοινωνικού μοντέλου βασισμένου στο δίκαιο ανταγωνισμό και την αλληλεγγύη σε μια περιοχή χωρίς σύνορα και **4)** φορέας βιώσιμης ευημερίας — όλα αυτά δε έχοντας στον πυρήνα της μια ισχυρή ευρωπαϊκή κοινωνία των πολιτών.»

Αξιοποιώντας τη συγκυρία αυτή, η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή της Ελλάδος στις 4 Νοεμβρίου 2021 διοργανώνει στην Αθήνα, με αφορμή της πανευρωπαϊκής αυτής πρωτοβουλίας κοινωνικού διαλόγου για το μέλλον της Ευρώπης, Ημερίδα σε συνεργασία με την ΕΟΚΕ, που αποσκοπεί στην ανάδειξη των θέσεων και απόψεων των εθνικών κοινωνικών εταίρων και ενδιαφερόμενων μερών σε ζητήματα που αφορούν στην ευρωπαϊκή δημοκρατία και τις ευρωπαϊκές αξίες, στην κλιματι-

κή αλλαγή, το περιβάλλον και την υγεία, στην οικονομία και τη βιώσιμη ανάπτυξη, την κοινωνική δικαιοσύνη και πολιτική, στον ψηφιακό μετασχηματισμό και στον ρόλο της Ε.Ε. στον κόσμο καθώς και τη διαχείριση του μεταναστευτικού ζητήματος.

Ειδικότερα, η Ο.Κ.Ε. αναλαμβάνει την πρωτοβουλία να δώσει δημόσιο βήμα στους κοινωνικούς συνομιλητές να αξιολογήσουν και να ανταλλάξουν απόψεις επί των παραπάνω θεμάτων και επιδιώκει να συμβάλει, μέσω της μέγιστης δυνατής συμμετοχής της κοινωνίας των πολιτών, στη διαμόρφωση των προτεραιοτήτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα επόμενα χρόνια, στην ενίσχυση της μελλοντικής της προοπτικής και στην επιτυχή αντιμετώπιση των υφιστάμενων και μελλοντικών προκλήσεων.

Η ημερίδα αποσκοπεί στην ανάδειξη ορισμένων κεντρικών θεματικών πεδίων τα οποία θα απαντούν στις σύγχρονες προκλήσεις που αντιμετωπίζει η Ευρώπη σε οικονομικό, κοινωνικό, θεσμικό επίπεδο. Ενδεικτικά, στόχος είναι να εκκινήσει ένας γόνιμος διάλογος στην κοινωνία των πολιτών σχετικά με τα εξής (αντίστοιχα για κάθε προτεινόμενη Συνεδρία).

Σημείωση του περιοδικού: Στην ημερίδα ήταν ομιλητές η Γ.Γ. της ΑΣΠΕ κα Δήμητρα – Ινές Αγγελή και ο Καθηγητής Γαβριήλ Αμίτσης, Διευθυντής του Ερευνητικού Εργαστηρίου Κοινωνικής Διοίκησης του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής, Επιστημονικού Συμβούλου της ΑΣΠΕ.

1^η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΙΣΧΥΡΟΤΕΡΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ, ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

- Είναι η βιώσιμη ανάπτυξη μια επιλογή συμβατή με το πρόταγμα της ανταγωνιστικότητας, ιδιαίτερα στις χώρες της Περιφέρειας;

- Με ποιο τρόπο ενισχύεται σήμερα στην ΕΕ η οικονομική δημοκρατία για τους πολίτες, τις επιχειρήσεις;

- Οι νέες τάσεις στην απασχόληση θα ενισχύσουν ή θα διευρύνουν τις οικονομικές και κοινωνικές ανισότητες; Ποιες πρωτοβουλίες πρέπει να αναληφθούν σε εθνικό επίπεδο;

2^η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ

- Ανταποκρίνεται ο εθνικός σχεδι-

Μερικοί εκ των ομιλητών της εκδήλωσης www.okefutureofeurope.eu/#speakers

ασμός στις σύγχρονες προκλήσεις που προκύπτουν από την επιταχυνόμενη κλιματική αλλαγή;

- Έχουν διαμορφωθεί επαρκείς μηχανισμοί διαχείρισης κρίσεων και αλληλεγγύης μεταξύ των κρατών-μελών;

- Ο τομέας της υγείας μπορεί να διαδραματίσει εκτός από τον τομέα της εισαγωγής σύγχρονων θεραπειών και διαχείρισης υγειονομικών κρίσεων, κοινωνικά αναπτυξιακό ρόλο (μη αποκλεισμός, εμπέδωση ασφάλειας πολιτη, ανάπτυξη φαρμακοβιομηχανίας και ιατρικού τουρισμού κλπ);

3^η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΕΥΡ. ΕΝΩΣΗΣ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΚΑΙ ΤΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ

- Πρέπει η ΕΕ και τα κράτη μέλη να αναλάβουν πιο ενεργό και προληπτικό ρόλο στην αντιμετώπιση παγκόσμιων προκλήσεων όπως είναι το Διεθνές εμπόριο και το μεταναστευτικό;

- Ποια η στρατηγική της χώρας στο ζήτημα της υποδοχής και προστασίας των προσφύγων, αλλά και της διαμόρφωσης μιας στρατηγικής συνεργασίας σε χώρες γειτονίας και τις τρίτες χώρες για την ανάπτυξη θεσμών στις χώρες γειτονίας και στις τρίτες χώρες που ενισχύουν την πολυφωνία, την ειρήνευση, την κοινωνική συνοχή;

4^η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΑΞΙΕΣ, ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ, ΚΡΑΤΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥ

- Πώς θα μπορούσαν να αποτραπούν στο μέλλον οι φυγόκεντρες τάσεις

εντός της Ε.Ε. και η αμφισβήτηση των κοινών αξιών της;

- Υπάρχουν σύγχρονα εργαλεία για την υποστήριξη των δημοκρατικών θεσμών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο; (οι πολίτες αισθάνονται μακριά από τα κέντρα λήψης αποφάσεων) Για την Ο.Κ.Ε αποτελεί στρατηγική επιλογή η εμβάθυνση του κοινωνικού διαλόγου σε εγχώριο και Ευρωπαϊκό επίπεδο και η στενή συνεργασία με τους θεσμικούς Φορείς και τους κοινωνικούς εταίρους, με έμφαση στις μεγάλες προκλήσεις που αντιμετωπίζει σήμερα η Ευρωπαϊκή κοινωνία και οικονομία, όπως η κλιματική αλλαγή, οι επιπτώσεις της πανδημίας, η πρόσβαση των πολιτών, των εργαζόμενων και επιχειρήσεων σε ίσες ευκαιρίες και δυνατότητες, ιδιαίτερα στο επίπεδο της ψηφιακής μετάβασης, της ενεργειακής αποδοτικότητας και της μείωσης των ανισοτήτων.

Στην προσπάθεια αυτή, η ενεργός συμμετοχή των μελών της Ο.Κ.Ε., που συναπαρτίζουν την κοινότητα των κοινωνικών εταίρων αποτελεί βασικό συστατικό στοιχείο για την επανεκκίνηση του κοινωνικού διαλόγου και την εμβάθυνση της συλλογικής συμμετοχής και της οικονομικής δημοκρατίας.

Τα συμπεράσματα του Συνεδρίου θα αποτελέσουν τον πυρήνα για την δημοσίευση ενός κειμένου κοινών θέσεων για το Μέλλον της Ευρώπης.

Η ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΤΗΣ Γ.Γ. ΤΗΣ

ΑΣΠΕ κας Δ. ΑΓΓΕΛΗ ΣΤΗΝ 4^η ΕΝΟΤΗΤΑ

Στην 4η ενότητα: Ο ρόλος της Ε.Ε. στον κόσμο και την μετανάστευση, οι ομιλητές κλήθηκαν να τοποθετηθούν κυρίως στα δύο κάτωθι ερωτήματα.

- Πρέπει η ΕΕ και τα κράτη μέλη να αναλάβουν πιο ενεργό και προληπτικό ρόλο στην αντιμετώπιση παγκόσμιων προκλήσεων όπως είναι το διεθνές εμπόριο και το μεταναστευτικό;

- Ποια η στρατηγική της χώρας στο ζήτημα της υποδοχής και προστασίας των προσφύγων, αλλά και της διαμόρφωσης μιας στρατηγικής συνεργασίας σε χώρες γειτονίας και τρίτες χώρες για την ανάπτυξη θεσμών στις χώρες γειτονίας που ενισχύουν την πολυφωνία, την ειρήνευση, την κοινωνική συνοχή;

Ακολουθεί η ομιλία της κας Αγγελής:

Κυρίες και Κύριοι καλησπέρα σας.

Ευχαριστώντας τον Πρόεδρο της ΟΚΕ κ. Πάϊδα για τη δυνατότητα συμμετοχής στο σημερινό δημόσιο διάλογο αλλά παράλληλα συγχαίροντας όλους όσους συνετέλεσαν στην άφθογη σημερινή διοργάνωσή σας, μεταφέρω τους χαιρετισμούς του Προέδρου της ΑΣΠΕ κ. Βασ. Θεοτοκάτου.

Η Ελλάδα φέτος έκλεισε 40 χρόνια από την προσχώρησή της στην τότε ΕΟΚ. Για πολλούς από εμάς η ιστορία της Ε.Ε. και τα γεγονότα που την συνόδευσαν είναι βιωματικές εμπειρίες.

Η αρχική συνεργασία των κρατών μελών για οικονομική ανάπτυξη στηρίχθηκε τόσο στο εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών αλλά και σε οργανωμένη πολιτική εξαγωγών.

Η ΕΕ, η Κίνα και οι ΗΠΑ είναι οι μεγαλύτερες οικονομίες του κόσμου και αντιπροσωπεύουν άνω του 16% του παγκόσμιου ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕγχΠ). Χάρη στο μέγεθος του ΑΕγχΠ της (13 τρισεκατομμύρια ευρώ) και στον ανοικτό χαρακτήρα της αγοράς της, η ΕΕ έχει διαδραματίσει κεντρικό ρόλο στη διαμόρφωση του παγκόσμιου συστήματος εμπορικών συναλλαγών, μεταξύ άλλων, υποστηρίζοντας τον ΠΟΕ. Η ανοικτή οικονομία οδήγησε σε σημαντικά πλεονεκτήματα για την ΕΕ, δεδομένου ότι περισσότερες από 30 εκατομμύρια θέσεις απασχόλησης στην ΕΕ εξαρτώνται από το εξωτε-

ρικό εμπόριο, και η παγκόσμια οικονομική ανάπτυξη αναμένεται να σημειωθεί γενικότερα κυρίως εκτός Ευρώπης. Νέοι οικονομικοί παράγοντες και τεχνολογικά επιτεύγματα, ιδίως η ψηφιοποίηση, έχουν τροποποιήσει σε σημαντικό βαθμό τη δομή και τα πρότυπα του διεθνούς εμπορίου. Η σημερινή διεθνής οικονομία χαρακτηρίζεται από έντονη ενσωμάτωση, και οι παγκόσμιες αλυσίδες εφοδιασμού έχουν αντικαταστήσει σε μεγάλο βαθμό το παραδοσιακό εμπόριο έτοιμων προϊόντων.

Μολονότι η παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση του 2009 είχε αρνητικό αντίκτυπο στις οικονομικές επιδόσεις της Ένωσης, η ΕΕ κατόρθωσε να διατηρήσει μια σχετικά ισχυρή θέση στο εμπόριο αγαθών, ενισχύοντας παράλληλα τον ηγετικό της ρόλο στο εμπόριο υπηρεσιών.

Η πανδημία COVID-19 επιβράδυνε την οικονομική ανάπτυξη και το εμπόριο σε παγκόσμιο επίπεδο.

Τα τελευταία χρόνια, η ΕΕ έχει απομακρυνθεί από την παραγωγή προϊόντων υψηλής εργατικής έντασης και χαμηλής αξίας, για να ειδικευθεί σε αγαθά μεγαλύτερης αξίας, με εμπορικό σήμα. Με την ανοικτή οικονομία που χαρακτηρίζει την ΕΕ, το εμπόριο έχει ζωτική σημασία. Προκειμένου να υπερκεραστούν οι φραγμοί στο εμπόριο και να διασφαλιστούν ίσοι όροι ανταγωνισμού για τις επιχειρήσεις της, η Ένωση διαπραγματεύεται ορισμένες συμφωνίες ελεύθερων συναλλαγών (ΣΕΣ).

Με τις πολιτικές της ΕΕ για το διεθνές εμπόριο δημιουργήθηκε μια νέα αλυσίδα θέσεων εργασίας με μεσαία και υψηλή κατάρτιση/εκπαίδευση.

Στην παγκόσμια πρόκληση για την ισχυροποίηση της ΕΕ στις μεγαλύτερες οικονομίες του κόσμου υπάρχουν πολλοί προβληματισμοί.

Πρέπει να γίνει στροφή σε νέες τεχνολογίες και αύξηση της βαριάς βιομηχανίας ή να υποστηρίξουμε την παραγωγή του πρωτογενούς τομέα εξισού; Μήπως το κάθε κράτος μέλος πρέπει να μπορεί να επιλέγει παράγει και να εξαγει προϊόντα που του δίνουν υψηλή παραγωγή αλλά να έχει παράλληλα ίδια υποστήριξη και χρηματοδότηση με άλλες παραγωγικές αλυσίδες;

Η ενδοκοινωνική διάθεσή των θέσε-

ων εργασίας μήπως είναι μέσο μείωσης ή καταπολέμησης της υψηλής ανεργίας που παρουσιάζεται στα κράτη του νότου;

Η φορολογική πολιτική των κρατών μελών για τις επιχειρήσεις μήπως πρέπει να έχει ανώτατο όριο απόκλισης, ώστε αποτρέπεται το φαινόμενο της μετεγκατάστασής τους και κατά συνέπεια να μην χάνονται θέσεις εργασίας;

Η δυνατότητα στήριξης μέσω Ευρωπαϊκών προγραμμάτων μικρότερων παραγωγικών μονάδων που κυρίως είναι οικογενειακές επιχειρήσεις μήπως αποτρέπει την εσωτερική ή εκτός ΕΕ μετανάστευση του πληθυσμού της με την διατήρηση θέσεων εργασίας;

Το εμπόριο είναι ένας βασικός άξονας οικονομικής ανάπτυξης στην ΕΕ αλλά πρέπει να προκύπτει από συμμετοχή όσο το δυνατό περισσότερων κρατών μελών της. Χωρίς κοινή πολιτική σε σοβαρούς άξονες η ΕΕ δύσκολα θα πετύχει στόχους ή θα καταφέρει επίλυση προβλημάτων.

Οι συνθήκες που υπογράφονται μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ βάζουν πλαίσια για θέματα που απασχολούν και πρέπει να υπάρξει κοινή κατεύθυνση.

Σημαντική η συνθήκη του Άμστερνταμ του 1997 που την αποτελεί ένα κείμενο που ενδιαφέρει περισσότερο από οποιοδήποτε άλλο κείμενο τον ευρωπαίο πολίτη κι αυτό γιατί προσπαθεί να δώσει λύση στα καθημερινά προβλήματα των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η συνθήκη αυτή, θέλησε να ενισχύσει κάποιες υπάρχουσες πολιτικές και να εισάγει κάποιες νέες κοινές όπως, για παράδειγμα για την απασχόληση και την κοινωνική προστασία.

Επειδή η ανεργία είναι το σημαντικότερο πρόβλημα της Ευρώπης, η νέα αυτή συνθήκη υποχρεώνει τα κράτη μέλη να βρουν κοινές λύσεις για την ανεργία, χωρίς να χάνουν όμως την κύρια ευθύνη για την απασχόληση. Επίσης αποφασίστηκε στη συνθήκη αυτή να ενισχυθεί η Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφαλείας.

Αργότερα στη διακήρυξη της Ρώμης, οι ηγέτες δεσμεύθηκαν να εργαστούν για μια ασφαλή και προστατευμένη Ευρώπη, όπου όλοι οι πολίτες μπορούν να κυκλοφορούν ελεύθερα, με ασφαλή εξωτερικά σύνορα και αποτελεσματική μεταναστευτική πολιτική. Δεσμεύτηκαν για μια ευημερούσα και βιώσιμη Ευρώ-

πη, που θα ηρωωθεί τη διαρκή και βιώσιμη ανάπτυξη, με ισχυρή ενιαία αγορά, μια κοινωνική Ευρώπη, που θα μάχεται την ανεργία, τις διακρίσεις, τον κοινωνικό αποκλεισμό και τη φτώχεια. Μια ισχυρότερη Ευρώπη στην παγκόσμια σκηνή, που θα διευρύνει τις υφιστάμενες εταιρικές σχέσεις και θα οικοδομεί νέες, δεσμευόμενη να ενισχύει την κοινή της ασφάλεια και άμυνα.

Παρά τις δεσμεύσεις, το μεταναστευτικό, η οικονομική κρίση, οι πολιτικές λιτότητας και η ανεργία ταλαιπωρούν τη συνοχή της Ευρώπης.

Οι δεσμεύσεις για ευημερία των λαών της Ευρώπης δεν υλοποιούνται, δεν εξυπηρετούνται οι πολίτες τους και ως συνέπεια δεν γιγαντώνεται το οικονομικό πρόβλημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η μετανάστευση, είναι ένα μείζον θέμα που ταλανίζει την ΕΕ στις μέρες μας με πολλούς άξονες.

1ος άξονας - Εσωτερική μετανάστευση κυρίως σε χώρες του Βορρά από χώρες του Νότου που έχουν υψηλό δείκτη ανεργίας.

Το πρόβλημα είναι πολλαπλό γιατί έχουμε μείωση του πληθυσμού της χώρας καταγωγής και παράλληλα οι άνθρωποι που μετακινούνται προς άλλες χώρες της ΕΕ είναι σε πολύ μεγάλο ποσοστό επιστημονικής κατάρτισης που το κόστος της εκπαίδευσής τους δεν θα αποσβεστεί από την δραστηριοποίησή τους ως κάτοικοι της χώρας που τους εκπαίδευσε.

2ος Άξονας – Μετανάστευση προς χώρες εκτός ΕΕ

Στην περίπτωση αυτή εκτός των παραπάνω επιστημόνων έχουμε και δημογραφικό έλλειμμα γενικότερα στην ΕΕ

Με στατιστικά στοιχεία που έχουμε για τη μετανάστευση του προηγούμενου έτους το ισοζύγιο εισερχομένων μεταναστών έναντι των εξερχομένων είναι 1,5 εκ. παρόλα αυτά η ΕΕ παρουσιάζει μείωση πληθυσμού κατά 500.000.

3ος Άξονας – Μετανάστευση προς την ΕΕ

Οι ανθρωπιστικοί λόγοι που οδηγούν την αθρόα μετακίνηση πληθυσμών προς την ΕΕ πρέπει να έχουν πλαίσιο νομιμότητας και τουλάχιστον ότι οι άνθρωποι αυτοί θα μείνουν σε χώρα που θα μπορέσει να τους εντάξει στην αγορά εργα-

σίας τους καθώς και να τους καταρτίσει ώστε να μπορέσουν να βιοποριστούν.

Αλληλοσυγκρουόμενες αντιδράσεις αναμένεται να πυροδοτήσει, έκθεση νομοθετικής πρωτοβουλίας, που εγκρίθηκε από την Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, στην οποία υποστηρίζεται ότι, η νόμιμη μετανάστευση είναι απαραίτητη στην ΕΕ, τόσο για την επίλυση του δημογραφικού προβλήματος όσο και της ενίσχυσης της οικονομίας!

Οι Ευρωβουλευτές ζητούν νέους κανόνες της ΕΕ για τη νόμιμη μετανάστευση εργατικού δυναμικού, για να ανταποκριθούν στις δημογραφικές προκλήσεις της Ευρώπης και να συνδυάσουν αποτελεσματικά τις δεξιότητες των μεταναστών με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας.

Στην Έκθεση υποστηρίζεται ότι, η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να προσφέρει στους υπηκόους τρίτων χωρών νέους δρόμους για νόμιμη μετανάστευση, να εξασφαλίσει αξιοπρεπείς συνθήκες εργασίας και να τερματίσει την εκμετάλλευση.

Αυτή η προσέγγιση θα μπορούσε να δημιουργήσει σημαντικά μακροπρόθεσμα θετικά οφέλη για τις οικονομίες της ΕΕ, λένε οι Ευρωβουλευτές, οι οποίοι καλούν την Επιτροπή να υποβάλει έως τις 31 Ιανουαρίου 2022 νομοθετικές προτάσεις για τη διευκόλυνση και την προώθηση της νόμιμης μετανάστευσης

Οι αριθμοί όμως είναι διαφορετικοί από αυτή την αντίληψη. Πολλοί από τους ανθρώπους αυτούς δεν επιθυμούν να μείνουν στην ΕΕ καθώς επίσης σε μεγάλο ποσοστό δεν γνωρίζουν γλώσσα για να επικοινωνούν. Είναι χαμηλής κατάρτισης σε μεγάλο ποσοστό και χρειάζεται μεγάλο κόστος για να αποκτήσουν δεξιότητες και δυνατότητα βιοπορισμού.

Το θέμα «μετανάστευση» προς την ΕΕ έχει ανθρωπιστική διάσταση ή εφόσον δεν υπάρχει ανεργία μπορεί να έχει οικονομικό όφελος για τον κάθε μετανάστη με τη δυνατότητα βιοπορισμού του. Είναι εντελώς διαφορετικό από το θέμα του δημογραφικού ελλείμματος.

Το κυριότερο κτύπημα της κάθε οργανωμένης κοινωνίας είναι η οικογένεια και είναι ο βασικός πυρήνας νέου πληθυσμού. Η στήριξη στην οικογένεια και

ιδίως στα παιδιά είναι βασικός παράγοντας για να μείνει κάποιος σε έναν τόπο αφού του παρέχεται η δυνατότητα για να βιοποριστεί. Η οικογένεια και μάλιστα ειδικά και η πολύτεκνη οικογένεια προστατεύεται από το άρθρο 21 του Συντάγματος

Σε συνάντηση του Έλληνα Υπουργού Εργασίας Κωστή Χατζηδάκη με την Αντιπρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ντουμπράβκα Σουίτσα, αρμόδια για το Δημογραφικό και τη Δημοκρατία, ο Υπουργός είπε: «Τα μέτρα για την στήριξη της οικογένειας δεν είναι μόνο κοινωνική πολιτική. Είναι και εθνική πολιτική, διότι συνδέονται και με την αντιμετώπιση του δημογραφικού».

Στην ίδια συνάντηση που έγινε πρόσφατα η Υφυπουργός Οικονομικής Πολιτικής, κ. Μ. Συρεγγέλα, είπε: «Η πολιτική για την αντιμετώπιση των δημογραφικών προκλήσεων πρέπει να είναι ενιαία, συνεκτική και σε συνεργασία φυσικά με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για να έχει τα αναμενόμενα αποτελέσματα. Σύντομα θα ανακοινωθεί η συγκρότηση Ειδικής Επιτροπής για το Δημογραφικό, η οποία θα ασχοληθεί με την αναβάθμιση της δημογραφικής πολιτικής».

Πρόσθεσε δε ότι «η στρατηγική μας περιλαμβάνει ένα πλέγμα οριζόντιων μέτρων σε όλους τους τομείς πολιτικής για τη στήριξη της οικογένειας, της γυναικείας εργασίας, την εναρμόνιση της οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής και την ουσιαστική ισότητα των φύλων».

Τα μέτρα αυτά είναι άρρηκτα συνδεδεμένα με τη δημογραφική πολιτική και θα διαδραματίσουν καθοριστικό ρόλο στην αύξηση της παραγωγικότητας και κατ' επέκταση την ανάκαμψη της οικονομίας».

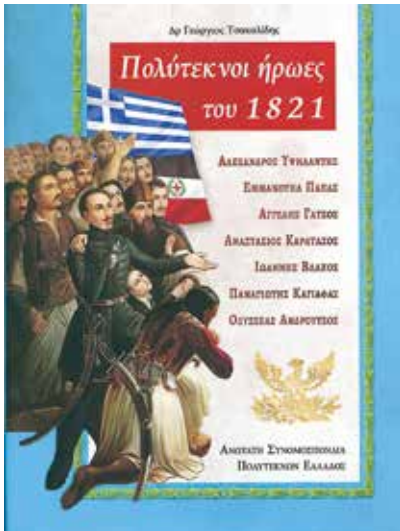
Ας θυμηθούμε το ξεχασμένο ομόφωνο Πόρισμα της Βουλής του 1993 που αν και έχουν περάσει 28 χρόνια παραμένει επίκαιρο στις πρακτικές που έπρεπε να ασκηθούν για να έχει η Ελλάδα δημογραφική ανάκαμψη.

Με τη δυναμική της χώρας μας ως μέλος της ΕΕ και τις συντονισμένες και ισόνομες πρακτικές εφαρμογές για όλα τα κράτη μέλη, η δυνατότητα της ευημερίας της για ένα καλύτερο μέλλον έχει διασφαλιστεί.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας.

Πολύτεκνοι ήρωες του 1821, μια διαφορετική προσέγγιση της ιστορίας

Α. Βιβλιοπαρουσίαση – βιβλιοκριτική από τον δημοσιογράφο Χρήστο Κωνσταντινίδη¹

Πρόκειται για μια πολυτελή έκδοση (σκληρόδετη τετραχρωμία) της Ανώτατης Συνομοσπονδίας Πολυτέκνων Ελλάδος (Α.Σ.Π.Ε.) για τα διακόσια χρόνια από την εθνική μας παλιγγενεσία. Συγγραφέας του βιβλίου είναι ο Δρ Τσακαλίδης Γεώργιος, Έφορος της Α.Σ.Π.Ε.

Ο Συγγραφέας ερεύνησε μέσα από ιστορικές πηγές αγωνιστές του 1821, κοινό γνώρισμα των οποίων υπήρξε η πολυτεκνία ή μάλλον το τρίπτυχο: φιλοθεΐα, φιλοπατρία, φιλοτεκνία. Ερεύνησε όχι μόνο πολύ γνωστούς, αλλά και λιγότερο γνωστούς ή και εντελώς άγνωστους αγωνιστές, που έχουν όμως να διδάξουν με την αφοσίωσή τους στο τρίπτυχο αυτό. Με εξαίρεση τον Οδυσσέα Ανδρούτσο, Συγγραφέας του κεφαλαίου του οποίου είναι η Φιλολογος κ. Αλουμανή Κωνσταντίνα, όλοι οι άλλοι παρουσιάζονται στο βιβλίο αγωνιστές είναι ελάχιστα γνωστοί στο ελληνικό ανα-

γνωστικό κοινό. Η έρευνα των πηγών έφερε στο φως άγνωστες πτυχές των πρώων αυτών, που σχετίζονται με την οικογενειακή τους ζωή, τη συνοχή των μελών των οικογενειών τους, τις μεγάλες θυσίες που υπέστησαν κατά τους αγώνες τους για αποτίναξη του τουρκικού ζυγού, αλλά και τη μικρόψυχη αντιμετώπιση και την αδικία που τους επεφύλαξε η νεοσυσταθείσα ελληνική πολιτεία, η γραφειοκρατία της οποίας τους ταλαιπώρησε για δεκαετίες ολόκληρες.

Η περιγραφή δεν εξαντλείται στα κατορθώματά τους στα πεδία των μαχών, αλλά συμπεριλαμβάνει στοιχεία που αναδεικνύουν τους περιγραφόμενους ήρωες ως δυνητικά πρότυπα στην ελληνική νεολαία. Αυτό είναι που διαφοροποιεί τους «πολύτεκνους ήρωες του 1821» από εγχειρίδια ιστορίας που διδάσκονταν στα ελληνικά Σχολεία.

Ο Συγγραφέας δεν ωραιοποιεί καταστάσεις που αντιμετώπιζε ο αγώνας των Ελλήνων, αλλά φέρνει στο φως αδυναμίες και μικρότητες που έδειξαν θεσμικοί παράγοντες της χώρας μας, που έφεραν σε πολύ δύσκολη θέση τους αγωνιστές. Η χρήση επιστολών, μέσα στις οποίες καθρεπίζεται ο χαρακτήρας των

πρώων, όπως αυτές της αιχμαλωσίας του Αλέξανδρου Υψηλάντη προς τη μητέρα του ή του Αγγελή Γάτσου προς τον Ιωάννη Καποδίστρια, ή του Ιωάννου Βλάχου προς τον θείο του, η χρήση δημοτικών τραγουδιών που τους αφιέρωσε η λαϊκή μούσα, καθιστούν ελκυστική την ανάγνωση του βιβλίου.

Ευελπιστούμε το βιβλίο να τύχει ευρείας υποδοχής από το ελληνικό αναγνωστικό κοινό και να συμβάλει στη διόρθωση εσφαλμένων περί πρώων και περί ιστορίας αντιλήψεων.

Β. Δημοσίευμα στο περιοδικό Ελληνορθόδοξη Πολύτεκνη Οικογένεια, Φ.172/2021 σ. 20-21 της Πανελληνίας Ένωσης Φίλων Πολυτέκνων

Ο Συγγραφέας, αγαπητός κ. Γεώργιος Τσακαλίδης, είναι φίλος και συνεργάτης της Π.Ε.Φ.Π. εδώ και πολλά έτη. Είναι, μάλιστα, εκλεκτός γόνος υπερπολύτεκνης Οικογενείας (10ος από 12 παιδιά) και Πολύτεκνος ο ίδιος με 5 παιδιά και 10, μέχρι στιγμής, εγγόνια.

Τόν συγχαίρουμε θερμά για τη συγγραφή του παρόντος βιβλίου, τό όποιο συνιστούμε άνεπιφύλακτα. Κυκλοφορείται και διατίθεται από την Α.Σ.Π.Ε., τηλ. 210.32.32.513, 210.32.43.408, e-mail: info@aspe.org.gr.

Γ. Συγχαρητήριες επιστολές

Θέμα: Συγχαρητήρια και ευχαριστήρια επιστολή Περιφερειάρχη Δυτικής Μακεδονίας για την έκδοση του ιστορικού συγγράμματος «Πολύτεκνοι ήρωες του 1821».

Αγαπητέ κύριε Καθηγητά, Καλή χρονιά και ευλογημένο το νέο έτος.

Είναι πολύ μεγάλη η χαρά και η τιμή που μου κάνατε αποστέλλοντάς μου προσωπικά το εξαιρετικό βιβλίο σας.

Η συμπλήρωση 200 χρόνων από την εθνική παλιγγενεσία, έδωσε την ευκαιρία σε όλους τους Έλληνες να τιμήσουν τους αγώνες και τις θυσίες των προγόνων μας. Να διδαχθούμε από το μεγαλείο των επιτευγμάτων

¹ Το άρθρο αυτό έχει δημοσιευθεί σε πολλές εφημερίδες και ειδησιογραφικούς ιστοτόπους του Νομού Κοζάνης καθώς και στον ιστότοπο info@aspe.org.gr καθώς και στο Περιοδικό της ΠΕΦΠ.

τους, την αυτοθυσία τους και τον πατριωτισμό τους. Μας δίνει όμως και τη μοναδική ευκαιρία να αξιοποιήσουμε άπαντες, όλες αυτές τις ιστορικές μας μνήμες, στο παρόν αλλά και στο μέλλον της πατρίδας μας.

Δεν πρέπει ως Έλληνες να λησμονήσουμε ποτέ το ένδοξο παρελθόν μας και νιώθοντας εθνικά υπερήφανοι, οφείλουμε να μεταλαμπαδεύσουμε όλη αυτή την ιστορική μνήμη, στις επόμενες γενιές Ελλήνων.

Το σύγγραμμά σας, αποκαλύπτει μετά από δυο αιώνες, ιστορικές λεπτομέρειες που μέχρι σήμερα δεν ήταν γνωστές στο ευρύ κοινό. Μέσα από τις σελίδες σας, ο αναγνώστης μπορεί να αντιληφθεί το μεγαλείο του χαρακτήρα αλλά και τη σπουδαιότητα της αυτοθυσίας όλων αυτών των μεγάλων Ελλήνων, κοινό γνώρισμα των οποίων ήταν οι πολυμελείς οικογένειες. Ο αναγνώστης χάρη στη δική σας έρευνα και συγγραφή, μπορεί πλέον να κατανοήσει τον ηρωισμό και το μεγαλείο άγνωστων αλλά σημαντικότερων ηρώων της Επανάστασης του 1821, στους οποίους αποτίετε έναν πραγματικό φόρο τιμής.

Με αυτές τις σκέψεις, θα ήθελα να σας συγχαρώ θερμά για την έκδοση αλλά και την τιμή να μου αποστείλετε αυτό το εξαιρετικό ιστορικό έργο, το οποίο θα διατηρηθεί σε περίοπτη θέση στο αρχείο της Περιφέρειάς μας.

Με εκτίμηση,

Ο Περιφερειάρχης Δυτικής Μακεδονίας

Γεώργιος Κασαπίδης

Άλλες συγχαρητήριες επιστολές από τους:

Αρχιεπίσκοπο Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. Ιερώνυμος Β΄

Μητροπολίτη Εδέσσης κ. Ιωήλ

Ηγούμενο Ι. Ησυχαστηρίου Κεχαριτωμένης Θεοτόκου Τροιζηνίας κ. Σπυρίδωνα

Ι. Μονή Λογγοβάρδας Πάρου

Επιτροπή Ποντιακών Μελετών

και σχετική ανάρτηση στο ιστολόγιο της κας Όλγας Πουτακίδου, Αντιπεριφερειάρχου Πολιτισμού & Νεολαίας.

Οδικός χάρτης για το ασφαλιστικό

Το ελληνικό σύστημα κοινωνικής ασφάλισης υπήρξε σχεδόν καθ' ολοκληρίαν διανεμητικό μέχρι σήμερα. Διανεμητικό σύστημα πρακτικά σημαίνει ότι οι συντάξεις των τωρινών συνταξιούχων πληρώνονται από τις εισφορές των τωρινών εργαζομένων.

Τα διανεμητικά συστήματα δουλεύουν καλά, όταν οι ασφαλισμένοι είναι πολλοί και οι συνταξιούχοι λίγοι αλλά έχουν δυσκολίες σε γερασμένες κοινωνίες όπου οι ασφαλισμένοι λιγοστεύουν και οι συνταξιούχοι πληθαίνουν. Και η Ελλάδα γερνάει ταχύτατα.

Όταν πριν από μερικές δεκαετίες ήταν τέσσερις και πέντε οι εργαζόμενοι που αντιστοιχούσαν σε κάθε συνταξιούχο, το σύστημα δούλευε μια χαρά. Σήμερα, η αναλογία συνταξιούχων προς εργαζόμενους είναι 1/1,7 και ακόμα και οι πιο αισιόδοξες προβολές που έχουμε για το μέλλον δεν την εκτιμούν σε παραπάνω από 1/2.

Η χώρα γερνάει και γερνάει γρήγορα για δύο κυρίως λόγους.

Κάνουμε λιγότερα παιδιά και αυτό δεν οφείλεται στις δυσκολίες της τελευταίας δεκαετίας. Το ποσοστό γονιμότητας μειώνεται εδώ και δεκαετίες, έπεσε κάτω από το όριο του 2.1 που απαιτείται για να διατηρηθεί ο πληθυσμός σταθερός (εκτός μεταναστευτικών ροών) στις αρχές της δεκαετίας του 1980 και σήμερα βρίσκεται στο 1.4 με προοπτικές μικρής μόνο ανάκαμψης.

Ο δεύτερος έχει να κάνει με μία ιδιαίτερα ευχάριστη εξέλιξη. Ζούμε παραπάνω! Εδώ και πάνω από ένα αιώνα, το προσδόκιμο της επιβίωσης στις αναπτυγμένες χώρες και στην Ελλάδα αυξάνεται κατά αρκετά περισσότερο από ένα χρόνο ανά δεκαετία. Τα νούμερα είναι ασύλληπτα σε όρους ιστορικού χρόνου.

Τι σημαίνουν αυτοί οι δύο παράγοντες μαζί; Ότι γινόμαστε λιγότεροι και γηραιότεροι. Το 2030 αναμένεται να ξεπεράσουμε την Ιταλία, παίρνοντας τον τίτλο της πιο γερασμένης

Του Παναγιώτη Τσακλόγλου, Υφυπουργού Κοινωνικής Ασφάλισης

χώρας στην Ε.Ε.. Η ηλικιακή πυραμίδα, στην Ελλάδα, είναι αντεστραμμένη εις βάρος των νέων.

Πρόβλημα δημογραφικό δεν είχε μόνο η χώρα μας, έχουν εδώ και δεκαετίες όλες σχεδόν οι αναπτυγμένες χώρες. Όταν αυτές οι χώρες αντιλήφθηκαν τις συνέπειες της δημογραφικής γήρανσης για το συνταξιοδοτικό τους σύστημα, επιχείρησαν να κάνουν διαφοροποίηση κινδύνου, να μη βάζουν όλα τους «τα αυγά σε ένα καλάθι», ενισχύοντας τους κεφαλαιοποιητικούς πυλώνες του συνταξιοδοτικού συστήματος.

Πάνω από το 50% του εργατικού δυναμικού σε μεγάλο αριθμό χωρών του ΟΟΣΑ καλύπτεται συμπληρωματικά από κάποιο κεφαλαιοποιητικό πρόγραμμα ασφάλισης, ενώ σε χώρες όπως η Σουηδία, η Φινλανδία, η Ολλανδία, η Δανία, το ποσοστό των εργαζομένων που καλύπτεται από κεφαλαιοποιητικά συνταξιοδοτικά προγράμματα, υπερβαίνει το 80%.

Στην Ελλάδα, τι κάναμε; Φτιάξαμε τις Επικουρικές Συντάξεις οι οποίες ήταν καθ' εικόνα και καθ' ομοίωση και μάλιστα και με ακόμα μεγαλύτερα ποσοστά αναπλήρωσης από ότι ήταν οι κύριες συντάξεις με διανεμητικό σύστημα. Αυτό όμως υπονομεύει το μέλλον των σημερινών εργαζομένων.

Με την αναμόρφωση της αρχιτεκτονικής του συστήματος Επικουρικής

Ασφάλισης, δηλαδή τη μετατροπή του, από διανεμητικό σε κεφαλαιοποιητικό, η Ελλάδα προχωρά – έστω και με καθυστέρηση – στο δρόμο που έχουν ακολουθήσει ήδη πολλές ανεπτυγμένες χώρες.

Απώτερος στόχος του νόμου 4826/21 είναι η δημιουργία κεφαλαιοποιητικής συμπληρωματικής ασφάλισης διακριτής από την κύρια που παραμένει διανεμητική, ώστε ένα τμήμα των εισοδημάτων των συνταξιούχων να προέρχεται από το διανεμητικό σύστημα και ένα τμήμα από το κεφαλαιοποιητικό σύστημα.

Ο συνταξιούχος του νέου συστήματος θα λαμβάνει τρεις συντάξεις, οι οποίες θα υπόκεινται σε διαφορετικό κίνδυνο. Θα παίρνει την εθνική σύνταξη η οποία υπόκειται στο δημοσιονομικό κίνδυνο, την ανταποδοτική σύνταξη η οποία υπόκειται σε δημογραφικό κίνδυνο και την επικουρική κεφαλαιοποιητική σύνταξη η οποία υπόκειται στο κίνδυνο των αγορών.

Επειδή, οι τρεις αυτοί οι κίνδυνοι δεν έχουν πολύ ισχυρή θετική συσχέτι-

ση, το συνολικό ρίσκο για ολόκληρο το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης αλλά και για την σύνταξη του συγκεκριμένου συνταξιούχου, είναι πολύ- πολύ χαμηλότερο. Με τον τρόπο αυτό ενισχύεται η σταθερότητα ολόκληρου του συνταξιοδοτικού συστήματος.

Η διαρθρωτική αυτή μεταρρύθμιση έχει τέσσερις κύριες επιδιώξεις: (α) την άμβλυνση των συνεπειών του δημογραφικού ρίσκου στο σύνολο της κοινωνικής ασφάλισης μέσω της διαφοροποίησης κινδύνου, (β) την εξασφάλιση υψηλότερων επικουρικών συντάξεων στους μελλοντικούς συνταξιούχους, όπως δείχνει η εμπειρία χωρών με μακρόχρονη λειτουργία κεφαλαιοποιητικής ασφάλισης, (γ) την μετατροπή του ασφαλιστικού συστήματος σε μοχλό ανάπτυξης της οικονομίας, εφόσον σημαντικό τμήμα των εισφορών του νέου συστήματος θα επενδύεται στην εγχώρια οικονομία και, (δ) την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης των νέων ασφαλισμένων στο δημόσιο συνταξιοδοτικό σύστημα με την παροχή ισχυρών αντικινήτρων

για αδήλωτη ανασφάλιστη εργασία.

Ας περάσω όμως και σε δύο ερωτήματα. Θα ξεκινήσω με το ζήτημα της κοινωνικής αλληλεγγύης, στη διαγενεακή του διάσταση. Εισάγουμε κεφαλαιοποιητικά χαρακτηριστικά στη δημόσια κοινωνική ασφάλιση γιατί θέλουμε να εξασφαλίσουμε καλύτερες συντάξεις στους νέους. Η διαγενεακή αλληλεγγύη δεν μπορεί να υφίσταται μόνο προς μια κατεύθυνση, από τους νεότερους προς τους γηραιότερους. Πρέπει και οι μεγαλύτεροι σε ηλικία να στηρίξουν έμπρακτα το συνταξιοδοτικό σύστημα των νεότερων.

Σε μια κοινωνία λίγων εργαζομένων και πολλών συνταξιούχων – όπως η ελληνική – «διαγενεακή αλληλεγγύη» είναι το να φροντίσουν οι πολλοί να ελαφρύνουν το ήδη υπερβολικά βαρύ φορτίο που θα επωμιστούν αύριο οι λίγοι νέοι. Δείτε απλώς το ύψος του δημοσίου χρέους που κληροδοτούμε στα παιδιά και τα εγγόνια μας

Επιπρόσθετα, η μετατροπή της Επικουρικής Ασφάλισης σε κεφαλαιοποιητική εξοικειώνει ένα μεγάλο μέρος του πληθυσμού στην έννοια της προσωπικής αποταμίευσης και της μακροπρόθεσμης επένδυσης.

Θα εκπαιδεύσει τους εργαζόμενους και θα διαφημίσει τα οφέλη της κεφαλαιοποιητικής ασφάλισης. Η κοινωνία θα μπολιαστεί με την ιδέα της προσωπικής συνταξιοδοτικής αποταμίευσης. Και αυτό αναμφίβολα θα ωφελήσει την ανάπτυξη του 2ου και του 3ου πυλώνα που έχουν έναν κομβικό και διακριτό ρόλο στο ασφαλιστικό σύστημα, ως συμπληρωματικοί πυλώνες ασφάλισης σε προαιρετική βάση. Λόγω του προαιρετικού χαρακτήρα τους, η ανάπτυξή τους περνά μέσα από την αναγνώριση και συνειδητοποίηση της αξίας και της ανάγκης της συμπληρωματικής συνταξιοδοτικής αποταμίευσης από τους ίδιους τους ασφαλισμένους.

* Ο κ. Τσακλόγλου είναι Υφυπουργός Εργασίας. Το άρθρο αυτό αντιστοιχεί στην ομιλία που απηύθυνε σε Συνέδριο του Economist για το δημογραφικό ζήτημα.

Αναδημοσίευση: <https://www.moneyreview.gr/opinion/52983/odikos-chartis-gia-to-asfalistiko/>

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Το διαχρονικό μήνυμα της Εθνεγερσίας του 1821 είναι η δημιουργία του Έθνους – κράτους που οφείλει να είναι η βάση της ΕΕ

Η συμβολή μας, ως Ελλήνων, στο Διάλογο των Πολιτισμών και στην ολοκλήρωση της Ευρωπαϊκής Ενοποίησης

Μονή Οσίου Λουκά, 6-9-2021

Ο τέως Πρόεδρος της Δημοκρατίας και Επίτιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Προκόπιος Παυλόπουλος, μιλώντας στην Επετησιακή Εκδήλωση της Ιεράς Μητροπόλεως Θηβών και Λεβαδείας για τη συμπλήρωση 200 χρόνων από την Εθνεγερσία του 1821, με θέμα: «Η δημιουργία του Νεότερου Ελληνικού Κράτους και οι διεθνείς επιπτώσεις της», επισήμανε, μεταξύ άλλων, και τα εξής:

«Η «έκρηξη» της Επανάστασης των Ελλήνων, την 25η Μαρτίου 1821 στην Αγία Λαύρα, σηματοδότησε την αφετηρία του αγώνα τους για την αποτίναξη του Οθωμανικού ζυγού -ύστερα από τέσσερις, σχεδόν, αιώνες σκλαβιάς- και για την ίδρυση του Νεότερου Ελληνικού Κράτους. Ίδρυση, η οποία επισφραγίσθηκε με το Πρωτόκολλο του Λονδίνου, που υπέγραψαν η Αγγλία, η Γαλλία και η Ρωσία την 3η Φεβρουαρίου 1830. Η ιστορική αποτίμηση της Εθνεγερσίας των Ελλήνων, το 1821, δεν είναι επιτρεπτό, υπό όρους επιστημονικώς τεκμηριωμένης ιστορικής αλήθειας, να ερευνηθεί με μονοσήμαντο τρόπο. Συγκεκριμένα δε, πάντα με βάση τα επιστημονικά ιστορικά δεδομένα, πρέπει να εξετασθεί, τουλάχιστον, υπό την εξής διπλή έποψη:

A. Παρά την εννιάχρονη καθυστέρηση, ως την τελική έκβαση της Εθνεγερσίας του 1821, ένα είναι γεγονός:

Από την στιγμή που επαναστάτησαν,

οι Έλληνες είχαν πάρει την αμετάκλητη απόφαση να φθάσουν, με οιοδήποτε κόστος, ως το τέλος.

1. Ήτοι ως την οριστική αποτίναξη του Οθωμανικού ζυγού και την ίδρυση ανεξάρτητου Ελληνικού Κράτους, βασισμένου στις φιλελεύθερες δημοκρατικές αρχές και αξίες της Αμερικανικής Επανάστασης -σύμφωνα με την Διακήρυξη της Ανεξαρτησίας της 4ης Ιουλίου 1776- και ιδίως της Γαλλικής Επανάστασης του 1789, με πρότυπο την Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και του Πολίτη του 1789.

2. Τούτο φάνηκε ήδη από το περιεχόμενο της πρωτόλειας Διακήρυξης της Μεσσηνιακής Συγκλήτου που, όπως ήδη αναφέρθηκε, συνήλθε στην Καλαμάτα την 23η Μαρτίου 1821. Κυρίως όμως φάνηκε από τις διαδοχικές συνταγματικές πρωτοβουλίες των αγωνιζόμενων Ελλήνων, οι οποίες κατέληξαν, την 1η Μαΐου 1827 στην Τροιζήνα, στο «Πολιτικόν Σύνταγμα της Ελλάδος». Ένα Σύνταγμα το οποίο -ανεξάρτητα από την περιορισμένη, λόγω της συγκυρίας της εποχής, εφαρμογή του- θεωρείται, ακόμη και σήμερα, ως ένα από τα αρισιότερα, ιδίως από πλευράς θεσμικών χαρακτηρι-

στικών, Συντάγματα της Ελλάδας.

Και ένα Σύνταγμα το οποίο διακρίνεται για την πρωτοποριακή, ως προς τα θεσμικά στοιχεία της, καθιέρωση της αρχής της λαϊκής κυριαρχίας, για την άρτια διατύπωση της -«κομβικής», ως προς τα θεσμικά θεμέλια της Αντιπροσωπευτικής Δημοκρατίας και του Κράτους Δικαίου- αρχής της Διάκρισης των Εξουσιών και για την πληρότητα της θεσμοθέτησης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

B. Η Εθνεγερσία των Ελλήνων, το 1821, και η τελική της έκβαση με την θεμελίωση του Νεότερου Ελληνικού Κράτους, το 1830 κατά το Πρωτόκολλο του Λονδίνου, πρέπει, για προφανείς λόγους ιστορικής ακρίβειας και πληρότητας, να εξετασθεί και υπό την έποψη του πώς και γιατί υπήρξε το πρόπλασμα και ο προπομπός του Έθνους-Κράτους, το οποίο στην συνέχεια επικράτησε στην Ευρώπη, ως γενικευμένο πρότυπο κρατικής οργάνωσης.

Ήτοι κρατικής οντότητας, της οποίας η κυριαρχία διασφαλίζει και την αυτονομία της καθώς και την αυτοδιοίκησή της, με πυρήνια τα εθνικά της χαρακτηριστικά. Και η έρευνα αυτή είναι τόσο

περισσότερο αναγκαία, όσο η επικρατούσα σήμερα στο πεδίο της ιστορικής έρευνας άποψη δέχεται πώς, υπό τα δεδομένα που προεκτέθηκαν, η γέννηση του Νεότερου Ελληνικού Κράτους και η μετέπειτα ταχεία εξάπλωση του προτύπου του το καθιστά οιοσδήποτε θεμέλιο της Ευρώπης, όπως την γνωρίζουμε σήμερα. Και μάλιστα της Ευρώπης, η οποία περιλαμβάνει τόσο τα Κράτη-Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και τα Κράτη που βρίσκονται ακόμη εκτός αυτής.

Γ. Οι σκέψεις που προηγήθηκαν επιτρέπουν, με πλήρη σεβασμό στην ιστορική αλήθεια, την συναγωγή και των εξής δύο συμπερασμάτων:

1. Κατά πρώτο λόγο οι ίδιοι οι Έλληνες, μέσω της Εθνεγερσίας του 1821 και της πραγμάτωσης του οράματός τους να δημιουργήσουν ένα Έθνος-Κράτος βασισμένο στις αρχές της Αντιπροσωπευτικής Δημοκρατίας και των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, με σημείο αναφοράς την Αμερικανική Διακήρυξη της Ανεξαρτησίας του 1776 και ιδίως την Γαλλική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και του Πολίτη του 1789, δίνουν, ακόμη και σήμερα, αποστομωτική απάντηση σ' εκείνους, οι οποίοι, καλυπτόμενοι πίσω από καταφανώς ανακριβείς «επιστημονικοφανείς» αναλύσεις, αμφισβητούν το ότι η Ελλάδα ανήκει, εκ καταγωγής, στην Δύση. Δηλαδή σ' εκείνους, οι οποίοι υποστηρίζουν πως ναι μεν η Ελλάδα υπήρξε κοιτίδα και λίκνο του Κλασικού Πολιτισμού, ο οποίος είναι θεμελιώδης πυλώνας του Δυτικού Πολιτισμού, πλην όμως η Ελλάδα και οι Έλληνες ανήκουν, κατά βάση, στην Ανατολή.

Όλως αντιθέτως, ουδείς δικαιούται σήμερα ν' αμφισβητεί το ότι, ήδη από την ίδρυση του Νεότερου Ελληνικού Κράτους το 1830, η Ελλάδα ήταν, είναι και θα παραμείνει μέρος της Δύσης. Αfortiori δε πραγματική αντιπρίδα της Δύσης και του Πολιτισμού της. Το πρώτο αυτό συμπέρασμα τεκμηριώνουν αμαχότως και πιστοποιούν διαχρονικώς από την μια πλευρά η Ιστορία και, από την άλλη πλευρά, η γεωγραφική θέση της Ελλάδας.

Πραγματικά, και πάντα τηρουμένων των ιστορικών αναλογιών, η Ελλάδα, ως Κράτος-Έθνος, αποτελεί το ακραίο όριο

Πηγή: Η διαμόρφωση των συνόρων της Ελλάδος 1830-1948, Η ίδρυση του ανεξάρτητου Ελληνικού κράτους (<http://users.sch.gr/maritheodo/history-pi/section2/maps/map1830.jpg>)

της Δύσης προς την Ανατολή. Ένα όριο το οποίο αρχικώς καθόρισαν οι Μηδικό Πόλεμοι, μέσ' από την νίκη των Ελλήνων κατά των Περσών και, επέκεινα, κατά του ανατολικού δεσποτισμού, τόσο σ' επίπεδο κρατικής οργάνωσης όσο και σ' επίπεδο τρόπου σκέψης και υπεράσπισης του Ανθρώπου και της Δημοκρατίας. Τα ως άνω δεδομένα καθιστούν την Ελλάδα τόσο περισσότερο σημαντικό μέρος της Δύσης, όσο, λόγω της γεωγραφικής της θέσης και, κυρίως, λόγω των πολιτισμικών καταβολών της, είναι σε θέση να «κοιτάζει» προς την Ανατολή, διευκολύνοντας ή και κατευθύνοντας τον Διάλογο των Πολιτισμών ανάμεσα σε Δύση και Ανατολή, διαψεύδοντας έτσι τις προβλέψεις περί, δήθεν, «Σύγκρουσης των Πολιτισμών» και συμβάλλοντας, μέσω της γεφύρωσης και της ελεύθερης επικοινωνίας των Πολιτισμών, στην υπεράσπιση της Ειρήνης. Κάτι που αποκτά κεφαλαιώδη σημασία στους σύγχρονους ταραγμένους καιρούς μας.

2. Κατά δεύτερο λόγο, το πρότυπο του Έθνους-Κράτους των Ελλήνων του 1830, όπως επικράτησε ως γενικευμένο πρότυπο κρατικής οργάνωσης στην συνέχεια, είναι πάντα το σταθερό θεμέ-

λιο, πάνω στο οποίο μπορεί και πρέπει να στηριχθεί το Ευρωπαϊκό Οικοδόμημα, στην πορεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς την τελική της ενοποίηση. Με την έννοια ότι αυτή η Ευρωπαϊκή Ένωση μπορεί και πρέπει να οικοδομηθεί ως ομοσπονδιακού τύπου κρατική οντότητα, υπό όρους Αντιπροσωπευτικής Δημοκρατίας που στηρίζεται στο Κράτος Δικαίου και στην υπεράσπιση των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, διαμορφώνοντας, παράλληλα, μια γνήσια συνείδηση Ευρωπαίου Πολίτη.

Σε αυτή, λοιπόν, την Ευρωπαϊκή Δημοκρατία τα κεντρικά της όργανα θα έχουν τις γενικές αρμοδιότητες που αναλογούν στις ομοσπονδιακού τύπου κρατικές οντότητες, ιδίως δε τις αρμοδιότητες που θα επιτρέπουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση να διαδραματίσει τον ιστορικό πλανητικό της ρόλο, δηλαδή τον ρόλο υπεράσπισης, σε παγκόσμια κλίμακα, των αρχών και αξιών του Ανθρώπου, της Ειρήνης, της Δημοκρατίας, της Δικαιοσύνης, κατ'εξοχήν δε της Κοινωνικής Δικαιοσύνης. Όμως κάθε Κράτος-Μέλος, ως Έθνος-Κράτος, θα διατηρεί ακέραια και απαράγραπτα τα εθνικά του χαρακτηριστικά, και σε ό,τι αφορά την αυτονομία του και

την αυτοδιοίκησή του και σε ό,τι αφορά τις ιστορικές καταβολές και τις ιστορικές του προοπτικές. Και μέσ' από αυτήν την ιστορική πορεία, κάθε Κράτος-Έθνος θα προσφέρει, ενσυνειδήτως και απλόχερα, τον «ευρωπαϊκό οβολό» του, προκειμένου να εμπλουτίζονται, αενάως και αδιαλείπτως, η Ευρωπαϊκή Δημοκρατία και ο Ευρωπαϊκός Πολιτισμός.

Αν αποδεχθούμε την εξέτασή της υπ' αυτή την διπλή έποψη, η Εθνεγερσία των Ελλήνων του 1821, η οποία κατέληξε στην ίδρυση του Νεότερου Ελληνικού Κράτους ως Έθνους-Κράτους «παραδειγματικής» εμπέλειας για την εν γένει Ευρωπαϊκή πραγματικότητα, όχι μόνο μπορεί να ερευνηθεί υπό όρους τεκμηριωμένης ιστορικής αλήθειας. Αλλά και, επιπλέον, μπορεί να συνεισφέρει πολλά τόσο στο πεδίο της τόνωσης του Διαλόγου των Πολιτισμών όσο και στην επιτάχυνση της πορείας του Ευρωπαϊκού Οικοδομήματος προς την, για πολλούς και αυτονόητους λόγους ευκαίτια, τελική του ολοκλήρωση.»

Ολόκληρη η εκπληκτική ομιλία του τ. Προέδρου της Δημοκρατίας Προκόπη Παυλόπουλου

1. Η Εθνεγερσία του 1821 και η δημιουργία του Νεότερου Ελληνικού Κράτους.

Κατ' αρχάς, πρέπει βεβαίως να εξετασθεί υπό την Ελληνοκεντρική εκείνη έποψη, η οποία αναφέρεται στην προετοιμασία και στην διεξαγωγή του αγώνα των Ελλήνων προκειμένου ν' αποτινάξουν τον Οθωμανικό ζυγό και να επιτύχουν την ίδρυση ενός αυτόνομου και κυρίαρχου -με την έννοια της αυτοκυβέρνησης και της αυτοδιοίκησης- Κράτους. Είναι δε αυτή ακριβώς η έποψη, η οποία αναδεικνύει το γεγονός ότι οι Έλληνες, ήδη από την Κλασική Αρχαιότητα και όπως φαίνεται κατ' εξοχήν από τους Αρχαίους Τραγικούς, είναι Λαός και Έθνος της Ελευθερίας. Με την έννοια ότι η Ελευθερία αποτελεί για τους Έλληνες υπαρξιακή αρχή και βιωματική κατάσταση, γεγονός το οποίο πιστοποιεί και το ότι ουδεμία κατάκτηση ή υποδούλωση κατάφερε, σε οιοδήποτε στάδιο της Ιστορίας τους, να εξαφανίσει ή ακόμη και ν' αποδυναμώσει την εν τέλει διαχρονική επιβίωση του Έθνους των Ελλήνων.

A. Τα όσα προηγήθηκαν.

Όπως είναι αποδεδειγμένο ιστορικά, ο αγώνας για την απελευθέρωση

των Ελλήνων δεν άρχισε το 1821. Προηγήθηκαν επαναστατικές μορφές εξέγερσης τουλάχιστον μισόν αιώνα πριν, με πρώτη σημαντική επαναστατική κίνηση τα «Ορλωφικά», μεταξύ 1769-1770, στο πλαίσιο του Ρωσοτουρκικού πολέμου, που άρχισε το 1768. Δυστυχώς, όλες αυτές οι προσπάθειες των Ελλήνων απέβησαν μάταιες, ιδίως διότι οι Μεγάλες Δυνάμεις της εποχής -ήτοι η Αγγλία, η Γαλλία και η Ρωσία- με αντικρουόμενα συμφέροντα ως προς την στάση τους έναντι της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, φάνηκαν από διστακτικές ως, σε ορισμένες περιπτώσεις, αποκάλυπτα εκθρικές όσον αφορά τις κατά τ' ανωτέρω πρώτες εξεγέρσεις, με στόχο την ίδρυση Ελληνικού Έθνους-Κράτους.

B. Η έκρηξη της Εθνεγερσίας του 1821.

Παρά τις αποτυχίες αυτές, η αποφασιστικότητα των Ελλήνων για τον τελικό επαναστατικό τους αγώνα συνεχώς ενισχύονταν, ερμηνεύοντας ορθώς τα «σημεία των καιρών» ως προς την οριστική έκβαση της στάσης των Μεγάλων Δυνάμεων αναφορικά με την ίδρυση Ελληνικού Κράτους. Αποφασιστικής σημασίας για την ευόδωση της όλης προσπάθειας υπήρξε η ίδρυση της Φιλικής Εταιρείας, την 14η Σεπτεμβρίου 1814, στην Οδησό. Και τούτο διότι η συμβολή της στην τελική προετοιμασία του επαναστατικού αγώνα των Ελλήνων αποδείχθηκε, εκ των πραγμάτων, κυριολεκτικώς καθοριστική. Ειδικότερα, οι σχεδιασμοί της Φιλικής Εταιρείας άρχισαν ν' αποδίδουν καρπούς ιδίως από τις αρχές του 1821, καταλήγοντας στους εξής, κρίσιμους, σταθμούς προετοιμασίας:

1. Πρώτον, στην «Μυστική Συνέλευση» της Βοστίτσας, στο Αίγιο, μεταξύ 26-30 Ιανουαρίου 1821. Διότι συνιστά γεγονός ιστορικώς αδιαμφισβήτητο ότι, παρά τους αρχικούς δισταγμούς και τις επιμέρους αντιρρήσεις των συμμετεχόντων σε αυτήν, την ως άνω Συνέλευση που αποφάσισε εναλλακτικές ημερομηνίες άμεσης έναρξης της Εθνεγερσίας των Ελλήνων.

2. Δεύτερον, στην Επανάσταση της Μάνης, την 17η Μαρτίου 1821, όταν οι Μανιάτες, με ηγέτη τον Πετρόμπεη Μαυρομικάλη, εξεγέρθηκαν, στέλνοντας το πρώτο μήνυμα της «έκρηξης» της Επανάστασης.

3. Και, τρίτον, στην Σύνοδο της «Μεσσηνιακής Συγκλήτου» στην Καλαμάτα, την 23η Μαρτίου 1821, η οποία κατέστησε αναπότρεπτη την κήρυξη της Επανάστασης δύο ημέρες μετά, την 25η Μαρτίου 1821, στην Αγία Λαύρα.

Γ. Η ευόδωση της Εθνεγερσίας του 1821.

Οι αγωνιζόμενοι Έλληνες έπρεπε να περιμένουν εννέα ακόμη χρόνια, ως την ευόδωση της Εθνεγερσίας του 1821.

1. Σε αυτό συνέτειναν από την μια πλευρά οι καταστροφικές εμφύλιες διαμάχες μεταξύ των Ελλήνων και, από την άλλη πλευρά, η αμφιθυμία -κατά την πιο επιεική έκφραση- των Μεγάλων Δυνάμεων. Αυτό, το τελευταίο, αποδεικνύουν τόσο η στάση τους έναντι του αγώνα του «Ιερού Λόχου», του οποίου η εξέγερση υπό τον Αλέξανδρο Υψηλάντη κατεστάλη, σε μικρό χρονικό διάστημα. Όσο και η ανοχή που επέδειξαν, μεταξύ 1825-1827, έναντι της βάρβαρης εισβολής του Ιμπραήμ Πασά στην Πελοπόννησο, το 1825, κατ' εντολήν του Σουλτάνου και της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας.

2. Μόνο την 6η Ιουλίου 1827, όταν πια η βαρβαρότητα του Ιμπραήμ Πασά είχε ξεπεράσει κάθε όριο και αφού τα Φιλελληνικά Κινήματα που «γέννησε» το 1826 το Μεσολόγγι -μ' εμπνευστή και ηγήτορα τον Λόρδο Βύρωνα- είχαν διαμορφώσει «κοινή γνώμη», ιδίως σε Αγγλία και Γαλλία, οι Μεγάλες Δυνάμεις αποφάσισαν την ίδρυση Ανεξάρτητου Ελληνικού Κράτους. Η Ναυμαχία στο Ναυαρίνο, την 20η Οκτωβρίου 1827, εμπέδωσε την κατά τ' ανωτέρω απόφαση των Μεγάλων Δυνάμεων. Οι οποίες όμως, και πάλιναμφίθυμες ως προς την λήψη της τελικής τους απόφασης, χρειάσθηκαν τρία, ακόμη, χρόνια μέχρι να υπογράψουν, την 3η Φεβρουαρίου 1830 κατά τα προλεχθέντα, το Πρωτόκολλο του Λονδίνου, δηλαδή την πράξη θεμελίωσης του Νεότερου Ελληνικού Κράτους.

Δ. Τα θεσμικά συνταγματικά θεμέλια.

Παρά την εννιάχρονη καθυστέρηση, ως την τελική έκβαση της Εθνεγερσίας των Ελλήνων του 1821, ένα είναι γεγονός: Από την στιγμή που επαναστάτησαν, οι Έλληνες είχαν πάρει την αμετάκλητη απόφαση να φθάσουν, με οιοδήποτε κόστος, ως το τέλος.

1. Ήτοι ως την οριστική αποτίναξη του Οθωμανικού ζυγού και την ίδρυση ανεξάρτητου Ελληνικού Κράτους, βασισμένου στις φιλελεύθερες δημοκρατικές αρχές και αξίες της Αμερικανικής Επανάστασης -σύμφωνα με την Διακήρυξη της Ανεξαρτησίας της 4ης Ιουλίου 1776- και ιδίως της Γαλλικής Επανάστασης του 1789, με πρότυπο την Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και του Πολίτη του 1789. Τούτο φάνηκε ήδη από το περιεχόμενο της πρωτόλειας Διακήρυξης της Μεσσηνιακής Συγκλήτου που, όπως ήδη αναφέρθηκε, συνήλθε στην Καλαμάτα την 23η Μαρτίου 1821.

2. Κυρίως όμως φάνηκε από τις διαδοχικές συνταγματικές πρωτοβουλίες των αγωνιζόμενων Ελλήνων, οι οποίες κατέληξαν, την 1η Μαΐου 1827 στην Τροιζήνα, στο «Πολιτικόν Σύνταγμα της Ελλάδος». Ένα Σύνταγμα το οποίο -ανεξάρτητα από την περιορισμένη, λόγω της συγκυρίας της εποχής, εφαρμογή του- θεωρείται, ακόμη και σήμερα, ως ένα από τα αρτιότερα, ιδίως από πλευράς θεσμικών χαρακτηριστικών, Συντάγματα της Ελλάδας. Και ένα Σύνταγμα το οποίο διακρίνεται για την πρωτοποριακή, ως προς τα θεσμικά στοιχεία της, καθιέρωση της αρχής της λαϊκής κυριαρχίας, για την άρτια διατύπωση της -«κομβικής», ως προς τα θεσμικά θεμέλια της Αντιπροσωπευτικής Δημοκρατίας και του Κράτους Δικαίου- αρχής της Διάκρισης των Εξουσιών και για την πληρότητα της θεσμοθέτησης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

II. Το πρώτο «Έθνος-Κράτος» στην Ευρώπη.

Όμως, η Εθνεγερσία των Ελλήνων, το 1821, και η τελική της έκβαση με την θεμελίωση του Νεότερου Ελληνικού Κράτους, το 1830 κατά το Πρωτόκολλο του Λονδίνου, πρέπει, για προφανείς λόγους ιστορικής ακρίβειας και πληρότητας, να εξετασθεί και υπό την έποψη του πώς και γιατί υπήρξε το πρόπλασμα και ο προπομπός του Έθνους-Κράτους, το οποίο στην συνέχεια επικράτησε στην Ευρώπη, ως γενικευμένο πρότυπο κρατικής οργάνωσης.

Ήτοι κρατικής οντότητας, της οποίας η κυριαρχία διασφαλίζει και την αυτονομία της καθώς και την αυτοδιοίκησή της, με πυρήνα τα εθνικά της χαρακτη-

ριστικά. Και η έρευνα αυτή είναι τόσο περισσότερο αναγκαία, όσο η επικρατούσα σήμερα στο πεδίο της ιστορικής έρευνας άποψη δέχεται πώς, υπό τα δεδομένα που προεκτέθηκαν, η γέννηση του Νεότερου Ελληνικού Κράτους και η μετέπειτα ταχεία εξάπλωση του προτύπου του το καθιστά οιονεί θεμέλιο της Ευρώπης, όπως την γνωρίζουμε σήμερα. Και μάλιστα της Ευρώπης, η οποία περιλαμβάνει τόσο τα Κράτη-Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και τα Κράτη που βρίσκονται ακόμη εκτός αυτής.

A. Η αρνητική στάση των Μεγάλων Δυνάμεων.

Όπως εξηγήθηκε προηγουμένως, η «κυοφορία» του πρώτου Έθνους-Κράτους στην Ευρώπη, δηλαδή του Νεότερου Ελληνικού Κράτους, κάθε άλλο παρά εύκολη μπορεί να χαρακτηριστεί. Και τούτο διότι πολλές, προ του 1821, προσπάθειες των αγωνιζόμενων Ελλήνων απέβησαν άκαρπες, ενώ και η μετά το 1821 πορεία χαρακτηρίζεται από πολυάριθμα και μεγάλα εμπόδια και αντίστοιχες, επώδυνες γι' αυτούς, διακυμάνσεις.

1. Τούτο οφείλεται, τουλάχιστον σε πολύ μεγάλο βαθμό, στην αμφιθυμία και στην επέκεινα διστακτικότητα των Μεγάλων Δυνάμεων της εποχής, ήτοι της Αγγλίας, της Γαλλίας και της Ρωσίας, οι οποίες, έχοντας και αντικρουόμενα συμφέροντα εν προκειμένω, δεν κατάφεραν να ξεκαθαρίσουν την κοινή τους στάση ως προς την τύχη της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, μολονότι αυτή έδειχνε από καιρό πολλαπλά απτά δείγματα αποδυνάμωσης. Προς αυτή την, δυσμενή για τους αγωνιζόμενους Έλληνες, κατεύθυνση συνέβαλε, αναμφισβήτητα, και το γεγονός ότι οι Μεγάλες Δυνάμεις δεν είχαν ακόμη απογαλακτισθεί από τις μνήμες -ακριβέστερα δε από τα υπολείμματα ψευδαισθήσεων- των δεσποτικού τύπου Αυτοκρατοριών, που είχαν προηγουμένως κυριαρχήσει στην Ευρώπη.

Όσο και αν τούτο φαίνεται, *prima facie*, αντιφατικό, η ιδεολογία του Διαφωτισμού υπήρξε «σύμμαχος» της στάσης αυτής των Μεγάλων Δυνάμεων, όπως προκύπτει και από τα εξής: Βεβαίως, ουδείς δικαιούται να παραγνωρίσει το ότι στον Διαφωτισμό οφείλεται, κατά μεγάλο μέρος, η καλλιέργεια και διαμόρφωση ενός είδους Ευρωπαϊκής «ιδέ-

ας» και «ιδεολογίας», στην οποία πολλά οφείλει και η σύγχρονη προσπάθεια για την δημιουργία ενός ολοκληρωμένου Ευρωπαϊκού Οικοδομήματος, μέσω της αντίστοιχης ολοκληρωμένης ενοποίησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Πλην όμως τον Διαφωτισμό, ως τρόπο σκέψης και ιστορικής έρευνας, ελάχιστα -ή και καθόλου- απασχόλησε ο προβληματισμός αναφορικά με την γέννηση του Έθνους-Κράτους, ως ιστορικός νομοτελειακός μετεξέλιξης του προτύπου των δεσποτικών Αυτοκρατοριών.

2. Για την ακρίβεια, ο Διαφωτισμός είτε αγνόησε είτε υποτίμησε μια τέτοια ουσιώδη μεταβολή του κρατικού προτύπου, πράγμα που οφείλεται στην ιδιοσυστασία των προτεραιοτήτων, τις οποίες έθεσαν οι εκπρόσωποί του. Με την έννοια ότι στόχος του Διαφωτισμού και των εκπροσώπων του ήταν, κατά κύριο λόγο, ο εξορθολογισμός των δεσποτικών Αυτοκρατοριών, μέσω -μεταξύ άλλων φυσικά- της εμπέδωσης της Αντιπροσωπευτικής Δημοκρατίας και της διασφάλισης της ακώλυτης άσκησης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, κατ'εξοχήν δε των Ατομικών, και όχι η πλήρης κατεδάφιση του προτύπου, το οποίο «ενσάρκωναν», θεσμικώς και πολιτικώς, οι δεσποτικές Αυτοκρατορίες.

Δεν πρέπει, άλλωστε, να ξεχνάμε ότι, κατά βάθος, ο Διαφωτισμός δεν υπήρξε «επαναστατικό», κατά κυριολεξία, κίνημα, αλλά πολύ περισσότερο ένα κίνημα εξορθολογισμού του συντηρητισμού, έτσι ώστε αυτός να προσαρμοσθεί στα ραγδαίως μεταβαλλόμενα δεδομένα της εποχής, δίχως να εκλείψει πλήρως.

B. Η επιρροή του Διαφωτισμού και του Ρομαντισμού.

Κατά ένα, σαφώς προφανή, τρόπο στον αντίποδα του Διαφωτισμού, ο Ρομαντισμός εμφανίσθηκε και κινήθηκε, με τις πολυπρισματικές διαστάσεις του πεδίου επιρροής του, ως γνήσιο επαναστατικό κίνημα, με την έννοια της επινόησης και της στήριξης της επέλευσης ριζοσπαστικών αλλαγών. Και μια- ίσως η κορυφαία για την εποχή εκείνη- από τις αλλαγές αυτές αφορούσε και τον τρόπο σύλληψης του κρατικού προτύπου, δια μέσου της υιοθέτησης της δομής και της αντίστοιχης ιδεολογικής έκφρασης του Έθνους-Κράτους.

1. Το παράδειγμα της «κυοφορίας» του ▶

Νεότερου Ελληνικού Κράτους βεβαιώνει του λόγου το ασφαλές: Με «νηγότορα» τον Λόρδο Βύρωνα, το εκτεταμένο στην Ευρώπη Φιλελληνικό ρεύμα, όπως γιγαντώθηκε μετά την πολιορκία και την Έξοδο του Μεσολογγίου- μεταξύ 9 και 10 Απριλίου 1826- συνέβαλε καθοριστικά στο ν' αποφασίσουν οι Μεγάλες Δυνάμεις, αρχικά το 1827 την δημιουργία Ελληνικού Έθνους-Κράτους και, τρία χρόνια αργότερα, το 1830, την επισήμοποίησή του με το Πρωτόκολλο του Λονδίνου. Ένα Έθνος-Κράτος, το οποίο έμελλε, μέσα σε λίγες δεκαετίες, ν' αποτελέσει την αφετηρία του κανόνα ως προς το κρατικό πρότυπο που θα επικρατούσε στην Ευρώπη, όπως απέδειξαν οι μετέπειτα εξελίξεις π.χ. για το Βέλγιο, την Ιταλία, την Γερμανία και τα τότε Κράτη της Βαλκανικής.

2. Σίγουρα, ο Διαφωτισμός και ο Ρομαντισμός έχουν, καθένας από την πλευρά του, αντίστοιχο μερίδιο στην εμπέδωση των θεσμών της Αντιπροσωπευτικής Δημοκρατίας και στην καθιέρωση των πρώτων εγγυήσεων ως προς την ακώλυτη άσκηση των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Είναι, όμως, εξίσου ιστορικά ακριβές, ότι η γέννηση του Έθνους-Κράτους, με την ίδρυση του Νεότερου Ελληνικού Κράτους και η μετέπειτα ταχύτατη -τηρουμένων βεβαίως των ιστορικών αναλογιών- γενίκευση του κρατικού αυτού προτύπου που οδήγησε στην Ευρώπη του σήμερα, οφείλει τα μέγιστα στον Ρομαντισμό και στους γνήσιους εκφραστές του, κατά το κρίσιμο εκείνο χρονικό διάστημα.

Γ. Ο ρόλος της Ελλάδας στον Διάλογο των Πολιτισμών.

Οι σκέψεις που προηγήθηκαν επιτρέπουν, με πλήρη σεβασμό στην ιστορική αλήθεια, τη συναγωγή και των εξής δύο συμπερασμάτων:

1. Κατά πρώτο λόγο οι ίδιοι οι Έλληνες, μέσω της Εθνεγερσίας του 1821 και της πραγμάτωσης του οράματός τους να δημιουργήσουν ένα Έθνος-Κράτος βασισμένο στις αρχές της Αντιπροσωπευτικής Δημοκρατίας και των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, με σημείο αναφοράς την Αμερικανική Διακήρυξη της Ανεξαρτησίας του 1776 και ιδίως την Γαλλική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και του Πολίτη του 1789, δίνουν, ακόμη και σήμερα,

αποστομωτική απάντηση σ' εκείνους, οι οποίοι, καλυπτόμενοι πίσω από καταφανώς ανακριβείς «επιστημονικοφάνεις» αναλύσεις, αμφισβητούν το ότι η Ελλάδα ανήκει, εκ καταγωγής, στην Δύση. Δηλαδή σ' εκείνους, οι οποίοι υποστηρίζουν πως ναι μεν η Ελλάδα υπήρξε κοιτίδα και λίκνο του Κλασικού Πολιτισμού, ο οποίος είναι θεμελιώδης πυλώνας του Δυτικού Πολιτισμού, πλην όμως η Ελλάδα και οι Έλληνες ανήκουν, κατά βάση, στην Ανατολή. Όπως αντιθέτως, ουδείς δικαιούται σήμερα ν' αμφισβητεί το ότι, ήδη από την ίδρυση του Νεότερου Ελληνικού Κράτους το 1830, η Ελλάδα ήταν, είναι και θα παραμείνει μέρος της Δύσης. Α fortiori δε πραγματική αντηρίδα της Δύσης και του Πολιτισμού της. Το πρώτο αυτό συμπέρασμα τεκμηριώνουν αμαχίτως και πιστοποιούν διαχρονικώς από την μια πλευρά η Ιστορία και, από την άλλη πλευρά, η γεωγραφική θέση της Ελλάδας

Πραγματικά, και πάντα τηρουμένων των ιστορικών αναλογιών, η Ελλάδα, ως Κράτος-Έθνος, αποτελεί το ακραίο όριο της Δύσης προς την Ανατολή.

Ένα όριο το οποίο αρχικώς καθόρισαν οι Μηδικοί Πόλεμοι, μέσ' από την νίκη των Ελλήνων κατά των Περσών και, επέκεινα, κατά του ανατολικού δεσποτισμού, τόσο σ' επίπεδο κρατικής οργάνωσης όσο και σ' επίπεδο τρόπου σκέψης και υπεράσπισης του Ανθρώπου και της Δημοκρατίας. Τα ως άνω δεδομένα καθιστούν την Ελλάδα τόσο περισσότερο σημαντικό μέρος της Δύσης, όσο, λόγω της γεωγραφικής της θέσης και, κυρίως, λόγω των πολιτισμικών καταβολών της, είναι σε θέση να «κοιτάζει» προς την Ανατολή, διευκολύνοντας ή και κατευθύνοντας τον Διάλογο των Πολιτισμών ανάμεσα σε Δύση και Ανατολή, διαφεύδοντας έτσι τις προβλέψεις περί, δήθεν, «Σύγκρουσης των Πολιτισμών» και συμβάλλοντας, μέσω της γεφύρωσης και της ελεύθερης επικοινωνίας των Πολιτισμών, στην υπεράσπιση της Ειρήνης. Κάτι που αποκτά κεφαλαιώδη σημασία στους σύγχρονους ταραγμένους καιρούς μας.

2. Κατά δεύτερο λόγο -και αυτό είναι το δεύτερο συμπέρασμα- το πρότυπο του Έθνους-Κράτους των Ελλήνων του 1830, όπως επικράτησε ως γενικευμένο πρότυπο κρατικής οργάνωσης στην συνέχεια, είναι πάντα το σταθερό θεμέ-

λιο, πάνω στο οποίο μπορεί και πρέπει να στηριχθεί το Ευρωπαϊκό Οικοδόμημα, στην πορεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς την τελική της ενοποίηση. Με την έννοια ότι αυτή η Ευρωπαϊκή Ένωση μπορεί και πρέπει να οικοδομηθεί ως ομοσπονδιακού τύπου κρατική οντότητα, υπό όρους Αντιπροσωπευτικής Δημοκρατίας που στηρίζεται στο Κράτος Δικαίου και στην υπεράσπιση των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, διαμορφώνοντας, παράλληλα, μια γνήσια συνείδηση Ευρωπαϊού Πολίτη.

Σε αυτή, λοιπόν, την Ευρωπαϊκή Δημοκρατία τα κεντρικά της όργανα θα έχουν τις γενικές αρμοδιότητες που αναλογούν στις ομοσπονδιακού τύπου κρατικές οντότητες, ιδίως δε τις αρμοδιότητες που θα επιτρέπουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση να διαδραματίσει τον ιστορικό πλανητικό της ρόλο, δηλαδή τον ρόλο υπεράσπισης, σε παγκόσμια κλίμακα, των αρχών και αξιών του Ανθρώπου, της Ειρήνης, της Δημοκρατίας, της Δικαιοσύνης, κατ'εξοχήν δε της Κοινωνικής Δικαιοσύνης. Όμως κάθε Κράτος-Μέλος, ως Έθνος-Κράτος, θα διατηρεί ακέραια και απαράγραπτα τα εθνικά του χαρακτηριστικά, και σε ό,τι αφορά την αυτονομία του και την αυτοδιοίκησή του και σε ό,τι αφορά τις ιστορικές καταβολές και τις ιστορικές του προοπτικές. Και μέσ' από αυτήν την ιστορική πορεία, κάθε Κράτος-Έθνος θα προσφέρει, ενσυνειδήτως και απλόχερα, τον «ευρωπαϊκό οβολό» του, προκειμένου να εμπλουτίζονται, αενάως και αδιλείπτως, η Ευρωπαϊκή Δημοκρατία και ο Ευρωπαϊκός Πολιτισμός.

Επίλογος

Αν αποδεχθούμε την εξέτασή της υπ' αυτή την διπλή έποψη, η Εθνεγερσία των Ελλήνων του 1821, η οποία κατέληξε στην ίδρυση του Νεότερου Ελληνικού Κράτους ως Έθνους-Κράτους «παραδειγματικής» εμπέλειας για την εν γένει Ευρωπαϊκή πραγματικότητα, όχι μόνο μπορεί να ερευνηθεί υπό όρους τεκμηριωμένης ιστορικής αλήθειας.

Αλλά και, επιπλέον, μπορεί να συνεισφέρει πολλά τόσο στην ανάλυση της σύγχρονης Ευρωπαϊκής περιόδου όσο και στην λελογισμένη επιτάχυνση της πορείας του Ευρωπαϊκού Οικοδομήματος προς την, για πολλούς και αυτονόητους λόγους ευκαταία, τελική του ολοκλήρωση.

ΑΠΟ ΤΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΑΣΠΕ

Της Δήμητρας-Ινές Αγγελή

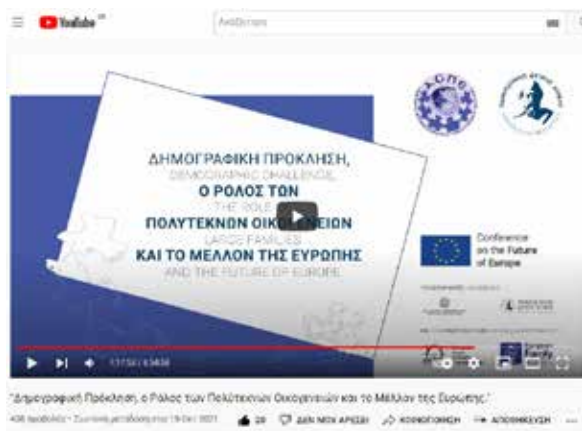
Δημοτικής Συμβούλου Δήμου Αθηναίων,
Γενικής Γραμματέως της ΑΣΠΕ

Α. ΤΟ 11^ο ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΗΣ ΑΣΠΕ

Η επέτειος των 90 ετών ζωής και κοινωνικής προσφοράς της ΑΣΠΕ στην οικογένεια και στην κοινωνία σε συνδυασμό με τις εκδηλώσεις που διοργανώνει το Υπουργείο Εξωτερικών αναφορικά με τη Διάσκεψη για το μέλλον της Ευρώπης, δημιούργησε πρόσφορο έδαφος για την πραγματοποίηση ενός Διεθνούς Συνεδρίου στην Αθήνα, με θέμα: «Η δημογραφική πρόκληση, ο ρόλος των πολύτεκνων οικογενειών και το μέλλον της Ευρώπης».

Το 11^ο Διεθνές μας Συνέδριο, υβριδικό λόγω των υγειονομικών συνθηκών, ήταν μια ημερίδα πολιτικής με ομιλίες φυσικής παρουσίας στο αμφιθέατρο του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής στον Αρχαίο Ελαιώνα, την Δευτέρα 18 Οκτωβρίου, αλλά και ζωντανή μετάδοση μέσω διαδικτύου (livestreaming) <https://www.youtube.com/watch?v=oL90F2iyfBM> λόγω των περιοριστικών μέτρων της πανδημίας στο ακροατήριο. Ακόμη και τώρα μπορεί κάποιος να παρακολουθήσει στην ανωτέρω διεύθυνση ολόκληρο το Συνέδριο.

Οι συνδιοργανωτές, Ανωτάτη Συνομοσπονδία Πολυτέκνων Ελλάδος και Ερευνητικό Εργαστήριο Κοινωνικής Διοίκησης του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής είχαν διαμορφώσει τρεις θεματικές ενότητες για να καλυφθεί συνολικά το θέμα, στο βαθμό που αυτό καθίσταται δυνατό, σε τρεις Συνεδρίες:

- Οι οικογένειες και το μέλλον της Ευρώπης
- Θέματα δημογραφικής και οικογενειακής πολιτικής, και η προσφορά της ΑΣΠΕ
- Κίνδυνοι και προκλήσεις για τις πολύτεκνες οικογένειες σήμερα

Η 1^η ενότητα επικεντρώθηκε σε θέματα που αφορούν την οικογένεια σε Ευρωπαϊκό πολιτικό επίπεδο και τα ζητήματα που οι οικογένειες της Ευρώπης αντιμετωπίζουν στο 21^ο αιώνα.

Στην 2^η ενότητα, η συζήτηση αφορούσε στο ρόλο των ΟΤΑ στις οικογενειακές πολιτικές, στην συμβολή της ΑΣΠΕ στο δημόσιο διάλογο για τις αναγκαίες πολιτικές καθώς μια αποτίμηση πολιτικών που αφορούν στην οικογένεια.

Οι κίνδυνοι φτώχειας και οι προκλήσεις που αντιμετωπίζουν στην προσπάθεια αξιοπρεπούς διαβίωσής τους οι οικογένειες, και ειδικά οι πολύτεκνες, είναι σημαντικό και ορατό. Αν δεν αντιμετωπισθούν έγκαιρα, θα προκαλέσουν κοινωνικό αποκλεισμό και αρνητική διάκριση σε βάρος τους. Σε αυτά περιστράφηκε η συζήτηση στην 3^η ενότητα, καθώς και σε καλές πρακτικές από άλλα κράτη που θα παρουσιασθούν από την Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία των Μεγάλων Οικογενειών – European Large Families Confederation, η οποία συμμετέχει ενεργά στο Συνέδριο και προβάλλει την εκδήλωσή μας Πανευρωπαϊκά.

Στο πλαίσιο του Συνεδρίου επιδόθηκαν διπλώματα στους Δήμους που εντάχθηκαν ως μέλη στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο των φιλικών προς την οικογένεια πόλεων, στο οποίο εθνικός συντονιστής είναι η ΑΣΠΕ: Δήμος Αθηναίων, Δήμος Νέας Σμύρνης, Δήμος Αλίμου, Δήμος Γλυφάδας, Δήμος Έδεσσας.

Στην φωτογραφία ο Δήμαρχος Αθηναίων κος Κώστας Μπακογιάννης παραλαμβάνει το Δίπλωμα από την Πρόεδρο της ELFAC κα Μαρία-Ρετζίνα Μαροντσέλλι-Φλόριο και τον Γενικό Γραμματέα κο Ραούλ Σάντσεζ.

Την Κυβέρνηση εκπροσωπήσε ο Αναπληρωτής Υπουργός Εξωτερικών κος Μιλτιάδης Βαρβιτσιώτης και η Υφυπουργός Υγείας κα Ζωή Ράπτη.

Β. ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΗΜΕΡΑΣ ΠΟΛΥΤΕΚΝΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ - ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΜΕ ΑΡΜΟΔΙΟΥΣ ΥΠΟΥΡΓΟΥΣ

Ο εορτασμός της Ημέρας της Πολύτεκνης Οικογένειας, λόγω των αυστηρών περιοριστικών μέτρων, δεν κατέστη εφικτός να πραγματοποιηθεί με τις εκδηλώσεις που εγένοντο τα προηγούμενα χρόνια. Με την ευκαιρία του εορτασμού Ημέρας της Πολύτεκνης Οικογένειας, την περασμένη Κυριακή 7/11/2021, κατόπιν προσκλήσεως, επεσκέφθησαν την ΑΣΠΕ στην έδρα της οι Υπουργοί κ.κ. Βορίδης Μάκης Υπ. Εσωτερικών, Τσιάρας Κώστας Υπ. Δικαιοσύνης και Συρεγγέλα Μαρία Υφ. Δημογραφικής Πολιτικής και Οικογένειας.

Διεξήχθη εποικοδομητική συζήτηση μεταξύ της ηγεσίας της ΑΣΠΕ και των κ.κ. Υπουργών, ετέθησαν υπόψη τους εκ νέου τα προβλήματα των πολυτέκνων οικογενειών και από την πλευρά τους οι Υπουργοί υπεσχέθησαν ότι σταδιακά θα ικανοποιήσουν τα προβλήματα που τους ετέθησαν.

Από το Γραφείο Τύπου του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων εκδόθηκε η ακόλουθη ανακοίνωση:

Η Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, αρμόδια για τη Δημογραφική Πολιτική και την Οικογένεια, Μαρία Συρεγγέλα συναντήθηκε χτες, Κυριακή 7 Νοεμβρίου 2021, με εκπροσώπους της Ανώτατης Συνομοσπονδίας Πολυτέκνων Ελλάδος, με αφορμή την ημέρα της πολύτεκνης οικογένειας.

Κατά τη διάρκεια της συνάντησης η κα Συρεγγέλα άκουσε με ιδιαίτερη προσοχή τις θέσεις των μελών των πολυτέκνων οικογενειών και δήλωσε ότι «με τα μέτρα που λαμβάνουμε στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων θωρακίζουμε το θεσμό της οικογένειας. Στηρίζουμε τις πολυτέκνες οικογένειες και είμαστε στο πλευρό τους με μέτρα που ξεκινούν από τη δημογραφική πολιτική, προωθούν τη συμπίλιωση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής και την επίτευξη της ουσιαστικής ισότητας των φύλων».

Συγκεκριμένα, η κα Συρεγγέλα αναφέρθηκε στα μέτρα που έχουν ληφθεί για τη στήριξη των οικογενειών, όπως η χορήγηση επιδόματος γέννησης 2.000 ευρώ, με απολοιπημένη διαδικασία χορήγησης σε ευρύ κύκλο δικαιούχων, η αύξηση αφορολογήτου ορίου στα 1.000 ευρώ για κάθε παιδί και η μείωση ΦΠΑ για βρεφικά είδη από 24% σε 13%.

Επίσης, όπως ανέφερε η Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, έχει καταργηθεί για τους πολύτεκνους ο φόρος πολυτελούς διαβίωσης για εξαθέσιο και άνω επιβατικό Ι.Χ. και πρόσφατα άνοιξε ο δρόμος για την πρόσληψη μελών πολυτέκνων οικογενειών στον ευρύτερο δημόσιο τομέα.

Σημαντική βοήθεια στις οικογένειες δίνουν ακόμη οι νέες άδειες που θεσπίστηκαν με τον εργασιακό νόμο (άδεια πατρότητας, γονική άδεια, άδεια φρονιτιστή, προστασία του πατέρα από απόλυση για 6 μήνες από τη γέννηση του τέκνου κ.ά.), καθώς και το πρόγραμμα «Νταντάδες της γειτονιάς», η πιλοτική εφαρμογή του οποίου αναμένεται στις αρχές του νέου χρόνου.

Με την ευκαιρία του εορτασμού της Ημέρας της Πολύτεκνης Οικογένειας η ΑΣΠΕ ζήτησε από όλους τους Βουλευτές να αρθρογραφήσουν σχετικά. Ανταποκρίθηκαν μόνο οι κάτωθι.

- Σταύρος Καλαφάτης**, Υφυπουργός Εσωτερικών (Μακεδονίας - Θράκης)
  - Ιωάννης Καλλιάνος**, Βουλευτής Β'3 Νοτίου Τομέα Αθηνών
  - Γιώργος Καρασμάνης**, Βουλευτής Πέλλας
  - Χρήστος Κέλλας**, Βουλευτής Λάρισας
  - Παναγιώτης Κουρουμπλής**, Βουλευτής Β'2 Δυτικού Τομέα Αθηνών
  - Στράτος Σιμόπουλος**, Βουλευτής Α' Θεσσαλονίκης
  - Μάξιμος Χαρακόπουλος**, Πρόεδρος της Διαρκούς Επιτροπής Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης της Βουλής, Βουλευτής Λάρισας
- Τα σχετικά κείμενα είναι διαθέσιμα στον ιστότοπο της ΑΣΠΕ. Για την Ημέρα της Εορτής των πολυτέκνων, η ΑΣΠΕ εξέδωσε το ακόλουθο Δελτίο Τύπου (4/11/2021):

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ - ΕΟΡΤΗ ΠΟΛΥΤΕΚΝΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ 2021

Σήμερα, που η χώρα μας βρίσκεται στα πρόθυρα της δημογραφικής κατάρρευσης και βαδίζει ολοταχώς προς το τέλος

της ιστορίας της, αφού την τελευταία δεκαετία οι θάνατοι υπερέβησαν τις γεννήσεις κατά 219.833 (θάνατοι 1.172.899 – γεννήσεις 953.066), ενώ το τρ. έτος, από 1/1/2021 έως 9/9/2021, (που έχουμε την τελευταία ενημέρωση), οι θάνατοι υπερτερούν των γεννήσεων κατά 39.035 (θάνατοι 95.116 – γεννήσεις 56.081), ο πολυτεχνικός κόσμος της χώρας, που αντιστέκεται σθεναρά στον κατήφορο της υπογεννητικότητας, με νομοθετική ρύθμιση, εορτάζει Πανελλαδικά την προσεχή Κυριακή 7 Νοεμβρίου, την ημέρα της πολύτεκνης οικογένειας προς τιμή των προστατών τους Αγίων Τερεντίου και Νεονίλλης και των επτά τέκνων τους.

Με την ευκαιρία του εορτασμού, η Ανωτάτη Συνομοσπονδία Πολυτέκνων Ελλάδος, που εκπροσωπεί Πανελλαδικά τις, πάνω 200.000 πολύτεκνες οικογένειες, δημοσιοποιεί τις παρακάτω βασικές θέσεις – επιδιώξεις της, προς αποκατάσταση της κοινωνικής δικαιοσύνης για τις πολύτεκνες οικογένειες, οι οποίες έχουν αδικηθεί κατάφωρα από την ασκούμενη διαχρονικά και ειδικότερα την τελευταία δεκαετία αντιδημογραφική, αντιπολυτεχνική και αντιοικογενειακή πολιτική.

Επισημαίνεται επί του προκειμένου, πως η θεμελιώδης συνεισφορά της πολύτεκνης οικογένειας στο γενικότερο συμφέρον του κοινωνικού συνόλου απορρέει από την κυρίαρχη λειτουργία της, αναφορικά με τη γέννηση και την ανατροφή των πολλών παιδιών της:

ΒΑΣΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ – ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ ΤΗΣ ΑΣΠΕ

1. Η πολιτεία οφείλει να ασκεί δημογραφική πολιτική σύμφωνα με το Σύνταγμα με στόχο την αύξηση των γεννήσεων από το γηγενή πληθυσμό. Για το σκοπό αυτό, πρέπει να δίδονται κίνητρα σε δύο άξονες:

α. Γενική δημογραφική πολιτική, για την απόκτηση 1ου, 2ου και 3ου παιδιού,

β. Ειδική δημογραφική πολιτική, για την απόκτηση του 4ου και επόμενου παιδιού, διότι οι πολύτεκνες οικογένειες συμβάλλουν περισσότερο από κάθε άλλη οικογένεια στην σταθεροποίηση του πληθυσμού (καθώς το 3ο παιδί αναπληρώνει το 2ο που λείπει από μια μονότεκνη οικογένεια και το 4ο αναπληρώνει τα παιδιά της άτεκνης οικογένειας και των αγάμων).

2. Σύμφωνα με το άρθρο 21 παρ. 2 του Συντάγματος, η πολιτεία οφείλει ειδική μέριμνα για τις πολύτεκνες οικογένειες λόγω της προσφοράς τους στο ανθρώπινο κεφάλαιο της Ελλάδας και σε αναγνώριση των πολύ υψηλών δαπανών στις οποίες υποβάλλονται για την ανατροφή των παιδιών. Η αρχή της κοινωνικής δικαιοσύνης και το Δημόσιο συμφέρον επιβάλλουν την υιοθέτηση ειδικών δράσεων για την ενίσχυση της πολύτεκνης οικογένειας, στο έργο συντηρήσεως των παιδιών της.

3. Συνδυάζοντας το 1ο και το 2ο ανωτέρω, είναι προφανώς ότι σε κάθε νομοθέτημα, πρέπει να υπάρχει ειδική ρήτρα ενίσχυσης της οικογένειας, βάσει πλήθους παιδιών, και στις πολύτεκνες οικογένειες επιπλέον να υπάρχει σημαντική διαφοροποίηση – υπερκίνητρο, χωρίς εισοδηματικά ή άλλα κριτήρια, όπως έχουν αποφανθεί τα Διοικητικά Δικαστήρια και το ΣτΕ.

4. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ: Δεν είναι λογικό να φορολογούνται οι άγαμοι όπως οι γονείς. Τα 1.000 ευρώ αφορολόγητο ποσό

για κάθε παιδί που είχε υποσχεθεί η ΝΔ προεκλογικά στο 6ο σημείο του προγράμματός της, δεν έχει νομοθετηθεί. Θα πρέπει άμεσα να νομοθετηθεί και υιοθετηθεί αφορολόγητο εισόδημα ίσο με το όριο φτώχειας της ΕΛ.ΣΤΑΤ. Είναι αδιανόητο να φορολογείται εισόδημα που είναι κάτω από τα όρια της φτώχειας. Για τις πολύτεκνες οικογένειες πρέπει να θεσπισθεί σημαντικό αφορολόγητο ποσό, καθώς η συνεισφορά των πολυτέκνων στα κρατικά έσοδα από ΦΠΑ (λόγω των καταναλωτικών τους δαπανών) είναι σημαντικά μεγαλύτερα από κάθε άλλη οικογένεια ή άτομο.

5. ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΟ: Στην Ισπανία και σε άλλα κράτη, δίδεται αύξηση της σύνταξης κατά ένα ποσοστό βάσει πλήθους παιδιών, διότι η σύνταξη είναι συνάρτηση δύο παραγόντων: εισφορών που έχει δώσει στο σύστημα ο ασφαλισμένος και πλήθους παιδιών που έχει συνεισφέρει στην κοινωνία, η εργασία των οποίων θα δώσει έσοδα στο ασφαλιστικό σύστημα για την συνέχιση της καταβολής των συντάξεων. Είναι απόλυτα λογικό να πρέπει να ανταμειβονται στην σύνταξη και οι δύο πυλώνες που κρατούν όρθιο το ασφαλιστικό σύστημα. Επομένως πρέπει άμεσα να θεσμοθετηθεί ποσοστό αύξησης της κύριας και της επικουρικής σύνταξης τόσο στον πατέρα όσο και στην μητέρα βάσει πλήθους παιδιών.

6. ΜΕΤΕΓΓΡΑΦΕΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ: Άμεση επαναφορά του μέτρου των ελεύθερων μετεγγραφών για τα παιδιά των πολυτέκνων, όπως ίσχυε επί 30 χρόνια χωρίς κανένα πρόβλημα. Με τα ισχύοντα για τις μετεγγραφές, πολλά παιδιά πολυτέκνων που δεν επιτυγχάνουν την εισαγωγή τους σε ΑΕΙ της πόλης κατοικίας τους, αδυνατούν να σπουδάσουν – κατάφωρη κοινωνική αδικία, παραβίαση του άρθρου 21 παρ. 2 του Συντάγματος. Δυστυχώς, με το ισχύον σύστημα λαμβάνει μετεγγραφή το μοναδικό τέκνο οικογένειας χωρίς εισόδημα και όχι το 7ο τέκνο πολύτεκνης οικογένειας.

7. ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ-ΣΥΝΤΑΞΗ: Άμεση επαναφορά του επιδόματος τριτέκνων και πολυτέκνων, όπως έχει περιγραφεί στο άρθρο 6 του προεκλογικού προγράμματος της ΝΔ, καθώς και της ισόβιας σύνταξης της πολύτεκνης μητέρας, που είχε καθιερωθεί ως αναγνώριση της προσφοράς της.

8 ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ: Τα, πάσης φύσεως, κοινωνικά επιδόματα (θέρμανσης, ενοικίου κ.ά), να χορηγούνται στις πολύτεκνες οικογένειες, **χωρίς εισοδηματικά ή άλλα κριτήρια**, όπως επί παραδείγματι το πολυτεχνικό αυτοκίνητο μεγάλου κυβισμού που προορίζεται για την ασφαλή μεταφορά της πολύτεκνης οικογένειας ή το μεγαλύτερο σπίτι για την άνετη διαβίωσή της, γιατί με νομολογία της Ολομέλειας του ΣτΕ κρίθηκαν ως αντισυνταγματικά τα εισοδηματικά ή άλλα κριτήρια για τις πολύτεκνες οικογένειες, γιατί αυτές συνεισφέρουν αποτελεσματικά στην άμβλυση της υπογεννητικότητας.

9. ΣΤΕΓΑΣΗ: Να εφαρμοσθεί ο νόμος της στεγαστικής συνδρομής των πολυτέκνων που προβλέπει άμεση παραχώρηση δωρεάν κατοικίας με την απόκτηση του 7ου παιδιού (άρθρο 52, Ν. 2082/21-9-1992). Να δοθούν ισχυρές επιδοτήσεις ενοικίου, χωρίς εισοδηματικά ή άλλα κριτήρια, ώστε ο πολύτεκνος να δαπανά λιγότερο από 10% του εισοδήματός του για το ενοίκιο, και να είναι τελείως δωρεάν με την απόκτηση του 5ου παιδιού. Είναι ανάγκη να υπάρξει εθνικό

σχέδιο κοινωνικής στέγασης με απόλυτη προτεραιότητα στις πολύτεχνες οικογένειες για λόγους οικογενειακής και δημογραφικής πολιτικής.

10. ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΕΝΔΕΙΑ: Άμεση επαναφορά του ειδικού μειωμένου τιμολογίου ηλεκτρονικού ρεύματος που κακώς καταργήθηκε το 2018, καθώς οι δαπάνες των πολύτεχνων οικογενειών σε ηλεκτρονικό ρεύμα αποτελούν μεγάλο έξοδο για αυτές, ενώ δεν έχουν κανένα ανταποδοτικό όφελος για τα έσοδα που συνεισφέρουν με την κατανάλωση που αναγκαστικά πραγματοποιούν.

11. ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΙΣ, ΜΕΤΑΘΕΣΕΙΣ, ΑΠΟΣΠΑΣΕΙΣ: Απόλυτη προτεραιότητα στους πολύτεχνους και στους ανάπηρους (άρθρο 21, παρ. 2 Συντάγματος) σε κάθε είδους τοποθετήσεις, μεταθέσεις και αποσπάσεις, σε όλο το Δημόσιο τομέα, στους ΟΤΑ και στα ΝΠΔΔ. Αμέσως μετά, να ακολουθούν οι τρίτεκνοι και οι δίτεκνοι.

12. ΠΡΟΣΛΗΨΕΙΣ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ (ΓΟΝΕΩΝ ΚΑΙ ΠΑΙΔΙΩΝ): Σε όλες τις προκηρύξεις του ΑΣΕΠ και των άλλων Φορέων του Δημοσίου να εφαρμόζεται απαρέργκλιτα η διάταξη του άρθρου 13 παρ. 1 του ν. 4765/2021, με βάση την οποία : «Ποσοστό 16% στο σύνολο των προκηρυσσόμενων θέσεων μόνιμου προσωπικού και προσωπικού με σύμβαση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου των κατηγοριών ΠΕ, ΤΕ και ΔΕ, κατά κλάδο και ειδικότητα, καλύπτεται από πολυτέκνους και τέκνα πολυτέκνων. Για την περίπτωση αυτή εφαρμόζονται τα οριζόμενα στην παρ. 6 του ν. 3454/2006, σε συνδυασμό με την παρ. 9 του άρθρου 67 του ν. 4316/2014».

13. ΕΝΤΑΞΗ ΤΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ ΣΤΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΕΩΣ ΟΠΩΡΟΚΗΠΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ: Επί 35 περίπου έτη, οι Σύλλογοι πολυτέκνων – Μέλη της ΑΣΠΕ είχαν ενταχθεί στους Φορείς παραλαβής και δωρεάν διαθέσεως στις πολύτεχνες οικογένειες οπωροκηπευτικών και άλλων προϊόντων. Δυστυχώς, το έτος 2015 οι Σύλλογοι Πολυτέκνων ετέθησαν εκτός από τους Φορείς αυτούς, οπότε επιβάλλεται η άμεση επανένταξή τους, δεδομένου ότι οι πολύτεχνες οικογένειες ανήκουν στις πλέον ευπαθείς ομάδες της κοινωνίας και ως εκ της θέσεως τους αυτής, προστατεύονται ευθέως από το Σύνταγμα (άρθρο 21 παρ. 2).

Γ. ΑΛΛΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Επιστολή για κοινωνικό μέριμνα

ΠΡΟΣ

Υπουργό Οικονομικών Χρ. Σταϊκούρα

Υφυπουργό Οικονομικών Απ. Βεσυρόπουλο

Υπουργό Εργασίας Κ. Χατζηδάκη

Υφυπουργό Δημογραφίας και Οικογένειας Μ. Συρεγγέλα

ΘΕΜΑ ΜΕΡΙΣΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΕΤΟΥΣ 2021 & ΕΠΙΔΟΜΑ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ

Με την παρούσα επιστολή μας εισηγούμαστε την έκτακτη οικονομική ενίσχυση των πολύτεχνων οικογενειών της χώρας, στο σύνολό τους, με αναλογικότητα ως προς το πλήθος των παιδιών τους. Η πρότασή μας αυτή εντάσσεται στο πλαίσιο της συζήτησης για το φετινό μέριμνα – πρόθεση για εφάπαξ οικονομική ενίσχυση σε συγκεκριμένες ομάδες που

πλήττονται για διάφορους λόγους.

Να θυμίσουμε ότι οι πολύτεχνες οικογένειες

- Δικαιούνται της ειδικής φροντίδας του Κράτους, σύμφωνα με το άρθρο 21 του Συντάγματος,

- Δεν λαμβάνουν από το 2015 ως σήμερα το πολυτεχνικό επίδομα που ίσχυε στο παρελθόν, για να προστατεύει το επίπεδο της ποιότητας ζωής τους, που καταρρέει συνεχώς,

- Φορολογούνται όμοια με τους άγαμους και τους άτεκνους, αφού ΔΕΝ έχει νομοθετηθεί ως αφορολόγητο το ποσό των 1.000 ευρώ για κάθε παιδί όπως είχε εξαγγείλει η ΝΔ στο 6^ο σημείο του κυβερνητικού της προγράμματος,

- Βλέπουν το κόστος της ζωής τους καθημερινά να αυξάνει, με την αύξηση των τιμών της ενέργειας, των τροφίμων κ.λπ., το οποίο πολλαπλασιάζεται λόγω του πλήθους των παιδιών της πολύτεχνης οικογένειας.

Για όλους αυτούς τους λόγους, είναι απαραίτητο να δοθεί στο σύνολο των πολυτέκνων οικογενειών, ανεξαρτήτως εισοδηματικών κριτηρίων (βάσει νομολογίας δικαστηρίων που έχουν κρίνει αντισυνταγματικά τα εισοδηματικά κριτήρια σε παροχές προς τους πολυτέκνους, βλ. ΣτΕ 1095/2001 και νεώτερες, 2006, 2008 κ.λπ.), ένα ποσό αναλογικό ως προς το πλήθος των παιδιών κάθε οικογένειας, ώστε να λάβουν επιτέλους μια βοήθεια μετά από πολλά χρόνια, στη διάρκεια των οποίων βλέπουν να μην έχουν καμμία ενίσχυση από το Κράτος.

Να θυμίσουμε ότι η πολυτεχνική ιδιότητα αποδεικνύεται νομίμως, μόνο με το Πιστοποιητικό πολυτεχνικής ιδιότητας της ΑΣΠΕ, βάσει της παρ. 9 του άρθρου 67 του Ν.4316/2014, και όχι με βάση το πλήθος των παιδιών που αυθαίρετα δηλώνονται στην φορολογική δήλωση των φυσικών προσώπων.

Σε ό,τι αφορά το **Επίδομα Θέρμανσης**, αρκετές πολύτεχνες οικογένειες εξαιρούνται επειδή διαθέτουν μεγάλο αυτοκίνητο (άνω των 1929 κ.εκ.) οπότε εμπίπτουν ταυτόματα στο κριτήριο πολυτελούς διαβίωσης και έτσι στερούνται το επίδομα θέρμανσης. Όπως έχουμε ξαναζητήσει, οι πολύτεχνες οικογένειες πρέπει να εξαιρεθούν από το κριτήριο πολυτελούς διαβίωσης, προκειμένου να μπορούν να λαμβάνουν το επίδομα θέρμανσης. Δεν είναι δυνατόν να μην λαμβάνονται υπόψη οι ειδικές συνθήκες ζωής που διέπουν τις πολύτεχνες οικογένειες. Η αδικία ΔΕΝ μπορεί να συνεχίζεται!

Είναι καιρός να κάνει κάτι η Κυβέρνηση και για τις πολυπαθές πολύτεχνες οικογένειες, που αντιμετωπίζουν πληθώρα δυσκολιών και εμποδίων χωρίς καμμία κοινωνική αρωγή, εδώ και πολλά χρόνια.

Αναμένουμε το μέριμνα που θα δοθεί φέτος, να θυμηθεί την προσφορά των πολυτέκνων σε μια χώρα που καταρρέει δημογραφικά και ο πληθυσμός θα μειωθεί δραματικά, όπως προβλέπει και η ΕΛ.ΣΤΑΤ. με την απογραφή πληθυσμού που είναι σε εξέλιξη.

2. Συναντήσεις με την πολιτική ηγεσία

Πραγματοποιήθηκε συνάντηση

(α) με την Γ.Γ. του Υπουργείου Εσωτερικών κα Βιβή Χαλαμπογιάννη για θέματα εφαρμογής των θέσεων πολυτέκνων από τον ΑΣΕΠ.

(β) με τον Υπουργό Ενέργειας κο Κώστα Σκρέκα με κύριο αίτημα την επαναφορά του μειωμένου τιμολογίου ενέργειας για τους πολυτέκνους. Ο Υπουργός μας απάντησε ότι δεν είναι

πλέον δική του αρμοδιότητα αλλά του Υπουργείου Οικονομικών το οποίο επιδοτεί τους παρόχους ηλεκτρικού ρεύματος όταν υποχρεούνται σε παροχή μειωμένου τιμολογίου. Οπότε μας παρέπεμψε εκεί για τις σχετικές συνεννοήσεις. Ζητήθηκε αμέσως συνάντηση με την πολιτική ηγεσία του Υπ. Οικονομικών αλλά δεν υπάρχει καμμία ανταπόκριση προς το παρόν.

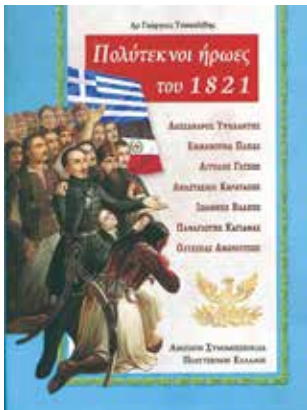
3. Εκδόσεις ΑΣΠΕ για τα 200 χρόνια από την Ελληνική Επανάσταση

Με την ευκαιρία των εορταστικών εκδηλώσεων για τα 200 χρόνια από την επανάσταση του 1821, η ΑΣΠΕ εξέδωσε τα παρακάτω βιβλία:

1) «Πολύτεκνοι Ήρωες του 1821» που αναφέρεται στους : Αλέξανδρο Υψηλάντη, Εμμανουήλ Παππά, Άγγελο Γάτσο, Αναστάσιο Καρατάσο, Ιωάννη Βλάχο, Παναγιώτη Καγιάφα και Οδθσσία Ανδρούτσου.

2) «Τρόπαιο Αρετών Ιερού Αγώνος 1821» (Τόμος Α΄) για τους Ιωάννη Καποδίστρια, Κωνσταντίνο Κανάρη, Μαντώ Μαυρογένους, Μεσολόγγι.

3) «Τρόπαιο Αρετών Ιερού Αγώνος 1821» (Τόμος Β΄) για τους Θεόδωρο Κολοκοτρώνη, Νικηταρά και Ιωάννη Μακρυγιάννη.

Το 1^ο βιβλίο συνέγραψε και επιμελήθηκε ο Έφορος της ΑΣΠΕ Δρ. Γεώργιος Τσακαλίδης (ένα κεφάλαιο συνεισέφερε η κα Κωνσταντία Αλουμανή, Φιλολόγος, μέλος του Δ.Σ. της Ένωσης Πολυτέκνων Αθηνών) και τους δύο άλλους τόμους ο Δρ. Χαράλαμπος Μπούσιας, μέλος του Δ.Σ. της Ένωσης Πολυτέκνων Αθηνών (ΕΠΑ).

Η ΑΣΠΕ συγχαίρει και ευχαριστεί θερμά τους συγγραφείς για τον κόπο τους, το εξαιρετικό αποτέλεσμα της προσπάθειάς τους και την ουσιαστική τους συνεισφορά στον εορτασμό των 200 ετών από την Ελληνική Επανάσταση.

4. Έκδοση του Πιστοποιητικού Πολυτεκνικής Ιδιότητας σε μορφή ηλεκτρονικού εγγράφου

Το πιστοποιητικό πολυτεκνικής ιδιότητας (ΠΠΙ) εκδίδεται σε ηλεκτρονική μορφή (αρχείο pdf) και φέρει την ηλεκτρο-

νική σφραγίδα της ΑΣΠΕ, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4727/2020 για την «Ψηφιακή Διακυβέρνηση» από 1ης Δεκεμβρίου τρ. έτους. Η διακίνηση του ΠΠΙ θα γίνεται με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, καθώς επίσης θα υποβάλλεται από τον ενδιαφερόμενο ηλεκτρονικά σε όποια υπηρεσία ζητείται ως δικαιολογητικό. Στο άρθρο 15 του εν λόγω νόμου ορίζεται ότι «Ηλεκτρονικά ιδιωτικά έγγραφα που εκδίδονται με χρήση εγκεκριμένης ηλεκτρονικής σφραγίδας, γίνονται υποχρεωτικά αποδεκτά από τους φορείς του δημόσιου τομέα και από φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες κατά την ηλεκτρονική διακίνησή τους».

Περισσότερα στον ιστότοπο της ΑΣΠΕ

5. Κατάθεση στεφάνου της ΑΣΠΕ εις μνήμην της πολύτεκνης μητέρας Λέλας Καραγιάννη

Κατάθεση στεφάνου από την ΑΣΠΕ στην ετήσια επιμνημόσυνη δέηση στις 24/10/2021 για την ηρωίδα, πολύτεκνη μάνα 7 παιδιών, Λέλα Καραγιάννη. 77 χρόνια μετά την εκτέλεσή της από τους Γερμανούς, λίγο πριν την απελευθέρωση, το παράδειγμά της ανεξίτηλο στη μνήμη όλων μας. Η Πατρίδα πάνω από όλα...

Στα σκληρά βασανιστήρια που της έγιναν, όταν απείλησαν ότι θα σκότωναν τα παιδιά της μπρος τα μάτια της, δεν λύγισε και είπε στον βασανιστή της: «Τα παιδιά μου εγώ τα γέννησα. Είμαι η μητέρα τους, αλλά πρέπει να ξέρεις ότι ανήκουν στην Πατρίδα»

Αθάνατη!!!

ΝΕΑ ΑΠΟ ΣΥΛΛΟΓΟΥΣ

Του Θωμά Γιαννιώτη,

Οικονομικού Διευθυντή Δήμου Νέας Σμύρνης,
Ταμία της ΑΣΠΙΕ

ΕΝΩΣΗ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ ΑΘΗΝΩΝ (Ε.Π.Α.)

Η Ε.Π.Α. προσέφερε και φέτος τις σχολικές τσάντες, τις κασετίνες και τα απαραίτητα σχολικά είδη (μαρκαδόροι, τετράδια, μολύβια κ.ά.) για τα παιδιά των πολύτεκνων οικογενειών – μελών της που εισέρχονται στη α΄ τάξη του Δημοτικού.

Τα παραπάνω σχολικά είδη είναι ευγενική προσφορά της 100% Ελληνικής Εταιρείας ΜΕΓΑ Προϊόντα Ατομικής Υγιεινής Α.Ε. Λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού δεν πραγματοποιήθηκε εκδήλωση για τα «πρωτάκια», αλλά η παραλαβή των σχολικών ειδών έγινε γίνει, απ' όσους δήλωσαν συμμετοχή, από τα Γραφεία της Ε.Π.Α..

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ ΓΟΝΕΩΝ ΝΟΜΟΥ ΤΡΙΚΑΛΩΝ

Την πολύτεκνη μητέρα και την προσφορά της στην οικογένεια και τη χώρα, τίμησαν ο Δήμος Τρικκαίων και ο Σύλλογος Πολυτέκνων Τρικάλων.

Το βράδυ του Σαββάτου 11 Δεκεμβρίου 2021 στο Μουσείο Τσιτσάνη η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε παρουσία της Μαρίας Συρεγγέλα, Υφυπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, αρμόδιας για θέματα Δημογραφικής και Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων.

Η ίδια στον σύντομο χαιρετισμό της αναφέρθηκε στον θαυμασμό της για τις μπτέρες πολλών τέκνων, ειδικά αυτήν την περίοδο. Επεσήμανε στοιχεία της κυβερνητικής πολιτικής στον τομέα στήριξης της πολύτεκνης οικογένειας και δεσμεύτηκε για συνεχή συνεργασία με την Ομοσπονδία των Πολυτέκνων.

Ο Δήμαρχος Τρικκαίων κ. Παπαστεργίου τόνισε αφ' ενός πως το μεγαλύτερο πρόβλημα της χώρας, είναι το δημογραφικό, αφ' ετέρου ότι οφείλουμε σεβασμό και θαυμασμό στις πολύτεκνες μπτέρες. Χαιρετισμό απύθνυε ο βουλευτής Τρικάλων Θανάσης Λιούτας. Ο αντιδήμαρχος Κοινωνικής Μέριμνας του

Δήμου Τρικκαίων, Νίκος Σακκάς, υπενθύμισε τις ελαφρύνσεις που ήδη έχει υλοποιήσει ο Δήμος για τις πολύτεκνες οικογένειες, ενώ σημείωσε τη συνεχή επικοινωνία με τον Σύλλογο Πολυτέκνων για θέματα στήριξης των οικογενειών.

Ο πρόεδρος του Συλλόγου κ. Κ. Βήτας επίσης αναφέρθηκε στις πολύτεκνες μπτέρες χαρακτηρίζοντάς τες ως σύγχρονες ηρωίδες, ζητώντας στήριξη από την Πολιτεία.

Ακολούθησαν οι επιδόσεις τιμητικών πλακετών στις 8 νέες πολύ-

τεκνες τρικαλινές μπτέρες Παρασκευή Ζαρίδα, Ευαγγελή Καραγιάννη, Μαρία Μπελεμέζη, Αικατερίνη Μπιλιάλη, Φανή Μπλέτσα, Μαρίνα Μανδράκη, Ευτυχία Νανά, Μαρία Σωτηράκου. Την εκδήλωση συντόνισε η πρόεδρος του Δημοτικού Θεάτρου Τρικάλων και μέλος της Επιτροπής Ισότητας της ΚΕΔΕ, Σοφία Αλεστά, ενώ παρέστησαν ακόμη, η αντιδήμαρχος Εφη Λεβέντη και ο αντιπρόεδρος του Μουσείου Τσιτσάνη, Μιχάλης Λάμπας, καθώς και μέλη του Συλλόγου Πολυτέκνων Τρικάλων.

ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ

Τρίκαλα 12/12/2021

Τιμή και βράβευση στην πολύτεκνη μπτέρα από Δήμο Τρικκαίων – Σύλλογο Πολυτέκνων Τρικάλων

Την πολύτεκνη μπτέρα και την προσφορά της στην οικογένεια και τη χώρα, τίμησαν ο Δήμος Τρικκαίων και ο Σύλλογος Πολυτέκνων Τρικάλων. Το βράδυ του Σαββάτου 11 Δεκεμβρίου 2021 στο Μουσείο Τσιτσάνη η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε παρουσία της Μαρίας Συρεγγέλα, Υφυπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, αρμόδιας για θέματα Δημογραφικής και Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων. Η ίδια στον σύντομο καιρετισμό της αναφέρθηκε στον θαυμασμό της για τις μπτέρες πολλών τέκνων, ειδικά αυτήν την περίοδο. Επείσημανε στοιχεία της κυβερνητικής πολιτικής στον τομέα στήριξης της πολύτεκνης οικογένειας και δεσμεύτηκε για συνεχή συνεργασία με την Ομοσπονδία των Πολυτέκνων.

Ευχαρίστησε, δε, τον Δήμαρχο Τρικκαίων και πρόεδρο της ΚΕΔΕ, Δημήτρη Παπαστεργίου, για την πρωτοβουλία. Ο κ. Παπαστεργίου τόνισε αφ' ενός πως το μεγαλύτερο πρόβλημα της χώρας, είναι το δημογραφικό, αφ' ετέρου ότι οφείλουμε σεβασμό και θαυμασμό στις πολύτεκνες μπτέρες. Χαιρετισμό απύθυνε ο βουλευτής Τρικάλων Θανάσης Λιούτας, τονίζοντας την ανάγκη, η τρίτεκνη οικογένεια να γίνει πολύτεκνη, στηρίζοντας τις ηρωίδες μπτέρες. Ο δε

αντιδήμαρχος Κοινωνικής Μέριμνας του Δήμου Τρικκαίων, Νίκος Σακάς, υπενθύμισε τις ελαφρύνσεις που ήδη έχει υλοποιήσει ο Δήμος για τις πολύτεκνες οικογένειες, ενώ σημείωσε τη συνεχή επικοινωνία με τον Σύλλογο Πολυτέκνων για θέματα στήριξης των οικογενειών. Ο πρόεδρος του Συλλόγου κ. Κ. Βήτας επίσης αναφέρθηκε στις πολύτεκνες μπτέρες χαρακτηρίζοντάς τις ως σύγχρονες ηρωίδες, ζητώντας στήριξη από την Πολιτεία. Χάρισε, δε, στην Υφυπουργό ένα αναμνηστικό δώρο.

Ακολούθησαν οι επιδόσεις τιμητικών πλακετών στις νέες πολύτεκνες τρικαλινές μπτέρες Παρασκευή Ζαρίδα, Ευαγγελή Καραγιάννη, Μαρία Μπελεμέζη, Αικατερίνη Μπιλιάλη, Φανή Μπλέτσα, Μαρίνα Μανδράκη, Ευτυχία Νανά, Μαρία Σωτηράκου.

Την εκδήλωση συντόνισε η πρόεδρος του Δημοτικού Θεάτρου Τρικάλων και μέλος της Επιτροπής Ισότητας της ΚΕΔΕ, Σοφία Αλεστά, ενώ παρέστησαν ακόμη, η αντιδήμαρχος Εφη Λεβέντη και ο αντιπρόεδρος του Μουσείου Τσιτσάνη, Μιχάλης Λάμπας, καθώς και μέλη του Συλλόγου Πολυτέκνων Τρικάλων.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ ΑΓΡΙΝΙΟΥ

– Επιστολή στον Πρωθυπουργό για το δημογραφικό
«Το Ελληνικό Γένος, πρέπει να συνεχίσει την ένδοξη ιστορική του διαδρομή»

Κίνητρα και μέτρα που πρέπει να ληφθούν, ώστε να αντιμετωπιστεί το τεράστιο δημογραφικό πρόβλημα της χώρας, ζητά ο Πολυτεκνικός Σύλλογος του Αγρινίου, με επιστολή του στον πρωθυπουργό.

Στην επιστολή του Δ.Σ. του Συλλόγου, κοινοποιείται στην Πρόεδρο της Δημοκρατίας, τους αρχηγούς των Κομμάτων, Υπουργούς, Βουλευτές κλπ, σημειώνεται μεταξύ άλλων «χωρίς διάθεση ρατσισμού» πως το δημογραφικό

1 ΠΗΓΗ: <https://www.agriniopress.gr/epistoli-toy-sylyloy-polyteknon-toy-agriniou-ston-prothyπουργo-gia-to-dimografiko/> (κείμενο και φωτογραφία)

δεν λύνεται με το μεταναστευτικό, μιας και αυτό θα οδηγήσει στον «αφανισμό του Γένους μας».

Αναλυτικά η επιστολή:

«Αξιότιμε Κύριε Πρωθυπουργέ.

Γνωρίζουμε πολύ καλά ότι η Πατρίδα μας αντιμετωπίζει πολλά προβλήματα για τα οποία καλείστε μαζί με τους πάσης φύσεως συνεργάτες σας να δώσετε τις καλύτερες λύσεις και ευχόμαστε να το κάνετε.

Για το μεγαλύτερο και εξόχως σοβαρότερο πρόβλημα που αντιμετωπίζει η Πατρίδα μας που αναμφισβήτητα είναι το Δημογραφικό δυστυχώς όχι μόνο δεν υπάρχουν βιώσιμες λύσεις, αλλά δεν ακούγεται καν ως πρόβλημα και ούτε φαίνεται να σας απασχολεί σοβαρά. Εμείς πλειστάκις αναφερθήκαμε σ' αυτό χωρίς να τύχουμε ούτε της ελάχιστης απαντήσεως.

Η αλήθεια είναι ότι αν εξαιρέσουμε το διάστημα της Πρωθυπουργίας του αιμνήστου Κων/νου Μπιστοτάκη (πατρός σας), ο οποίος θεσμοθέτησε πολλά και ωφέλιμα μέτρα και κίνητρα υπέρ του θεοσύστατου θεσμού της οικογένειας και ιδιαίτερα της πολύτεκνης, καμία από τότε Κυβέρνηση δεν συνέχισε την ίδια ευεργετική πολιτική, αντιθέτως μάλιστα κατήργησαν ένα-ένα όλα τα κίνητρα υπέρ των πολυτέκνων με αποκορύφωμα την κατάργηση της πενιχρής ισόβιας σύνταξης της πολύτεκνης Μπτέρας (88 Ευρώ μηνιαίως) επί Πρωθυπουργίας κ.Αντωνίου Σαμαρά.

Αξιότιμε Κύριε Πρωθυπουργέ.

Οι αριθμοί είναι εφιαλτικοί, οι θάνατοι ετησίως υπερβαίνουν κατά χιλιάδες τις γεννήσεις, η χώρα συρρικνώνεται, η ύπαιθρος αφανίζεται, τα χωριά ερημώνονται, παιδικό γέλιο και παιδικό κλάμα δεν ακούγεται στα χωριά μας, οι συνέπειες καταστροφικές σ' όλους τους τομείς της Δημόσιας ζωής, υγεία, ασφαλιστικό, παιδεία, ασφάλεια χώρας, οικονομική ανάπτυξη κ.λ.π.

Πώς είναι δυνατόν χωρίς νέους ανθρώπους να υπάρχει μέλλον;

Έχετε ιερή υποχρέωση απέναντι στο Έθνος και στο σύνταγμα να ενσκήψετε άμεσα και να δώσετε πραγματικές λύσεις στηρίζοντας τα νέα παιδιά να δημιουργήσουν οικογένειες.

Τα κίνητρα και τα μέτρα που πρέπει να λάβετε σας τα έχουμε καταθέσει πάμπολλες φορές και δεν θα αναφερθούμε τώρα λεπτομερώς, σας καλούμε να αρθείτε στο ύψος της περίπτωσης και να θέσετε στην ημερήσια ατζέντα σας ως πρώτο θέμα το Δημογραφικό πρόβλημα. Φέτος γιορτάσαμε τα διακόσια χρόνια από την απελευθέρωση της Πατρίδας μας τιμώντας τη μνήμη των ηρωικών προγόνων μας, οι οποίοι θυσιάσαν τα πάντα, ακόμη και τη ζωή τους για να είμαστε σήμερα εμείς ελεύθεροι.

Σκεφθήκατε άραγε κύριε Πρωθυπουργέ τι θα γιορτάσουν οι επόμενες γενιές των Ελλήνων όχι μετά από διακόσια αλλά από εκατό χρόνια αν συνεχιστεί η ίδια αντιοικογενειακή, αντιπολυτεκνική και αντιδημογραφική πολιτική;

Καλύτερα να μην απαντήσουμε. Χωρίς περιστροφές του λόγου καλούμε όχι μόνο εσάς και την Κυβέρνησή σας, αλλά και σύμπασα την Αντιπολίτευση να αφηنيαστείτε επιτέλους και να πάρετε όλοι μαζί τη γεν-

ναία απόφαση και να στηρίξετε έμπρακτα τα νέα παιδιά της πατρίδος μας για να δημιουργήσουν οικογένειες και μάλιστα πολύτεκνες, όπως επιτάσσει το άρθρο 21 του ισχύοντος Συντάγματος, πριν είναι τελείως αργά. Εξ άλλου το θέμα αυτό έχει πανεθνικές διαστάσεις και δεν προσφέρεται για μικροπολιτική μεταξύ των πολιτικών κομμάτων και ιδεολογικών αντιπαραθέσεων.

Με απεριόριστο σεβασμό προς όλους τους Λαούς και χωρίς ίχνος ρατσισμού σε βάρους τους δεν μπορεί το θέμα αυτό να λυθεί με το μεταναστευτικό όπως διατείνονται κατά καιρούς κάποιοι. Αυτή η άποψη το δίχως άλλο αποτελεί αναιρέση όλων των αγώνων των προγόνων μας και οδηγεί στον αφανισμό του γένους μας.

Το Ελληνικό γένος έχει διαδραματίσει στην παγκόσμια ιστορία λαμπρή πορεία με ανεκτίμητη προσφορά στον πολιτισμό, στα γράμματα, στις τέχνες και στον αθλητισμό.

Παρέδωσε στην ανθρωπότητα τον καλύτερο τρόπο διακυβέρνησης των ανθρώπων δηλαδή το Δημοκρατικό πολίτευμα, τη Χριστιανική διδασκαλία και τόσα άλλα ωφέλιμα. Δικαιούται λοιπόν να συνεχίσει τη ένδοξη ιστορική του διαδρομή κι' αυτό εξαρτάται απ' όλους εμάς τους Νεοέλληνες και ιδιαίτερα από εσάς που έχετε την ευθύνη διακυβέρνησης της χώρας».

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ ΓΟΝΕΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΙΛΚΙΣ

Η ημέρα της Πολύτεκνης οικογένειας, κατά την οποία τιμώνται οι προστάτες Άγιοι ΤΕΡΕΝΤΙΟΣ και ΝΕΟΝΙΛΛΗ καθώς και τα 7 παιδιά τους, εορτάσθηκε την Κυριακή 7/11/2021 στην Μητρόπολη Κιλκίς με την καθιερωμένη αρτοκλασία. Την εκδήλωση τίμησε με την παρουσία ο Δήμαρχος Κιλκίς κ. Κυριακίδης Δημήτριος.

Χριστουγεννιάτικο πακέτο σε όλους τους πολύτεκνους, μέλη του Συλλόγου διανεμήθηκε μέχρι την παρασκευή 31/12/2021.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ ΝΟΜΟΥ ΡΟΔΟΠΗΣ

Την Κυριακή 14 Νοεμβρίου 2021, πραγματοποιήθηκε η αρτοκλασία του Συλλόγου για να τιμηθούν οι Αγίοι Τερέντιος και Νεονίλλη, προστάτες των πολυτέκνων οικογενειών, στον ιερό Ναός Αγίας Βαρβάρας Κομοτηνής.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΩΝ Ν. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ

Στο Αμφιθέατρο του Πνευματικού και Διοικητικού Κέντρου της Ιεράς Μητροπόλεως την Δευτέρα 3 Ιανουαρίου, αμέσως μετά την Αρχιερατική Θεία Λειτουργία, ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Φθιώτιδος κ. Συμεών ευλόγησε την Βασιλόπιτα του Συλλόγου Πολυτέκνων Ν. Φθιώτιδος, παρουσία των Βουλευτών Φθιώτιδος κ. Γεωργίου Κοτρωσιά, κ. Θεμιστοκλή Χειμάρη και κ. Ιωάννη Σαρακιώτη, του Περιφερειάρχη Στερεάς Ελλάδος κ. Φάνη Σπανού, του Αντιπεριφερειάρχη Π.Ε. Φθιώτιδος κ. Αθανασίου Καρακάντζα, του Θεματικού Αντιπεριφερειάρχη κ. Κωνσταντίνου Αποστολόπουλου, του Αναπληρωτή του Δημάρχου Λαμιέων κ. Αθανασίου Ντούζγου, του Προέδρου του Δημοτικού Συμβουλίου κ. Γεωργίου Κυροδήμου, της Διοικήτριας της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Λαμίας Σταυρούλας Μπονέ, άλλων επισήμων και εκπροσώπων φορέων του τόπου.

Την έμπρακτη αγάπη και στήριξη με γενναία οικονομική ενίσχυση χιλιάδων ευρώ έδειξε για ακόμη μία φορά η τοπική Εκκλησία της Φθιώτιδος και προσωπικά ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Φθιώτιδος κ. Συμεών προς τις οικογένειες των πολυτέκνων, με αφορμή αυτήν την φορά την επιτυχία των τέκνων των πολυτέκνων οικογενειών

σε Ανώτατα και Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της χώρας μας. Ένα οικονομικό βοήθημα για τα πρώτα φοιτητικά έξοδα περιείχε το δώρο του κ. Συμεών για κάθε νέο φοιτητή και φοιτήτρια αλλά και μία δωροεπιταγή για τις οικογένειές τους, ευγενική προσφορά και χορηγία της εταιρείας Get foods και προσωπικά του κ. Κωνσταντίνου Τασούλα, εγκαρδίου φίλου του Σεβασμιωτάτου κ. Συμεών.

Ο Πρόεδρος του Συλλόγου Πολυτέκνων Ν. Φθιώτιδος κ. Δημήτριος Αραμπόπουλος αρχικά, εκ μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου του Συλλόγου και όλων των πολυτέκνων οικογενειών, ευχαρίστησε εγκαρδίως τον Σεβασμιώτατο κ. Συμεών για την έμπρακτη αγάπη και στήριξη του προς τις πολύτεκνες οικογένειες.

Ο Σεβασμιώτατος κ. Συμεών στον πατρικό του λόγο προς τις οικογένειες των πολυτέκνων χαρακτηριστικά σημείωσε: «Χαίρομαι πάρα πολύ που μετά από δύο χρόνια βρισκόμαστε και πάλι όλοι μαζί. Η πολυτεκνία είναι μία ευλογία του Θεού, η οποία πρέπει να είναι αποσυνδεδεμένη, είτε από εθνικές και γεωπολιτικές σκοπιμότητες, είτε ακόμη και από θρησκευτικές σκοπιμότητες. Τα παιδιά είναι το μεγαλύτερο δώρο που χαρίζει ο Θεός στον άνθρωπο. Για την Εκκλησία μας είστε φανερώσεις της ομορφιάς της αγάπης. Ένα παιδί έρχεται στον κόσμο μόνο μέσα από αγάπη. Αυτό φανερώνει πόσο σπουδαίο είναι το μυστήριο της ζωής». Για το τέλος της εκδήλωσης ο κ. Συμεών επεφύλαξε και μία ευχάριστη ανακοίνωση στους νέους φοιτητές και φοιτήτριες: μία ειδική οικονομική επιβράβευση και ευλογία σε όσα παιδιά περατώσουν χωρίς καθυστέρηση και με επιτυχία τις προπτυχιακές τους σπουδές και λάβουν το πτυχίο τους στην ώρα τους!!!

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ ΣΑΜΟΥ – ΙΚΑΡΙΑΣ & ΦΟΥΡΝΩΝ

Ο Σύλλογος διένειμε Σχολικά είδη κατόπιν δωρεάς ιδιωτών από το εξωτερικό, σε τέκνα μελών του Συλλόγου που είναι μαθητές Νηπιαγωγείου και Δημοτικού.

Η διανομή πραγματοποιήθηκε στην Ανατολική Σάμο την Τετάρτη 22 και την Παρασκευή 24 Σεπτεμβρίου 2021, στα Γραφεία του Συλλόγου στο Βαθύ (Κόμβος Μαλαγαρίου), στην Δυτική Σάμο την Πέμπτη 23 και την Τρίτη 28 Σεπτεμβρίου, στο Παράρτημα του Συλλόγου στο Καρλόβασι και στην Ικαρία & Φούρνους μετέβησαν εκπρόσωποι του συλλόγου για την διανομή.

ΑΡΧΑΙΡΕΣΙΕΣ ΣΥΛΛΟΓΩΝ

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ ΓΟΝΕΩΝ ΝΟΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Από τις αρχαιρεσίες της 4ης και 5ης Ιουλίου 2021 προέκυψε νέο Δ.Σ. ως εξής:
Πρόεδρος: Παρασύρης Γεώργιος
Αντιπρόεδρος: Αρβανιτάκης Γεώργιος
Γενικός Γραμματέας: Νησωτάκης Χαράλαμπος
Ταμίας: Σφακιανάκης Νικόλαος
Μέλη: Διβινής Νικόλαος, Κομνηνού-Βιδάκη Ελένη, Τζουλιαδάκη Αικατερίνη, Παναγιωτάκης Εμμανουήλ, Γιαννάκης Ιωάννης, Μπραγουδάκη Μαρία, Αντωνάκος Νικόλαος

ΕΝΩΣΗ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ ΝΟΜΟΥ ΚΕΡΚΥΡΑΣ

Από τις αρχαιρεσίες της 16ης και 17ης Σεπτεμβρίου 2021 προέκυψε νέο Δ.Σ. ως εξής:
Πρόεδρος: Δουκάκης Διονύσιος
Αντιπρόεδρος: Κότσης Αλέξανδρος
Γενικός Γραμματέας: Βερναρδάκης Σπυρίδων
Ταμίας: Αρμενιάκος Γεώργιος
Μέλη: Κάντας Σπυρίδων, Φίλιππα Κωνσταντίνα, Νοβάκος Σπυρίδων

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ ΚΟΖΑΝΗΣ

Από τις αρχαιρεσίες της 12ης Οκτωβρίου 2021 προέκυψε νέο Δ.Σ. ως εξής:
Πρόεδρος: Ιωαννίδης Κυριάκος
Αντιπρόεδρος: Θεοδωρίδης Γεώργιος
Γενικός Γραμματέας: Λέγγος Σωτήριος
Ταμίας: Νάκας Δημήτριος
Μέλη: Γαύρος Οδυσσεάς, Παντερμαλής Στυλιανός, Σακαρίδης Θεοχάρης, Κουλιούφας Χαρίσιος, Γράβα Στυλιανή

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ ΑΓΡΙΝΙΟΥ ΚΑΙ ΠΕΡΙΧΩΡΩΝ

Από τις αρχαιρεσίες της 29ης Σεπτεμβρίου 2021 προέκυψε νέο Δ.Σ. ως εξής:
Πρόεδρος: Νταουλάς Δημήτριος
Αντιπρόεδρος: Γκριζής Κων/νος
Γενικός Γραμματέας: Γυφτάκης Νικόλαος
Ταμίας: Τσιρώνης Κων/νος
Μέλη: Κουτρομάνος Παναγιώτης, Καντάνης Παναγιώτης, Παπαθανασίου Σπυρίδων, Καπερδάς Βασίλειος, Κροκίδας Δημήτριος, Νταβραζός Νικόλαος, Σμύρης Ιωάννης

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ ΓΟΝΕΩΝ ΔΗΜΟΥ ΙΕΡΑΠΕΤΡΑΣ

Από τις αρχαιρεσίες της 3ης Οκτωβρίου 2021 προέκυψε νέο Δ.Σ. ως εξής:
Πρόεδρος: Κορνάρου Ευαγγελία
Αντιπρόεδρος: Μαυροκουκουλάκης Νικόλαος
Γενικός Γραμματέας: Ζαμπετάκης Νεκτάριος
Ταμίας: Τσικαλάκη Μαρία
Μέλη: Καναβάκη Άννα, Χλωμού Μαρία, Επιτροπάκη Ελένη

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ Ν.ΛΕΣΒΟΥ

Από τις αρχαιρεσίες του Σεπτεμβρίου 2021 προέκυψε νέο Δ.Σ. ως εξής:
Πρόεδρος: Κούφελος Μιχαήλ
Αντιπρόεδρος: Χιωτέλλης Αλέξανδρος
Γενικός Γραμματέας: Αναγνώστου Μιχαήλ
Ταμίας: Αθανασέλος Βασίλειος
Μέλη: Γιαρού Γραμματική, Μαμάκος Παναγιώτης, Χρόνη Ανδρομάχη

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ ΝΟΜΟΥ ΡΟΔΟΠΗΣ

Από τις αρχαιρεσίες της 26ης Σεπτεμβρίου 2021 προέκυψε νέο Δ.Σ. ως εξής:
Πρόεδρος: Τσοκάτου Αγγελική
Αντιπρόεδρος: Τριανταφυλλίδου Σβεtlάνα
Γενικός Γραμματέας: Βουδιάδου Ανθούλα
Ταμίας: Αραμπατζίδης Ολύμπιος
Μέλη: Τζώγας Στέφανος, Καρα Αλή Νουρή, Ράπτης Γεώργιος

ΕΝΩΣΙΣ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ ΓΟΝΕΩΝ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

Από τις αρχαιρεσίες της 13ης Ιουνίου 2021 προέκυψε νέο Δ.Σ. ως εξής:
Πρόεδρος: Σανιδάς Νικόλαος
Αντιπρόεδρος: Μακρής Βασίλειος
Γενικός Γραμματέας: Μπράλιος Ιωάννης
Ταμίας: Τσεκούρας Γεώργιος
Μέλη: Κωτσαδάμ Βασίλειος, Πετρίδης Κων/νος, Παπακωνσταντίνου Νικόλαος, Βεσκούκης Γεώργιος, Παπαγεωργίου Σπυρίδων

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ ΝΟΜΟΥ ΔΡΑΜΑΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΧΩΡΩΝ «Ο ΑΓΙΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ»

Από τις αρχαιρεσίες της 9ης Οκτωβρίου 2021 προέκυψε νέο Δ.Σ. ως εξής:
Πρόεδρος: Σμολοκτός Νικόλαος
Αντιπρόεδρος: Θεοδωρίδης Θεόδωρος
Γενικός Γραμματέας: Στάικος Αντώνιος
Ταμίας: Κωνσταντινίδης Σάββας
Μέλη: Φωτιιάδης Λάζαρος, Γεωργίου Κωνσταντίνος, Δομζαρίδης Κωνσταντίνος

ΑΛΛΗΛΟΒΟΗΘΗΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ ΓΟΝΕΩΝ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ

Από τις αρχαιρεσίες της 26ης Σεπτεμβρίου 2021 προέκυψε νέο Δ.Σ. ως εξής:
Πρόεδρος: Λαφαζάνος Θεόδωρος
Αντιπρόεδρος: Ρούσσης Παναγιώτης
Γενικός Γραμματέας: Βαρσαμή – Αθπτάκη Μαρία
Ταμίας: Παπαχαράλαμους – Δράκου Θεοδοσία
Μέλη: Παπαϊωάννου – Λόη Δήμητρα, Παπακώστας Γεώργιος, Χατζής Μιχαήλ

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ ΝΟΜΟΥ ΦΛΩΡΙΝΑΣ

Από τις αρχαιρεσίες της 9ης Νοεμβρίου 2021 προέκυψε νέο Δ.Σ. ως εξής:
Πρόεδρος: Παρδάλης Σωτήριος
Αντιπρόεδρος: Ταντσήs Δημήτριος
Γενικός Γραμματέας: Χριστίδης Λάζαρος
Ταμίας: Βακαλόπουλος Χρήστος
Μέλη: Τσίτσος Αθανάσιος, Μπαντής Στέργιος, Ξανθόπουλος Χαράλαμπος

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ ΝΟΜΟΥ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ

Από τις αρχαιρεσίες της 14ης Νοεμβρίου 2021 προέκυψε νέο Δ.Σ. ως εξής:
Πρόεδρος: Γκίτσος Γεώργιος
Αντιπρόεδρος: Βλάχος Χρήστος
Γενικός Γραμματέας: Κυριαζοπούλου Θωμαή
Ταμίας: Αβραμίδης Δημήτριος
Μέλη: Κουμπάνη Μαγδαληνή, Ανδρεάδης Κων/νος, Στούμπου Αγνή

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ ΝΟΜΟΥ ΗΜΑΘΙΑΣ:

Από τις αρχαιρεσίες της 5ης Δεκεμβρίου 2021 προέκυψε νέο Δ.Σ. ως εξής:
Πρόεδρος: Βελέντζας Ιωάννης
Αντιπρόεδρος: Αντωνιάδου Αντωνία
Γενικός Γραμματέας: Τουμπουλίδης Νικόλαος
Ταμίας: Δουγλερίδης Νικόλαος
Μέλη: Καραβαδής Ιωάννης

ΕΝΩΣΗ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ ΣΕΡΡΩΝ «ΑΓΙΟΣ ΛΟΥΚΑΣ Ο ΙΑΤΡΟΣ»

Από τις αρχαιρεσίες της 10ης Οκτωβρίου 2021 προέκυψε νέο Δ.Σ. ως εξής:
Πρόεδρος: Μπεριντζής Ξενοφών
Αντιπρόεδρος: Στεφανάκης Στέφανος
Γενικός Γραμματέας: Πεκλιβάνης Πέτρος
Ταμίας: Μανάφης Δημήτριος
Μέλη: Τότας Γεώργιος, Κούρλιος Χρήστος, Παπασταύρου Κων/νος

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ ΓΟΝΕΩΝ ΜΕΣΣΟΛΟΓΓΙΟΥ & ΠΕΡΙΧΩΡΩΝ

Από τις αρχαιρεσίες της 21ης Νοεμβρίου 2021 προέκυψε νέο Δ.Σ. ως εξής:
Πρόεδρος: π. Ανδρέας Καππές
Αντιπρόεδρος: Σουλιώτη Ανθούλα
Γενικός Γραμματέας: Μάχας Παντελεήμων
Ταμίας: Βασκαντήρας Σπυρίδων
Μέλη: Βοτσαίτης Ιωάννης, Μπούτης Σπυρίδων, Γκινιάτσος Ελευθέριος

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ ΛΕΧΑΙΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΧΩΡΩΝ

Από τις αρχαιρεσίες της 13ης Ιουνίου 2021 προέκυψε νέο Δ.Σ. ως εξής:
Πρόεδρος: Μαρκαντωνάτος Νικόλαος
Αντιπρόεδρος: Μπαλάσης Σταύρος
Γενικός Γραμματέας: Σουλελής Γεώργιος
Ταμίας: Μιχαλοπούλου Μαρίνα
Μέλη: Ταρνάρη Γεωργία